

వ్ర తి ది న చు వ్ర క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212.

312406

Telephone No. 2544.

వంపుటము ౧౭ }
Vol 17 }

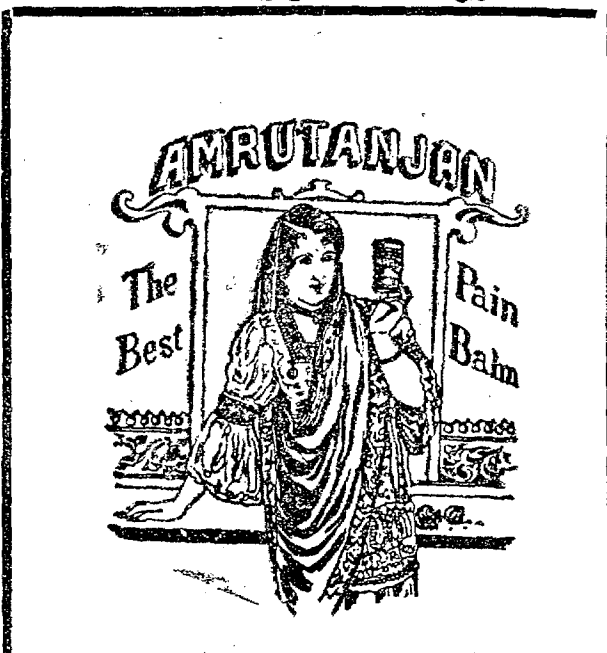
చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ నెవ్వంబరు నెల 4-వ తేది బుధవారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర బాద్రపదమాస శుద్ధ ప్రథమ

{ సందిక ౧౨౯
No 129 }

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవి వంటిది
పంచభావ చీటీ చూచి కొనుగ
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తీర
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

భీష్మగీర్తన పాశ్చాత్య పేంకలాచల పండితుల ఆయుర్వేదియ సిద్ధావధములు

లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆశ్చర్యకరమైన లెవ్యయు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని
బడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితినేని ఎటువంటి కఠినతరాహారమునైనను జీర్ణి కరించి, గాలి నీళ్ల ప్లవ
వము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి హా
దము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాట్టలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, కక్క
యందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, క్షేణ ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక
వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను
2-3 తమలపాకులలో నమలి మ్రొంగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలు
నీవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు లగుదురు. ఈమాత్రలనీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 300 మాత్రలు
గల నీసా 1-కి 4 అకాలవంతున ప్రతిపావులలోపలను వొరకును. పోట్టుమాలకముగా 6 నీసాలు రు 1-8-0
12 నీసాలు రు 2-18-0. 25 నీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం— మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బ
లమువలన గలిగియుండు పమ ప్రవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిత్రాసు
ర కన్పించి కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను పుత్రానామ సంపుటి.
జలకొనలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుమ (నెత్తి నోర చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడను నడువను కానిపిల్లలకు సంజీవినండితి
6 టోన్సుల నీసా 1-కి రు 1-0-0. పోట్టుభర్తలు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతా రాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

మీరు చెల్లించు వైకమునకు తగిన

ఆ భ రణ ము లు

దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేది? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచా
రించి, దీర్ఘ కాలమునుండి ప్రజలలాభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము
నందే బేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిజేందిన ఈదిగువన
మునకే దయచేయుడు.

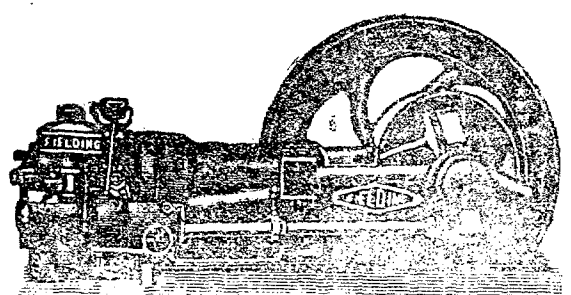
ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఫిల్డింగు

కోలు సార్టింగు

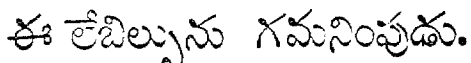
&
శె మి డీ శ ల్
కూడాయిలు యింజనులు

మెకానిజమ్ బహు సులభము
యింజనులు చాలా బలమైనవి
కూడాయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ
వివరములకొరకు వ్రాయవలెను.
సోల్ యేజెంట్లు—
డి. యల్. శాస్త్రి & కో.,
12, తంబుచెట్టిపేటి, మైద్రాసు.

ప్రకటన

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే తయారుచేయ
బడిన ఆయుర్వేదావధము లన్నియు మావద్ద దొరకును.
రాజువైద్య పి. పూర్ణయ్య,
గంటలపల్లిచెట్టిపేటి, మైద్రాసు.

కాన్పూర్ డిలన్ మిల్సు కంపెనీ.,

ఇన్ ఫోర్స్ (రిజిస్టరు)
చేయబడినది

చిక్షయొక్క భద్రమైన రక్షకుడు

పసిబిడ్డలకు పాలు శీర్షించుటకు తోడ్పడు, అందుచే వారికి గలుగుచున్న ఉదరవ్యాధుల నన్నిటిని
అపివేయునట్టి, మిక్కిలి సుగంధమైన టూనికు పసిబిడ్డలకు గలుగునట్టివ్యాధు లన్నిటికని ఇది అతి
భేదమైనటియు, సులభమైనటియు, నిజమైన నివారణే.

ఇన్ ఫెస్ట్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీవారిచే తయారైనర్పబడుచున్నది

మిగత వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వాయించు.—

260, China Bazaar Road,
MADRAS.

DADHA & Co., Chemists & Druggists, MADRAS.
Mr. Shukur Haji Abdulla, Afriean Shop, Bezwada.

వ్యాయామ సంఘములు

గుంటూరు వైశ్యమహాసభ యువకుల దేవాదాధ్యాభివృద్ధి కొరకు వ్యాయామశిక్షణాలయములు నెలకొలుపవలెనని తీర్మానించుటకు పూర్వము నుండి వ్యాయామోద్యమ ప్రచారము గావించుచుంటిని. నాలుగువత్సరములనుండి బహిరంగముగా వైశ్య వ్యాయామసంఘముల స్థాపించి నేవయొనర్చుచున్న సంగతి లోక విదితమే. గతవత్సరము నుండి నేటివరకు నరసరావుపేట విజయ నగరము, అనకాపల్లి, తెనాలి, పొన్నూరు, బెజవాడ మున్నగు పట్టణములందు వ్యాయామసంఘములు స్థాపించి యుంటిని. అందు కొన్ని ప్రారంభించి నూరకున్నవి. మరికొన్ని నిప్పటికి ప్రారంభింపక నామావిశిష్టమైయున్నవి. గుంటూరు అనకాపల్లి యందు మాత్రము ఆచరణలో నున్నవి. ఇతరసంఘములవారు సభలలో చేర్చుదుచ్చినాము. పత్రికలలో ప్రచురణ మయినవిగదా యని సంతకముతో తృప్తిపొందక ద్విగుణోత్సాహముతో సంఘముల పునరుద్ధరించి యువకులలో వ్యాయామోద్యమ వ్యాప్తినిందించెదరుగాక. అనకాపల్లియందు గత మార్చిలో శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి వైశ్య వ్యాయామసంఘము నేర్పడి నేటికి ఘమారు ఆరవదినుండి పిన్న పెద్దలతో నలరారుచున్నది. ఇందు అయిదు మొదలు ఏబదివత్సరముల ప్రాయము కలవారు వ్యాయామభ్యాసము చేయుచున్నారు. వణికికొలుపులును, నిరంతర ధర్మదాతలును, త్యాగధనులును నగు శ్రీయుత పుష్పల సత్య న్నారాయణగారు యీ సంఘమునకు నధ్యక్షత వహించుటయే గాక నిరంతరము సంఘాభివృద్ధికై స్వధనమును వెచ్చించి పాటు పడుచున్నారు. కొలదికాలములో నింతటి నభివృద్ధి నచ్చుట శ్రీవారిపట్టుదలయే, కొలదిమాసముల క్రితము వైశ్యులు వ్యాయామొనరించుట పరిపాటి కాదనియు, అయ్యది రాజీలక్ష్మి తననని, దురభిప్రాయముగల వైశ్య సోదరులు నేడు తమ పుత్రులతో వ్యాయామ శిక్షణాలయమునకు జనికసరకు చేయుచున్నారు. శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి దేవాలయ పాలకులు అన్యదేవాలయముల వారివలె కేవల ప్రసాదకట్టడములకే ధనమంతయు వినియోగింపక పవిత్రమయినట్టియు ఐహికానందముల నొసంగునట్టియు దేశదాస్యభంధవిముక్తిని ప్రసాదించునట్టి వ్యాయామోద్యమ ప్రచారమునకై నడుము గట్టుకొనుట శుభదాయకము. వీరు ఆంధ్రదేశములోకెల్ల గొప్పదియగు వ్యాయామ శిక్షణాలయము నిర్మించుటకు ఘమారు వెయ్యిబండ్లవరకు కొండరాతిని తెప్పించి యున్నారు. పని త్వరలో ప్రారంభింప నున్నారు. వీరు నిర్మింపనున్న ఆవరణలో నొక సరోవరము నీడుకొనుటకు వీలగునటుల నున్నది. ఈ భవనమందు పలవిధములగు వ్యాయామములు వెయ్యి మహావ్యయ నొక్కసారిగా నభ్యసింపవచ్చును. భవన నిర్మాణము పూర్తయిన పిమ్మట తగు మూలధనము సమకూర్చు తలంపు కలదు, యిప్పటికే దేవాలయ పరిపాలకులు రెండున్నూ రూప్యము లొసంగి వారి సుదారభావమును వెల్లడించిరి. పై దేవాలయ ధర్మపరిపాలకులు వైశ్యలోకమున కంతయు మార్గదర్శులైరనట కావంతయైనను సందియములేదు. వైశ్యకుల మాత్రము యాశ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి అనకాపల్లి వైశ్యసోదరుల యాశయముల నీడేర్చుగాక! అన్యగ్రామ కన్యకాపరమేశ్వరి దేవాలయ పరిపాలనాకర్తలు పైవారి మార్గము ననుసరించి లోకకల్యాణమును చేకూర్చెదరుగాక.

వ్యాయామ విభూషణ

ప్రాధానర్ గ్రంథ వీర రాఘవులు,
గుంటూరు.

శ్రీ కృష్ణావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారత పరి
నుండినుకలములయను శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా నులబ
తైలిని నచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకేతములు తొలగిన
నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములకే
మొదలపడును. 350 పుటలకు దక్కువగాకుండ జక్కని
బైండుచేయించి రి నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారు
లకు పీ. పి. గారు బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోష
కులుగారు ప్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 10 వఱకు సంపుటములు
సిద్దముగా నున్నవి.

51

51

జనమంచి శేషా దిశర్మ

ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు,

మునిసిపల్ హౌస్కులు, కడప.

విశాఖ పట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లా జాతీయోపసంఘము

సెప్టెంబరు 1:—నేటి సాయంకాలము శ్రీ మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారి ధర్మాశ్రమమున శ్రీ పూసపాటి కుమార వేంకటపతిరాజు, యం. యల్. సి. గారి అధ్యక్షతక్రింద జిల్లా జాతీయోపసంఘము సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుతులు మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి, శ్రీపాద వెంకటనారాయణ, మంత్రిరత్న మూర్యనారాయణాచారి, దిగుమర్తి రామస్వామి, కొల్లూరి నూర్యనారాయణరావు, విన్నకోట జగన్నాధరావు, కం. సర్వేశ్వరశాస్త్రి మొదలగువారు పలువు రరుడెంచిరి. మధుపాన నిరోధముగూర్చియు ఇతరనిర్మాణ కార్యక్రమముగూర్చియు చర్చ కొంతవరకు జరిగినపిదప ఈ క్రిందితీర్మానము లంగీకరింప బడెను.

(1) మనసంఘములో మొదటిసంఘము నత్యుత్సాహముతోడను త్యాగముతోడను పనిచేసిన శ్రీ తెలిదేవర వాసు దేవరావుగారి ఆకాలమరణముగూర్చి విచారముతెలుపుచు తమ సామర్థ్యాని వారికుటుంబమునకు తెలియజేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

(2) ప్రస్తుతము కార్యాలయములోచేరిన నివేదికలబట్టి మండలములో 8509 మంది సభ్యులు కలరు. (నివేదికలు రాని వానితో 4000 కు పైక)

(3) ఆదాయమునుండి ప్రచారము నిమిత్తము కావలసిన ప్రయాణపు ఖర్చులనగైరా ఖర్చుపెట్టుటకు శ్రీ మారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారికిన్ని, కార్యదర్శికిన్ని అధికారమియడమైనది.

(4) క్రిందివారిని రాష్ట్రసంఘసభకు ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనడమైనది. వీరినిగాక ఇతరులను ఎన్నుకొనుటకు అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్ష, కార్యదర్శులకు అధికార మియడమైనది. శ్రీ పూసపాటి వెంకటపతిరాజు, మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి, విన్నకోట జగన్నాధరావు, కొ. నూర్యనారాయణరావు, మంత్రిరత్న నూర్యనారాయణాచారి, కొరుకొండ బుచ్చిరాజు, కం. సర్వేశ్వరశాస్త్రి అ. జోగినాయుడు, నం. నూర్యనారాయణాచారి, గుంధి వెంకటరమణయ్య, దిగుమర్తి వెంకటరామస్వామి, కర్రా సీతారామయ్యగారు.

(5) మొదటిసంఘ రాష్ట్రసంఘమునకు శ్రీ పెనుమచ్చు సుబ్బరాజుగారు శ్రీపాకలపాటి రామచంద్రరాజుగార్లను శృంగవరపుకోటనుండి శ్రీ కందాళసర్వేశ్వరశాస్త్రి అల్లుగిజ్జోనాయుడుగార్లను కైలాసపట్నంనుండి వందూరి నూర్యనారాయణాచార్యులుగారిని రాష్ట్రసంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకొనడమైనది.

(6) శ్రీ చిం. నూర్యనారాయణగారిని కార్యనిర్వాహక సభ్యునిగ ఎన్నుకొనడమైనది.

(7) ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభకు శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారిని అధ్యక్షురాలుగ ఎన్నుకొనడమైనది.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఇప్పటికి మండలములో నాలుగువేలకుపైగ సభ్యులు చేర్చబడిరి. ఇంకను చురుకుగ ప్రచారము జరుగుచున్నది. శ్రీ మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు శ్రీతెన్నేటి నిశ్యనాథముగారు మండలములో ప్రచారము చేయుచున్నారు. ఈ ప్రచారములన మండలములో నూతనోత్సాహము ప్రబలి ఖడ్గర అభివృద్ధికిని నిర్మాణకార్యక్రమమునకును ప్రోత్సాహము కలుగునని ఆశింపవచ్చును.

నోటీసు

ఇందువల్ల ఇకడ స్త్రీయల్ అండ్ అగ్రికల్చరల్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ మద్రాసువారిలో సంబంధించిన ప్రతి ఆసామికి తెలియజేయునది ఏమనగా, యీతేది లగాయతు యీ బ్యాంకుకు సంబంధించిన రశీదులు, రశీదు పుస్తకములు తదితర కాగితములు వగైరా యావత్తున్నూ సదరు బ్యాంకి యాజమాన్యము క్రింద జరిగిన కొన్ని అక్రమముల వల్ల తిరిగి రాబట్టుకొని సదరు బ్యాంకు హెడ్డాఫీసు 363 ఎన్స్ నేడ్ మద్రాసువారు తిరిగి క్రమమైన క్రొత్తరశీదులు వగైరా పాతవాటికి బదులుగా జారి చేయుదురు; గనుక సాధ్యమైనంత త్వరలో 1929 సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెల 8 వ తేదీలోగా అట్టి క్రమమైన రశీదులు పొందవలసినది.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్, బందరు, మచిలీపట్టణము.

మూలధనము రు. 10,00,000

జారీచేయబడినటువంటిన్ని, వసూలుచేయబడినటువంటిన్ని, మూలధనము. } 1,00,000

కరెంటు ఆక్సాంటుపై రోజు

వారి నిలువమొత్తములకు వడ్డీ యివ్వబడును.

అన్నివిధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారముచేయబడును. వివరములకు బ్యాంకుపేర వ్రాసిన బడయగలరు.

గజల్ శ్రీరామమూర్తి

కార్యదర్శి.

88

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లపై

5, 6, 12 0/0 వడ్డీ

నేపింగ్స్ బ్యాంకు ఆక్సాంటుపై నెలసరి

కనీసపు మొత్తములకు 4 0/0 న్ను

} 2 1/2 0/0 న్ను

భో. పట్టాభిసేతారామయ్య,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

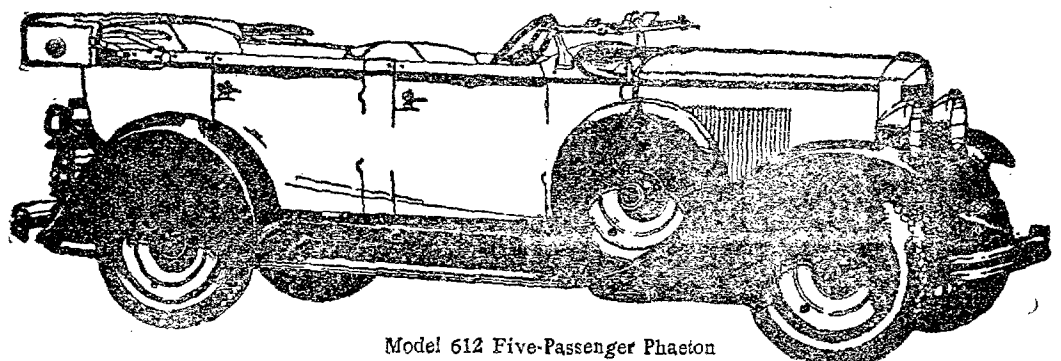
పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్నూ నూతన పలురకముల కలరు నూలున్నూ, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

132

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జపుళివ్యాపారం, మహల్ పీఠి, మధుర.

ఆరంభములోనే చక్కగా నున్నది ఇప్పుడు మరింత బాగుగా నున్నది

Model 612 Five-Passenger Phaeton

1928 సం॥లో మొదటిసారిగా తయారై

సప్తదే గ్రహామ్-పేజ్ కారు ప్రజల హృదయమును

బడసియుండగా యిప్పుడు ఎక్కువ అభివృద్ధి గాంచి,

ఎక్కువ సమ్మిక్తును గలిగించునట్లుగా తయారై

సప్తదే, దానిఖ్యాతి ఎచ్చోటను మారుమోగు

చున్నది.

గ్రహామ్-పేజ్ లో వివిధరకముల వాడీ లమర్చబడినవి, రోడ్ స్టర్, కాబ్రియోలెట్, హాచ్-బాక్స్ టేటన్స్ 5 ఛాసిస్ లమీద 6, 8 సిలండర్ల లో తయారగుచున్నవి. 612 మాదిరి తప్ప మిగత వన్నియు 4 స్పీడు ఫార్వర్డ్ నమర్చబడియున్నవి.

సోత్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ఫ్రైడన్ బర్గ్ అండు కంపెనీ,

2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగుళూరు, ఉదకమండలం, సెక్రందాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎన్ఫైర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్టణ

దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామలియ్యర్, ఎన్ఫైర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి.

సీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి.

1723

GRAHAM-PAIGE

కొత్తపేట పాపం, } శ్రీరామాశ్రమం.
తూర్పు గోదావరి } గోపాలపురం.

హోమియోపతిక్-వైద్యచికిత్స

స్త్రీలరజోసంబంధమైన వ్యాధిలో ఉపయోగపడు మందులు

1 శ్చైన-స్త్రీలు వెలుపల నుండునపుడు రజస్సు విశేషముగా ప్రవించును. ఆరజస్సు ఉండి, ఉండి ప్రవించును కదలికవలన హెచ్చుగుచు, రక్తము నల్లగాను ముద్దులుముద్దులుగాను, కొంతభాగము పలుచగాను, కొంత నీరుగాను, ఆముద్దులు నలుపురంగుగాను ఉండును. మరియు ఒకప్పుడు ప్రతి పది లేక 15 రోజుల కొక పర్యాయము మాడ వెలుపలుండును. ఒకప్పుడు గర్భములో శూలకూడ పుట్టును. నొప్పి నడ్డి పూసలోనుండి గర్భములోనికి పొడచుచుండినను, నడకవలనను, వేడిగాలితగులుటవలనను బాధలు హెచ్చుచు, చల్లగాలి తగులుటవలన తగ్గుచుండినను, మరియు స్త్రీలు వెలుపల నుండేకాలముందు, కాలివేళ్ల, చేతివేళ్లయొక్క కీళ్లు వాచి సలుపుచుండినను, ఇది బాగా ఉపయోగపడును.

2 పల్మటెల్-స్త్రీలు మామూలుకాలమునకు వెలుపలుండక నెలదాటి, వెలుపలుండును. వెలుపలుండునపుడు రజస్సు చాల తక్కువగా ప్రవించును. ఒకప్పుడు గర్భములో శూలకూడ ఉండును. ఒకప్పుడు రజస్సుముట్టు స్నానమయిన తరువాత కొద్దిరోజులవరకు కూడ ప్రవించును. రజస్సు ఒకప్పుడు ప్రవించుచు ఒకప్పుడు ఆగిపోవుచు ఉండును. సాయంకాలమునను వేడిగాలితగులుటవలన బాధలు హెచ్చుచు, చల్లగాలితగులుటవలన బాధలు తగ్గుచుఉండినను వాడవలయును. ఇది నెమ్మది నెమ్మది స్వభావము కలవారికి బాగా ఉపయోగపడును.

3 కాలావైలం-స్త్రీలు వెలుపల నుండునపుడు గర్భ శూల కలుగును. అది భరించలేనంత బాధ ఉండును. రజస్సు కొద్దికొద్దిగా ప్రవించుచుండును. సాధారణముగా రజస్సు స్వల్పముగానే ఉండును. ముట్టుస్నానమయిన తరువాతకూడ స్వల్పముగా కొద్దిరోజులవరకు ప్రవించుచుండును. మరియు ఈశూలబాధ ఉండి, ఉండిపోట్లు పొడుచుచుండును. నొప్పి బాధతో రోగి కేకలు వేయును—

4—సికేలు కార్ న్యూటమ్-స్త్రీలు మామూలు కాలమునకంటె, ఒకప్పుడు తక్కువకాలమునకు ఒకప్పుడు ఎక్కువ కాలమునకు వెలుపలుండును. సాధారణముగా రజస్సు నీరు లాగున ఉండును. ఒకప్పుడు రజస్సు ముట్టుస్నానమయినదిమొదలు, తిరుగ ముట్టువచ్చువరకుకూడ స్వల్పముగా ప్రవించుచునే యుండును. ఒకప్పుడు గర్భములో శూలకూడ ఉండును. వైదవానిన గుణములు ఎరుగుగా యుండిన స్త్రీలలో ఉండిన ఈ మందు బాగా ఉపయోగపడును.

5 నక్సామిక్-స్త్రీలు మామూలుకాలమునకంటెతక్కువ కాలమునకె వెలుపలుండును. అప్పుడు రజస్సు విశేషముగా ప్రవించును. స్నానమయిన తరువాత వారం రోజులకు కూడ ప్రవించుచునే ఉండును. వెలుపలుండు కాలమునకు ముందుగను తరువాత కొన్ని రోజులవరకు కూడ కొన్ని బాధలుండును. ఒకప్పుడు రెండువారములకు ఒకప్పుడు మాడుచారములకు యీ మాదిరిగా కూడ వెలుపలుండును. ఇది సాధారణముగా కోపస్వభావము కలవారికి ఉపయోగపడును.

6 కాలేరీయ కార్బోనిక్-స్త్రీలు మామూలు కాలమునకంటె తక్కువకాలమునకె వెలుపలుండును. అప్పుడు రజస్సు విశేషముగా ప్రవించును. ఈ గుణములు స్థూలకాయలైన స్త్రీలలో ఉండిన ఇది బాగా ఉపయోగపడును.

7 సికియ-స్త్రీలు మామూలు కాలమునకంటె తక్కువ కాలమునకు ఒకప్పుడు, ఒకప్పుడు హెచ్చుకాలమునకు వెలుపలుండును. రజస్సు ఒకప్పుడు తక్కువగాను ఒకప్పుడు హెచ్చుగాను ఉండును. ఒకప్పుడు శూలబాధ కూడ ఉండును. ఈబాధ నడుమునుంచి కడుపులోనికి వచ్చును. ముఖముమీదగాని గుండెలమీదగాని పసుపురంగు గల మచ్చలున్న స్త్రీలలో ఇదిబాగా ఉపయోగపడును.

8 ఎక్సీయ రాసిమెన-స్త్రీలు వెలుపలుండుకాలముందు రజస్సు ఒకప్పుడు తక్కువగాను, ఒకప్పుడు హెచ్చుగాను ప్రవించును. సాధారణముగా హెచ్చుగానే ప్రవించును. వెలుపలుండు కాలముందు తీవ్రముగా గర్భములో నొప్పివచ్చును. ఆనొప్పి గర్భములో ఒక వైపునుండి రెండవ వైపునకు పోట్లు పొడుచును. ఆ నొప్పి ఒకప్పుడు నడుము తొడలు క్రింది భాగములకు వ్యాపించును. మరియు రజస్రావము నంత హెచ్చుగా ఉండునో, గర్భశూల బాధకూడ అంత హెచ్చుగానే ఉండును. రజోసంబంధ మయిన బాధలుండు స్త్రీలు వెలుపలుండినపుడు, గుండెలలో పోట్లు, గుండెడుడుకు ఉండును. నడుములో బాధ విశేషముగా ఉండును. వాడులకు సంబంధించిన, మనస్సంబంధమైన దుర్గణములుండు స్త్రీలలో వైదవానిన గుణములుండిన ఇది బాగా ఉపయోగపడును.

9. వైబర్నమ్ ఆఫ్టలస్-స్త్రీలు వెలుపలుండినపుడు గర్భములో శూలబాధ కలుగును. అది నడుములో ప్రారంభించి నడుముచుట్టు తిరిగి, గర్భములోనికి వచ్చి, అక్కడ తోడుకు పోవుచున్నట్లు బాధ ఉండును. మాచేత తగుచు చేయబడినటువంటిన్ని, ఆంధ్రదేశములోను; నైజాంలోను అనేకులచేత వాడబడుచున్నటువంటిన్ని, (ఎస్). 1, అనే, వారము

నకు ఆగుపానుల తూనికనిచ్చు బలముచేయు టానిక్-సీసా 1 కి రూ 3/లు, ఛార్జీ మాత్రమునకే విక్రయింపబడుచున్నది. ఇది శుక్లనష్టమునకు, పొండురోగమునకు, అతిసూత్రమునకు, త్మయకు, ఎముకలబలహీనతకు అమూల్యమైనది.

డాక్టరు బుద్ధిరాజు శ్రీరాములు,
హోమియోపతిస్టు అండ్ బయోకెమిస్టు, విజయనగరం.

రిజిస్టర్డ్ ట్రేడునామ్

వెద్దాపురం శిల్కు-బట్టలు.

నాణ్యమైన సరకులు! సరసమైన ధరలు!!

మా పేరుగల ట్రేడునామ్ గల శిల్కు-బట్టలు యితరుల శిల్కు-బట్టలకంటె నాణ్యమైన వానే సంగతి తమకందరకు తెలిసిన విషయమే.

మావద్ద అన్నిరకములలోను శిల్కు కండువలు, ఛోవత్తులు, పేటలు, చీరలు, జాకెట్లు, శిల్కు-లున్నూ సాత్తిపంచలు వేస్తుశిల్కురకములున్నూ వున్నవి. అన్నిరకముల వెద్దాపురం శిల్కు-బట్టలున్నూ మావద్దనే దొరకగలవు. వివరములకు యీ దిగువ ఆద్రనుకు వాయుడు.

మలివెద్ది సుబ్రహ్మణ్యం

శిల్కు-క్లాత్సు మేన్యూఫేక్చరర్, వెద్దాపురం, (తూర్పుగోదావరిజిల్లా.)

“ఆనంద” వచన గ్రంథరత్నమాల

శ్రీమదాంధ్ర వచన మహాభాగవతము

వ్యాసప్రోక్తమైన శ్రీ భాగవతము తెలుగు వచనములో తేటగా నీటు గులుకుకైలిని, శ్రీధరీయము, తిలకము మొదలైన అనేక వ్యాఖ్యలు యందుగల విశేషాశ్చర్యమును జేర్చి పటములతో ముద్రింపబడినది.

సంపూర్ణప్రతి 8 సంపుటములు. డబ్బిల్ కోర్ 16 పేజీలు పైపా క్యాలికోబైండు. సంపుటము 1 కి వెల రూ 1-4-0.

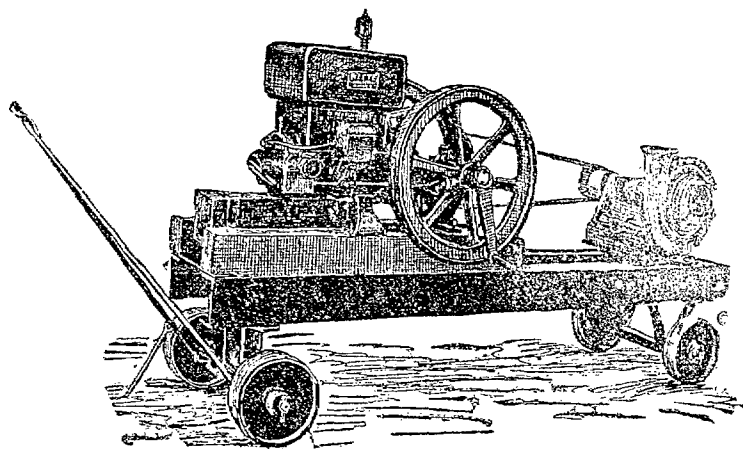
8 భాగములు ఏకకాలమున కొనువారికి రూ 9-0-0.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండు కో,

ఆనందముద్రణాలయము, మద్రాసు.

వ్యవసాయదారులకు ఒక వరప్రసాదము

విట్టి పోర్టు బుల్ అండ్ ప్రేషనరీ సంపింగు సెట్లు, బజారునందున్న వాటిలో నిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది అండ్ చౌకయైనది.

ప్రశ్నోత్తరములు:—అల్ఫాయిస్టీల్, అండ్ స్టీల్ కన్స్ట్రక్షన్స్, సులభమైన మెకానిజమ్, తక్కువ ధరములు ఖర్చులకు సులభముగా మరొకసలమునకు తీసుకొనిపోవ వీలుగనుండుట, ఆమోఘమైన విడిభాగములు సహాయము.

భారతదేశమునందు వేలకొలది ఈఇంజనులు నేడు పనిచేయుచున్నవి. ధరలయందు ఇతరమైనవాటిని దీనితో పోల్చువీలులేదు. అన్ని సైజులసెట్లు తక్షణమే యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నవి.

BATLIBOI

E. C. E.

ENGINEERS.

4/153, BROADWAY, MADRAS.

FORBES ST. FORT. BOMBAY.

సర్దారు వల్లభభాయి పటేలుగారికి

సన్మానము

చెన్నపురి పురపాలక సంఘమువారు

స్వాగతపత్రము సర్పించుట

మహాత్ముని చిత్తరువును పటేలుగారు

బహిరంగపరచుట

మహారాష్ట్ర, సెప్టెంబరు 4:—“నే నీనగరమున కిటీవలనే మురుడెంచితిని. కనుక, ఇచ్చటి వ్యవహారములు బాగుగ నలియవు. అట్టి పరిస్థితులలో, ఈ రాష్ట్రమునందలి ప్రజాభివృద్ధి జీవితసమస్యల గురించి గాని తన్నివారణోపాయముల పరించిగాని, నేను ప్రసంగింపబూనుట సాహసముగను. కాని, పొర వ్యవహారములయందుగాని, జాతీయ వ్యవహారములయందుగాని, పరస్పర సహనము, అన్యోన్య గౌరవభావములు లేనిది యిట్టి కార్యమును సాధింపగలుగుట అసాధ్యమని నాతలంపు.” యైనట్లు వల్లభభాయి పటేలుగారు నిన్న సాయంత్రము, చెన్నపురి పురపాలక సంఘమువారి సన్మానపత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు వైవిధ్యముగ నుడివిరి.

సర్దారు వల్లభభాయి పటేలుగారికి స్వాగత మొసగుటకు నిన్న సాయంత్రం 5 గంటలకు చెన్నపురి పురపాలకసంఘము సమావేశమయ్యెను. సభ్యులలో నింతమంది ఇదివరకెన్నడును, ఏసమావేశమునకును వచ్చియుండలేదు. ఇంచుమించు సభ్యులెల్లరును యుచ్చేసిరి. సభాధన మంతయు ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసిపోయెను. టి.ఎ. అచారాధ్యక్షులచేటి, ఎం.ఎల్. సి. వి. వెంకటరంగంనాయుడు, ఎం. ఎల్. సి. గోయంకా, ఎం. ఎల్. సి. జ్యోత్ హమీదుఖాన్ ఎం. ఎల్. సి. గార్లును, ఇంకను చాలామంది పురప్రముఖులును ప్రేక్షకస్థానముల నలంకరించిరి.

మహారు 5 X 15 నిలకు సర్దారు వల్లభభాయి పటేలుగారు కె. భావ్యుగాదితో సభాధనమున కరుడెంచిరి. కొద్దిసేపు అధ్యక్షులను ఎ. రామస్వామి మొదలియారు గారును, కవిమనరస కార్కన్ స్మిత్రుగారును ఎదురేగి సగౌరవముగ తోడ్కొని వచ్చి అతిథిని పుష్పమాలాంకృతు నొనర్చిరి. అధ్యక్షుడు, సభ్యుల నొకరితరువాత నొకరిని పటేలుగారికి పరమమొనర్చినవిమ్మిట పటేలుగారికి కింది స్వాగతపత్రమును పునోపారమున రజితపేటికయించుచు సమర్పించిరి.

స్వాగతపత్రము

“మానగరమును దర్శించుటకు విచ్చేసియున్న తమకు, చెన్నపురి పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడును, సభ్యులును అగు మేము హృదయపూర్వకమున స్వాగతము సర్పించుచున్నాము. మీ ప్రజాహితేవితమును, మేము చిరకాలముగా, సాత్త్వికృత్తులతో తిరికించుచు, మీ ధైర్యసాహసములను, స్వతంత్రభావములను, కార్యసాధనదీక్షనుగాంచి ముగ్ధుల మగుచుంటిమి. బాడ్లో రైతుల యుద్ధమునిర్వహణభారమును వహించి, అకుంత ప్రయత్నముతో మీరుసాగించిన పోరాటమును వీక్షించుచు, తుట్టుకుదకు మీ యుద్ధమును ధర్మసమ్మతమైనదని నిశ్చయింపబడినపుడు డాక్టర్ తానందసంపూర్ణతత్పర్యుల మైతిమి. రీసెటిల్మెంట్ యరేటుల పునర్విచారణ మొనర్చునలెనని రైతులు డెబ్బపుచున్న రాంభిత్తులకు మీ రొనర్చిన సేవలు, అమూల్యపరయోగకరములయ్యెను.

మీరును, భారత కానసభాధ్యక్షులును, ఒగ్గడిభావత్రయముతుడగు మీ సోదరుడును అగు వికల భాయి పటేలుగారును, ఒకరొకరున్న నేపలవలన, భారతదేశములకున్న అత్యున్నతములగు నాదర్యునెలకొల్పితిరి. ఎవరేరాజకీయపక్షమునకు చెందినను-మీతో పూర్తి సేకీభవించినను ఏకీభవంపకపోయినను మీ రొనర్చుచున్న కృత్యైష్ట్య సేవలనుగాంచి ఎవరైన ప్రశంసింపకుండ నుండగలరు.

ఈ సగరము మీకు సాఖ్యప్రద మగునని ఆశించుచున్నాము. ఇట్లు భవ శ్రేయోభిలాషులు

చెన్నపురిపాలక సంఘాధ్యక్షుడు సభ్యులు.

మహాత్ముని చిత్తరువును సమర్పించుట

కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారు, గాంధీమహాత్ముని చిత్తరువును కార్పొరేషను కళాపాఠశాలకు సమర్పించుచు, వారుదానిని ప్రకరించినందుల కెంతయు కృతజ్ఞులను వెల్లడించిరి. మహాత్ముని చిత్తరు వినభాధనమున కలంకారభూతమయి, పరమ పవిత్ర

మగు నాతని జీవితము సభ్యుల హృదయములయందు తుత్కృష్టమగు భావముల ప్రేరేపించు గాక. లోకోత్తమ పురుషుడని ప్రపంచమంతయు నెలకెత్తి ప్రశంసించుచున్న మహాత్ముని గురించి నావంటి అల్పజ్ఞులు ప్రసంగింపబూనుట కేవలము సాహసము. అట్టి మహాపురుషుని, చిత్రపటమును సమర్పించు మహాభాగ్యము నాకబ్బినందులకు మహదానందమునందున్నాను” అని శ్రీరాములు నాయుడుగారు నుడివిరి.

పటేలుగారి ప్రత్యుత్తరము

పటేలుగారు, ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నిలుల నుడివిరి:— మీరు నుడివినటుల మీలో కొందరకును నాకును అనేక విషయములయందు భేదాభిప్రాయములు లున్నను వాని నలలనుంచి, నాకి స్వాగత మొసగిన, మీ ప్రేమాదార్యములకు నేనెంతయు కృతజ్ఞుడను. అట్టి సందర్భములోగూడ మీరు నాయొనర్చిన సేవలేశము నాదరించుచు నుడివిన వాక్యములను అమూల్యముగ పరిగణించి సదా స్మరించుచుందును. బాడ్లో యుద్ధమును గురించి మీరుదహరించితిరి. ఆ యుద్ధమును గురించిగాని, తత్కాలిత్తుల గురించిగాని వివరముగ ప్రసంగించుట కిది తగిన సమయముగాదు. బాడ్లో పోరాటమునను, బాడ్లో రైతులకే గాక, భారతావనియం దంతయు గల ఆశేష రైతు జనసామాన్యమున కంతకును ప్రయోజనకర మగుననియు, ఈ దేశము నందలి భూమిపన్ను విధానము న్యాయమున విధమున సంస్కరింప జేయుటకు సహాయభూత మగుననియు నమ్ముచున్నాను. నేనిటీవలనే ఇంటకు వచ్చితిని, కనుక, ఇచ్చటి ప్రజాహితే జీవిత సమస్యల గురించియు, తన్నివారణోపాయముల గురించియు ప్రసంగింప బూనుకొనుట కేవలము సాహసముగను. కాని మనము, అన్యోన్య సద్భావము, సహనము నలనరుచుకొననిది, పురపాలక వ్యవహారములయందుగాని జాతీయ వ్యవహారములయందుగాని, నిజమున నెట్టికార్యమును సాధింపజాలమని నేను భావించుచున్నాను (హర్షధ్వనులు) అని వల్లభాయి పటేలుగారు నుడివిరి.

మహాత్ముని చిత్రపటమును బహిరంగపరచుట

అధ్యక్షుని కోరికపై పటేలుగారు మహాత్ముని చిత్రపటమును బహిరంగపరచుచు, ప్రపంచమున నుత్తమోత్తమ పురుషులలో నొకరును, పరమపవిత్రతత్వమును అగు మహాత్ముని చిత్రపటమును బహిరంగ పరచనలెనని కోరికనుటకుండు, నధికముగ గౌరవ మెద్దియు నుండజాలదని నుడివిరి. “ఇట్టి పవిత్ర కార్యమునకు ఏమాత్రమును అర్హుడను గానని నాకు తెలియను. చెన్నరాష్ట్రపు నాయకభావజులలో నొకరు, 10 వత్సరములకుపూర్వము మహాత్మునితో సంప్రదిండుటకు కైరాజిల్లా కరడెంచి తిరిగి జెల్లచు తానిగను వెయ్యిజనముల నెత్తిననే గాని మహాత్మునిచెంత నిలుచుటకుడ తగిన ప్రకటించెను. అట్టి మహాపురుషుని చిత్రపటమును బహిరంగపరచబూనుట కెట్టి అర్హతయుండవలెనో వేరుగ చెప్ప నక్కరలేదు. నన్నీ పనికి నియోజించుటలో మీరు తప్పానర్చికో ఒప్పానర్చికో నాకు తెలియదు. కాని మీరు నియమించితిరెనుక ఈవిధిని నిర్వహించుటకు తగిన అర్హతను ప్రసాదించవలెనని భగవంతుని ప్రార్థించుచు మహాత్ముని చిత్రపటమును బహిరంగపరచుచున్నాను. (హర్షము) అని మునుపును వల్లభభాయిగారు చిత్తరువును బహిరంగపరచిరి.

అధ్యక్షులను ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు, సభ్యులుగించుచు, వల్లభాయి పటేలుగారు తమయాహ్వానము నంగీకరించి అరుడెంచినందుకును, మహాత్ముని చిత్రపటమును బహిరంగపరచినందుకును హృదయపూర్వక మగు కృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి. మహాత్ముని చిత్రపటమును బహిరంగపరచుటకు తమ యగ్రతమ పటేలుగారు సంశయించిరి. కాని అట్టి సంశయమున కేమాత్రమును అనకాశములేదు. మహాత్మునికి నిరంతరము సమాన పద్ధతైన ప్రియభిక్షులగు వల్లభాయిగారికంటె నిందుకు తగినవా రుండవారు. గాంధీమహాత్ముని చిత్రపట మీ సభారంగమున నమకూడ, సభ్యుల మనోరంగములయందు, పవిత్ర విశాల భావముల నుద్బరింపజేసి, మానవకష్టాణముకొరకు హేతుబద్ధు నటు లొనర్చునని ఆశించుచున్నాను” అని అధ్యక్షుడునుడివెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

తిరువల్లూరు శ్రీ వీరరాఘవస్వామి లాటరీ

శ్రీ వీరరాఘవస్వామి మంటప పునరోద్ధారణ ధర్మకైంకర్య లాటరీ తిరువల్లూరు. లాటరీవేయు తేది 15-9-1929 టికెట్టు 1-కి ధర రూ. 1. వనూలు కావలసిన మొత్తము రూ. 1,00,000, ఖర్చులకు నిర్ణయించబడిన మొత్తము రూ. 10,000 పునరోద్ధారణ ఖర్చులకు అవసరమైనది రూ. 50,000, బహుమతుల నొనంగుటకై విధించబడిన రూ. 40,000. టికెట్లు 10-9-29 తేదీవరకు విక్రయించుటకై యేర్పాటు చేయబడినది. అమ్మకముకాని టికెట్టులు స్వకము లన్నియు 10-9-29 తేదీలోగా వాపసు చేయవలెను.

				మొత్తము						మొత్తము		
1	వ	బహుమానము	రూ	5000	5000	7	వ	50 బహుమానము	రూ	100	5000	
2	వ	"		2500	2500	8	వ	100 "		50	5000	
3	వ	"		1500	1500	9	వ	180 "		25	4500	
4	వ	"	2 బహుమానములు	750	1500	10	వ	500 "		10	5000	
5	వ	5	"	500	2500	11	వ	1000 "		5	5000	
6	వ	10	"	250	2500	మొత్తము బహుమానముల సంఖ్య 1850					రూ	40000

వి.వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగార్ పోషకులు.

రావుసాహెబు: సి.వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు బి. ఏ. అధ్యక్షులు.

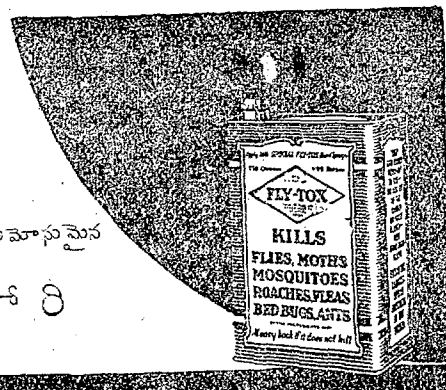
మణియార్డులు లాటరీబోర్డు ప్రేజర్ట్ విలాసమునకును ఉత్తరములు లాటరీబోర్డు కార్యదర్శులకును పంపవలెను.

తిరువల్లూరు శ్రీ వీరరాఘవస్వామి లాటరీ:— టికెట్టు మద్రాసు, ఎస్.ఎస్.సేతులో నున్న ఇండియన్ ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్ ప్రతిదినం ఉదయం 8 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 8 గంటలవరకు విక్రయించబడును. అమ్మకముకాని టికెట్టులు స్వకమును 10-9-29 తేదీలోగా వాపసు చేయవలెను.

FLY-TOX

ప్రపంచమునందుగల వాటిలో కెల్ల అమోఘమైన

క్రిమి సంహారి

పోర్టిఫెజెన్ టేటిక్:—డాక్టి & సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

మద్రాసునందు పంపకదారులు:— సి. సోమమొదలి & కో, ఎన్. దేశాయి గౌండ్లర్ & కో, దాదా & కో, రాజాడిమాన్ & కో, టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహేబ్ & కో, సి. అబ్దుల్ నుభన్ & కో, వి. కె. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహేబ్ & కో, పి. రంగయ్యకెట్టి & సన్స్, సి. మహమ్మదు సాలెయ్య సాహేబు & కో, చిల్లరగా నమ్మవారలను ఉపయోగించువిధమును తెలుపకోరుడు.

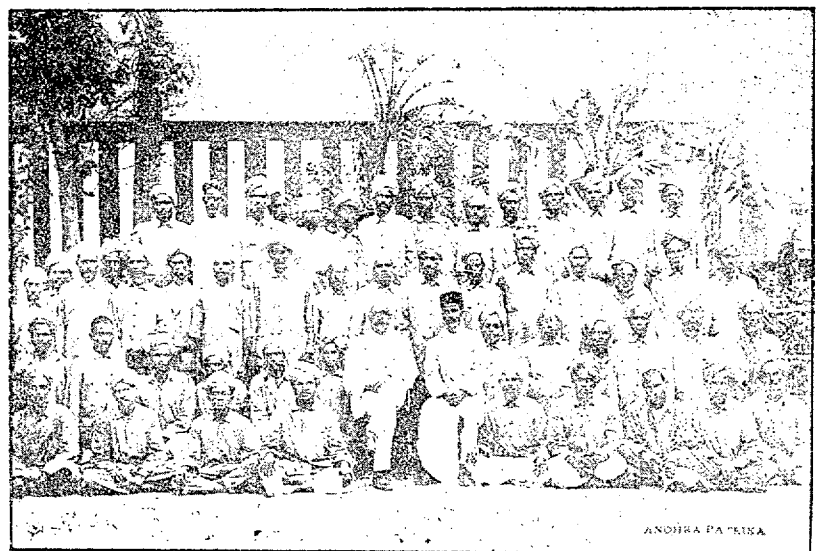
సర్దారు పటేలుగారి కార్యరేషను సభ సన్మానము

(1) అధ్యక్షు లగు ఎ. రామస్వామిమొదలవారు, సర్దారు పటేలు, గోవిందరావు చతుర్భుజరావు, బుర్రా సత్యనారాయణగారు మున్నగువారు (ప్రె. ఫో. బి.) (2) పటేలుగారు - విద్యార్థులు:—ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీయందు విద్యార్థుల సంఘమువారికి శ్రీ వల్లభాయి పటేలుగారు ఉపన్యసింపినపుడు తీయబడిన ఛాయాపటము. (పి. ఎల్. ఎ.)

1 (1) వివాహచట్టములు - శ్రీమతి. భా:—వివాహ, యమోనిర్ణయచట్టములను బలపరచుటకు తిరువళ్ళిక్కేజ్జిహిందూ హైస్కూలులో కనివారమునాడు జరిగిన సభకు మదరాసులో. శ్రీమతి. భా:—వివాహ, యమోనిర్ణయచట్టములను బలపరచుటకు తిరువళ్ళిక్కేజ్జిహిందూ హైస్కూలులో కనివారమునాడు జరిగిన సభకు మదరాసులో. (ప్రె. ఫో. బి.) (2) యువజనసమితి ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనినవారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

3 (3) సర్దారు దివ్యజ్ఞానసమాజము:—శ్రీమతి మాలతి పట్నంకగారు, ఎల్. ఎన్. రామరావు ఎం. ఎ. గార్లు (అడయారు) ఇచ్చినపుడు తీయబడిన ఛాయాపటము. వారిరువురి నడుమను కూర్చున్నవారు యద్రవిల్లి నారాయణమూర్తిగారు. (ఫోటో—సి. జె. రావు) చెన్నరాష్ట్ర పోస్టు నౌకరుల సభ కుక్రవారమునాడు గౌ. గౌ. యు. రామరావుగారి అధ్యక్షతన మదరాసులో జరిగెను. (పి. ఎల్. ఎ.)

భారతశాసనసభ

సోమవారమునాటి చర్య

సిగ్గు, సెప్టెం 2:—భారత శాసనసభలో సోమవారమునాడు గౌ. అధ్యక్షుని ప్రకటన మిగిలిన ప్రభుత్వమువారి బిల్లులపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ప్రభుత్వ సభ్యులు మొత్తముమీద 12 బిల్లులను ప్రవేశ పెట్టిరి. ఆదాయపు పన్ను చట్టపు సవరణబిల్లు ప్రావిడెంటుఫండు చట్టపు సవరణబిల్లు ముఖ్యమైనవి.

వాణిజ్యశాఖ స్థాయిసంఘమునను 9 మంది సభ్యులను సభవారు ఎన్నుకొనబయినవి సర్ జార్జి రెయినీగారి రికార్డు

తీర్మాన ముపపాదించిరి. ఈ 9 మందిలో మువ్వురిని మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు స్థాయిసంఘసభ్యులుగ చేర్చినారు. శాసనసభవారు ఎన్నుకొనిన సభ్యులను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింప నలయుననియు ప్రభుత్వమువారు పేరునుండి కొంతమంది సభ్యులను తీసికొని ఆచారము అంతమొందవలయు ననియు, దాసుగారు నూచించిరి. ఈవిషయమై రాబోవు సమావేశమున ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెద రని సర్ జార్జి రెయినీగారు చెప్పిరి. సర్ రెయినీగారి ఉపపాదనము ఆమోదింపబడెను.

అంతటితో సభ రేపటిదినమువరకు ఆపుదల చేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

చౌకయైన భీమా

శ్రీపురుష భేదము లేదు. నైద్యసరీక్ష అనునను లేదు. పూచీగా బాక్సులు చెల్లించబడును. తక్కువ శ్రమియములు, మైనరులకు రక్షణగలదు. తనంతలు తానే పునరుద్ధారణ యగను. గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలపైన పెట్టుబడి గలదు.

ఒక పాలనీకి భీమాచేసి మీరు ఆధారమును గలగజేసుకొనుదు. లేక ఏజంటుగా పనిచేసి లాభము పొందుదు.

The Managing Agents:—
THE PREMIER BENEFIT SOCIETY LTD.,
The Mall, Cawnpore or the Branch Secretary
51 Peters Road, Royapettah, Madras.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రెయిట్ సెటిల్ మెంట్స్) (ఇంగ్లాండులో
ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్-పోలీసి రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నవి.

ధారాశ్రమైన పద్ధతిపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు, #

రిటర్ డక్ హౌస్, వేపేరి, మద్రాసు

రుక్మాంగదాచార్య,

హోమ్స్ పేట, ప్రొద్దుటూరు.

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

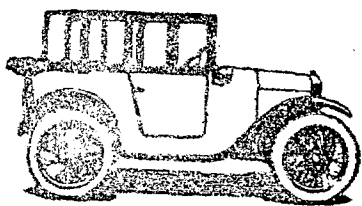
ఏజంట్, తెలంగాణలోని గణపతిమెదటిపేడి,

తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు.

ముఖ్యమనిషి :- శ్రీ యు. కె. సుందరరాజన్

అయ్యంగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సంచార మొనర్చుచున్నారు.
వారికి వృత్తము ఈగనన విలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/A
జిల్లామనిషిఫ్ కాకినాడ.

ఆస్టిన్ 7 ఆటోమొటోర్ కార్లు

BABY AUSTIN 7 H.P.

అవి లెక్కలేని పేటెంట్లచే మూయబడినవి.

ఆస్టిన్ ఫ్యాక్టరీవారినుండి లైసెన్సును పొంది ఆమెరికా,
ఫ్రాన్సు అందు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు వేసవేలు
కారులు తయారు చేయబడుచున్నవి.

ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైల్ల దూరము అంతకు
పైగానే పోవును. అది అంత నమ్మకమైనదిగా నుండుట
చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియానుండి వేసకవేలు కారులు
నడుచుచున్నవి.

బెంగళూరు, మైసూరు, ఉదకమండ్ల మొదలగు స్థల
ములందు ఒక దఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట
నిజముగా అత్యంత ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము మేలైన స్పిరింగ్ తో తయారైన మాడె
లులు చెడుబాటలకు తగినవి.

కచ్చితముగా వంతుప్రకారము కారులు యియ్యబడును.

The South Indian Motor Co.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

శుక్రబంధు

అంత దుర్లభమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్రనష్టమును
కట్టుటలో పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతిశయప్రేమను
కలిగించుటకు దీనిని వింపిన బౌద్ధమత తేదు. 25 మా. 2-8-0
3-17 త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,

మహేంద్రవాడ-రామనంద్రపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

GREAT MUSICAL DEPT.,

16, Parsi Church Street,

(Teritta Bazaar, Calcutta).

ఒక హోమ్ నియమును కొనుగట్టి ప్రతియొక్కరికి ఒక

సారంగి వాద్యము (వైయోలిన్) యినాముగా యివ్వబడును.

వివరములకు శాశిశాలా ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

CHATTADDY & Co.

నైజాంలొని జైనదేవాలయములు

(శ్రీశేషాద్రి రమణకవులు)

కాకతీయుల కాలములో జైనదేవాలయములు చాలవఱకు
రూపుమాపెను. గణపతిదేవుడు ప్రతాపరుద్రుడు జైనమత
ధ్వంసములని పేరొందిరి. కాకతీయ సామ్రాజ్యము రూపుమా
యటకు జైనమత పుట్టులు దురాలోచనలు ఫలితముని కొందఱు
చరిత్రకారు లాహాపరంపరలతో నిర్ణయించి యున్నారు.
సానిక చరిత్రములలో తిక్కన సోమయాజి మతవివాదములలో
బాలుగొని జైనమత రూపుమాపినట్లు గలదు. ఎట్లునైనామి
పశ్చిమాంధ్ర దేశమున (నిజాము రాష్ట్రమున) జైనదేవాలయ
ములు చాలవఱకు రూపుమాపెను. సుప్రసిద్ధములగు జైనదేవాలయ
ములు జైనదేవాలయములుగా వైష్ణవాలయములుగా మార్చబడెను.
వెంటనే కవులు స్థలపురాణములు రచించిరి. ఈమత విప్లవముల
కు జాలవరకు వీరశైవులే కారకులు. నిజామురాష్ట్రమున వీర
శైవుల విజృంభణముననే జైనదేవాలయములు రూపు మాపెననుట
విశ్వసింపదగినమాట. పాలకునికి సోమనాథుని బసవపురాణము
ను జూచిన శైవుల సాహసకార్యములు జైనమత నాశనము కొం
తవరకేని గోచరింపక పోలేదు.

జైనమత గ్రంథముల విగ్రహములు ఆస్తికమతమువారలు
రూపుమాపుటతో ఆంధ్ర సారస్వతమును ఆంధ్ర శిల్పమునకు
సంబంధించిన సామగ్రి యెంతయో నాశనమయ్యెను. పదునాల్గ
వతాబ్దమున ఆంధ్ర సామ్రాజ్యమునకు సహస్రబేదియులు గా
వించిన ద్రోహముకంటె గొప్పద్రోహమును మనపూర్వులు
జైనమత కొనసరించిరి. కంబముపెట్టు మొదలుకొని గుల్బర్గావఱకు
గల ప్రాచీనాలయములలో చెక్కింటియందు జైనదేవాలయ
ములు గలవు. గ్రామములందు ఆలయమునందు భిక్షాభిక్షము
లగు జైన విగ్రహము లెన్నియో గలవు. వీనిని బరికించినచో
బచ్చివాంధ్ర దేశమంతయు జైనమతమునకు గేంద్రస్థానమేమో
యనివైతము తోచును. ఈజైన తత్వగో కాదు మనఆంధ్రులు.
జనభగవానుని బోధముల విశ్వసింపి ఆహింసా తత్త్వప్రతిష్ఠ
లైన యాజైనసోదరుల సారస్వతము కొలదిగ నుదాహరణ
గ్రంథములవలన దెలియును. నిజామురాష్ట్రమును బ్రకృతవాన్య
మున బశ్చిమాంధ్రదేశమని వ్యవహరించు చుంటిమి. ఈ పశ్చి
మాంధ్ర రాష్ట్రములందలి ప్రాచీనతరములగు నాలయములు,
దాదాపుగ జైనమత. వీనిని కొంచెము మార్చి జైనదేవాలయములు
గ జైనదేవాలయములుగా మనవారలు మార్చిరి.

కొలనుపాకలో వీరనారాయణస్వామి దేవళముని వ్యవ
హరింపబడు విష్ణు దేవాలయము పూర్వము జైనమత. ఆలయ
నిర్మాణమునందె కొంతవిలక్షణతగలదు. ఇంచుమించుగ జైన మత
మునకుసంబంధించిన శిల్పములన్నీంటిని మనవారెన్నడో చూపు
చూపిరి. శాసనములను చూచునకలు చేసి పారవేసిరి. ప్రవాదవళ
మున గర్భాలయమున నొక నాగరలిపి శాసనమును మిగిల్చిరి.
ఇది జిన భగవానుని స్తుతితో నారంభమగుటయే యది జైనా
లయముని దెలుపుచున్నది. ఇంతియగాక యిటుగల యొక ప్రసిద్ధ
జైనదేవాలయము మనవారు సర్వలిఖముల బాడుచేసిరి. అందలి
శాసనములను బగులగొట్టిపాటవేసిరి. మరకతలొనిరిత్తమున జైన
విగ్రహమును మాత్ర మేటికో మిగిల్చిరి. ఈయాలయమిప్పుడుపున
రుద్ధింపబడి జైనమత మిగుల నాదరింపబడుచున్నది. జైనమత
స్థానములలో కొలనుపాక యొక ప్రసిద్ధస్థలము. ఈ యంతమును
గమనించి కొలనుపాకను చెదకుకొనుచు ఉత్తర హిందూస్థాన
వాసులు వచ్చి మధ్యకాలమున సర్వాంగసుందరముగ నొక
యాలయమును నిర్మించిరి. జీర్ణతరములగు జైనగ్రంథముల నేక
రించి ఉద్ధరించిరి. శాసనశిలములు భద్రపఱచి ఆలయప్రాకార
మున భిగించి వానిని గ్రంథరూపముగా బ్రచరించిరి. ఆంధ్రదేశ
మునందలి జైన మత ప్రకృతి దెలుపుట కీయాలయ మిప్పుడు
దృష్టాంతముగా నున్నది. ఈ జేత్రరాజము నైజాము లైలువే
ఆలేరు ప్రేమనునకు నాలుగు మైళ్ల దూరమందున్నది. ఇంక నీ
గ్రామమున జైన విగ్రహములు కొన్ని భూ గ
ర్భమున గలవు. వాని సుదరింపవలసినభారము జైనసోదరులపై
గలదు. ఎపు డీమహాత్మాగర్భమునకు దొరకొందుకో?

కొలనుపాక శాసనములలో వివిధ నామములతో వ్యవహ
రింపబడియున్నది. జైనగ్రంథములలో దీనిని తీర్థక్షేత్రములొక
అనిరి. ఇది శ్వేతాంబర జైనమత ప్రాచీనక్షేత్రరాజము. ఈ
క్షేత్రప్రాచీనత్వము పవిత్రత్వము ఇతిహాసములలో నున్న యంత
ములు గమనించి ఆలయోద్ధరణమునకు బూనినవాడు మానమర్దన
కారుడు. భిక్షగ్రత్తు శ్వేతాంబరజైనమత ధర్మోపదేశయగు
బాలచంద్రాచార్యుడు. ఈ కొలనుపాక జైనక్షేత్రమునుగూర్చిన

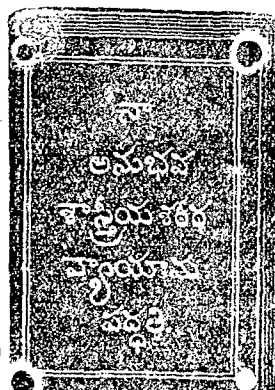
ప్రస్తావన జనప్రభుసూరి రచించిన తీర్థకల్పమునందు గలదు.
జైనదేవుని మొదటితీర్థంకరుడు ఋషభదేవస్వామి యందురు.
సానిక శాసనములయందు దట్లు గాక మాణిక్యస్వామి యని కలదు.
వీరశైవులు అను కన్నడగ్రంథమున మా మిత్రులగు పండిత చిదిర
మర వీరభద్ర శర్మగా రీక్షించియభిప్రాయము గల యంతము
కొలనుపాక నుగూర్చి వ్రాసిరి. “కొలనుపాక, కుల
పాక, కులపాక, సరోవరకుటీ, సోమశేఖరపురి, కురుటిపురి,
బింబావతి అను ననేక నామము లీగ్రామమున కున్నట్లు శాసన
కారులు కవులు వ్యవహరించిరి. (కన్నడ) కేవలసిద్ధపురాణకవి
యగు బొమ్మరసకవియు, (సంస్కృత) సిద్ధాంతశిఖామణి
కర్తయు, కేవలకవిజయమునందు సిద్ధనాథశివాచార్యుడును
కొలిపాకను బ్రసంగించిరి. ఈ గ్రామమున నూతాంబరశాసనములు
గలవట. అందు నలువది శాసనములు ప్రతులఁ దీసిరి. అందు
నాలుగింటిని మాత్రమే ప్రచురించిరి. ఈ కొలనుపాకలో
పదునెనిమిది కులములవారికి బడునెనిమిది మతములు గలవు.”
బాహ్యదృశ్యములై గాక భూగర్భమున నెన్నియో దృశ్య
ములు గలవు. చిత్రతరములగు శిల్పముల నేకములు
భూమిలో బూడిపోయి కొలఁదిగఁ జై కిఁగ ని
పించుచున్నవి. వీనిని నిజామునొరతనమునా చెన్నటికి వైటికి
తీయుదురో ఆంధ్రచరిత్ర మెప్పుటికి సమగ్రమునో తెలియదు.
కొలనుపాక క్షేత్రమాహాత్మ్యము ఆంధ్రమున ద్విపదగలదు. సం
స్కృతమునగూడ గలదు. జైనగ్రంథములలో ముఖ్యముగా జైన
విగ్రహమును గూర్చిన యుదంతముగలదు. దేవత లావిగ్రహమును
సృజించినదియు అనంతర మావిగ్రహము రాణునకు సంక్రమిం
చెననియు జిరకాలము మంవోదరి యావిగ్రహమును బూజించె
ననియు దరువాత నది సమద్రములో బాటవేయబడెన సహజ
మున మరకతచ్చాయను గోచరమైననియు దరువాతికాలమున
గర్భాలయపురాజులు దాని నుద్ధరించినదియు గొన్ని చరిత్రగ్రంథ
ములందు గలదు ఉత్తర హిందూస్థానమునందలి జైనమత తమ
పురాణగ్రంథములలో కొలిపాక ప్రసిద్ధి పలుమాటలు చెడివి క్షేత్ర
రాజ మొందున్నదోయని దేశమునంతయు గాలించిరి. భిక్షకులు
చెడకి చెడకి విసిగిరి. ఆకస్మికముగ నొకజాను జూచి నిజామురా
జ్యములో కొలిపాక కొలనుపాకయను పేరు గలదని తెలిసికొని
జైనసోదరులు వచ్చి తమపూర్వక్షేత్రమును గమగొని ఆనంద
పడిరి. అంతతో నూరుకొనక ప్రాచీన విగ్రహమును మధ్య నుంచి
ద్విష్టదేవాలయము గట్టిరి. కేవలజైనవగరముగానున్న కొలిపాకను
శైవమతములోనికి మార్చుటకు బసవేశ్వర డెంతయో శ్రమపడెను.
అన్ని వర్ణములవారికి సమానావకాశము గల జైనదేవాలయము
విడిచిరానుని అన్ని జాతులవారు ప్రతిఘటించుటచే నేవేశ్వ
రుని ఆనతిచే ఆభాగము పాలించురాజులు ప్రతివాతి కొక మత
మును గట్టించిరి. వీధి కొక దేవళము గట్టిరి. పూర్వాలయముల
మార్చి యందు శివవిష్ణువుల బ్రతిష్ఠించిరి. ఎవ రెన్ని విధముల నాశ
నము గావించినను ప్రధాన జైనవిగ్రహము నిన్న మొన్నటివఱకు
చెక్కుచెదరకుంటుచేరనే ఆంధ్రదేశమున బ్రసిద్ధమున జైనక్షేత్ర
ము కలదనుప్రతిష్ఠ దక్కినది. ఇంతకంటె ప్రాచీనమైన జైనా
లయము చరిత్రప్రసిద్ధమైనది ఆంధ్రదేశమున వేటొందు లేదనుట
అతిశయోక్తికాదు. సర్వమతసమత్వముగల ఆంధ్రసోదరు లీయా
లయరాజమును దర్శించి ఆనాటి శిల్పనివ్యాసము జనభగవాను
నిశాంతస్వరూపము గాంచి కృతకృత్యులు కాగోరెదము.

ఉచితము.

ఉచితము.

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు
శరీరవ్యాధులను విషయ
ములు పూర్తిగచర్చింపబ
డినవి. ఇందు నాయొక్క
యు, నాశిష్యులయొక్క
యు, పెక్కుపద్ధతులను
సూచించు ఛాయాపటము
లు గూడ కలవు. దీనిని
సమగ్రముగ పఠించితేని
నావ్యాధులను పద్ధతి
విషయ బాగుగా బోధపడ

గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనో
త్సాహమును శరీరవ్యాధులనుపాక్షియు కలిగి తీరును. తపాలా
ఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండురూపాయల పంపితేని యీ
గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, విశిష్టయోత్రయందు ని
ష్ఫలముగా మార్చు గలిగితిరును. ఈసమయము పొగొట్టుకొ
నకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయు
డు. దీనిని జదివి ఆయురారోగ్యబలముల ననుభవించుటగాక
ప్రాణేశ్వర యం. చి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర
వ్యాధులమువార్తదర్శి, పొట్టుబసవగారి, బెంగళూరు సిటి.

భారతశాసనసభలోని కి వేక్షకులను రానిచ్చుట

విచారణసంఘనియామకము

నిబంధనలమార్పును గురించి చర్చ—అధ్యక్షుడు మైత్రాగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును నిరాకరించుట

ఇకముందు ప్రభుత్వమువారు శాసనసభవారిని సంప్రదించి నిబంధనలు చేయుదురు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

సిక్రా, నెలైంబరు 8:—ఈ రోజు అసభి కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. అసభి కార్యక్రమము ప్రతిపాదించిన పరిసర తీర్మానములు కార్యక్రమపట్టికలో చాల ఉండెను. అవిగాక శాసనసభను కాపలా కాయుటకు సభవారసునించిన పరిసర విధానమును నిర్ణయించుటకు అధ్యక్షుడు డొకసంఘమును నియమించుచు ఒక ప్రకటన చేడు గావించెను. ఆంగ్ల పార్లమెంటుసభను రక్షించుటకు ఆ దేశమున ననుసరించు పద్ధతు లెంతవర కనుసరచీయుములు, సభాభవనమును, గాలరీలను, లాబీలను కాపలా గాయుట కట్టి యేర్పాటులు చేయవలెను, ప్రేక్షకులను సభకు రానిచ్చుట కట్టి యేర్పాటులు చేయవలెను అను విషయములను విచారించుటకు గౌ. సర్ జేమ్స్ క్రెరాల్, (అధ్యక్షుడు) మాల్వీ మహమ్మద్ యాహూజ్, కే. సి. రాయ్, ఇ. యచ్. గజ్ నపీ, ప్రెస్, కే. సి. నియోగీ, యమ్. యస్. ఆనీ, ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, గయాప్రసాద్ సింహగార్లతో కూడిన సంఘ మేర్పాటు గావించబడెను.

ప్రశ్నితరములు

కే. జె. ఫిలిప్, యచ్. యల్. పీ. జే. సన్ గారలు సభ్యత్వపు ప్రమాణము గైకొనిరి. వివిధ ఉద్యోగములలో మహమ్మదీయు లెంతమంది గలరని లిస్టులో అడిమిగారు చాలకాలము ప్రశ్నించిరి.

ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీస్

భారతదేశములో ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీస్ పరిక్షలెప్పుడు చేయుట పునరుద్ధరించెదనని జయకర్ గారడిగి, పోటీ పరిక్షల విషయమై విచారించుటకు పూర్వము ఈశాఖయొక్క ప్రసక్తి ర్యాగము వలన దానిలో చేరువారి సంఖ్య యెట్లువారు నో చూడవలెనని ఆర్మీ కార్యదర్శి ప్రత్యుత్తర మొసంగెను. పోయిన సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి రీప్రజ్జను జబాబిచ్చి యుండిరి. కాఖలో జేరువారి సంఖ్య యభివృద్ధియైనను ఆకేడరులో యింకా చాల కొరవలెన్నవి. కావున యింకా కొన్ని కోజులవరకు పోయిన సంవత్సర మిచ్చిన జవాబు వర్తించవలెను. ఏసంగతి నిశ్చయించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంగతిసందర్భములను జాగరూకతతో విచారించుచున్నారు.

పోటీపరిక్షలను పెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి కేమి యభ్యంతరము లున్నవని కరనల్ గిడ్డి గారడిగిరి. తగినంతమంది పోటీచేయువరుల యీపద్ధతిని ప్రభుత్వమువారు అనుసరించుట కేయమని తలచుట లేదు.

గిడ్డి:—ఆంగ్ల దేశమునందును, యిచ్చటను ఒక్కసారిగా పోటీపరిక్షలు జరుపుచో చాలమంది అభ్యర్థు లుందురనుట నిజమేనా?

ఆర్మీ కార్యదర్శి:— ఈ విషయమై యభిప్రాయ భేద ముండుటకు సావకాశము కలదు.

డివిజన్ వైర్ లెస్ కార్యాలయములలో ఉద్యోగీయుల విషయము కొన్ని ప్రశ్నలయిన తరువాత తీర్మానములు విచ్చించబడెను.

అసెంబ్లీ నిబంధనలసవరణ-తీర్మానము

ఉపసంహరింపబడుట

అసెంబ్లీ నిబంధన సవరణను గూర్చి యునైటెడ్ ఇమామ్ గారు ప్రతిపాదించవలసి యుండెను. కాని వారు సభకు రాక పోవుటచేత యస్. సి. మైత్రాగారిని తీర్మానమును ప్రతిపాదించవలసినదని కొరచు అధ్యక్షునకు తంతి నిచ్చిరి.

అధ్యక్షుడు

కొత్తగా శాసనసభానిబంధనలకు చేయబడిన మార్పును ఆమోదించరాదని తీర్మానము కొరచున్నదనియు, ఇదివరకే ఆభారతకార్యదర్శి దానినామోదించుచు ఉత్తరువు చేసెననియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను. కావున అసలు ఉద్దేశించిన యభిప్రాయమున కనుగుణముగా తీర్మానము మార్పుబడవలెను. ఇందుపై మైత్రాగారు తన తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు తెలుపుచేడెను. ఈ తీర్మానములో కొత్తనిబంధనను ఆమోదించుటవలన భారత కార్యదర్శి సభవారి విశ్వాసమును గోల్పోయెననియు, ఈ విషయములో ఇర్విక్ ప్రభుత్వనుసరించిన చర్య ఆక్షేపజార్హ మైయున్నదనియు, ఇకమీదట సభవారి కార్యక్రమమును సభవారే నిర్ణయించుటకు చర్యతీసికొనవలెననియు నుండెను.

ఇర్విక్ ప్రభువు విషయమై తీర్మానములో నున్న విషయము తనకు అంగీకారము కాకట్లున్నది. అధ్యక్షుడు చెప్పి మైత్రాగారి యభిప్రాయ మేమని యడిగిరి.

గవర్నరు జనరలుయొక్క చర్య నాక్షేపించుచు నుపన్యసింతులను మాత్రమే నిబంధనలు నిశ్చయించుచున్నవని మైత్రాగారు నడిపిరి. పోయిన సమావేశములో అధ్యక్షుడు నిబంధనలను స్టాండింగ్ ఆర్డరులను ఒక వెంట్రుకవారి యైనను తప్పి సంచరించుటకు వీలులేదని లామెంబరు, హోంమెంబరు చెప్పిరి. ఇది అశాస్త్రీయ మని చెప్పుటకు ప్రత్యేక నిబంధన యేమియు లేదు గనుక అధ్యక్షుడు తన తీర్మానమును నిరాకరించుటకు వీలులేదని మైత్రాగారు చెప్పిరి.

ఉపన్యసింపుడు మాత్రమే గవర్నరు చర్య నధిక్షేపించు వీలులేదనియు; తీర్మానములో నట్టి విషయ ముండవచ్చుననియు కే. సి. నియోగిగారు చెప్పిరి. మరియు ఇర్విక్ ప్రభు విషయము గవర్నరు జనరలు కాడు.

అసందర్భమున నీవిషయమును ప్రవేశపెట్టుట సరికాదని హోంమెంబరు చెప్పిరి.

ఈ సభవారి ఆచారములకు సాంప్రదాయములకు విరుద్ధమను కారణముచే ఈ తీర్మానమును నిరాకరించుటకు అధ్యక్షుని కధికారము కలదా లేదా యను విషయమై సభ్యుల యభిప్రాయము కావలె నని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

గవర్నరు జనరలు చేసిన దాని నాక్షేపించుట వీలు కాదని 28 స్టాండింగ్ ఆర్డరు శాసించుచున్న ననియు, ఉపన్యసింతులకు పూర్వము తీర్మానమును ప్రతిపాదించి తీరవలె నని 81 స్టాండింగ్ ఆర్డరు విధించుచున్న దనియు క్రెరాల్ గారు చెప్పిరి. కావున తీర్మానము ఉపన్యాసములోనే లెక్క. గవర్నరు జనరలుయొక్క చర్యను ఆక్షేపించున వైనయెడల తీర్మానమును ప్రతిపాదించ వీలులేదని వారు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు:—తీర్మానము ఉపన్యాసముకంటె వేరని అధ్యక్షుడు తలచుచో ఏస్టాండింగ్ ఆర్డరు ననుసరించి యీ తీర్మానమును నిరాకరించవలె నని మీ రందురు?

క్రెరాల్:—పైని చెప్పిన రెండు స్టాండింగ్ ఆర్డర్లను సరిగా వ్యాఖ్యానము చేయుటమీదనే యాధారపడుదును.

అంతట అధ్యక్షుడు లామెంబరుయొక్క అభిప్రాయము నడుగగా వారుగూడ క్రెరాల్ గారు చెప్పినట్లే చెప్పిరి:—

అధ్యక్షుడు:—ఉపన్యాసమే వీలుకానిచో తీర్మానమును నేను నిరాకరించవలసినదే గదా! (కాంగ్రెస్ వారు నవ్వి హర్ష ధ్యానములు చేసిరి.)

అధ్యక్షుడు:—శాసనసభాప్రకారము చేయవలసినదే గాని నైజముగా రధ్యక్షునకు అధికారములేదని యిదివర కొకసారి లామెంబరు చెప్పియుండిరి. కావున స్టాండింగ్ ఆర్డరులో స్పష్టముగా నిబంధన యున్నగాని నేనెట్టి తీర్మానమును నిరాకరింపవచ్చును? ఈ ప్రతిపాదన ఆక్షేపజార్హ మని నేను తలచినను ఎట్లు నిరాకరింపగలను?

బి. యల్. మిత్తర్:—అవిషయమై భయ మవసరము లేదు. మీరు ప్రజాసంరక్షణపట్టుమునుగూర్చిన చర్చవిషయము చెప్పుచున్నారు. ఇప్పుడు స్థితి గతులు వేరు. ఇదివరకో శాసనసభవారు చర్చించుచుండిన విషయమై నిర్ణయింపవలసినదే. ఇప్పుడు యింకా తీర్మానము విచ్చింపబడవలసి యున్నది.

అధ్యక్షుడు లిండ్సేగారి యభిప్రాయము నడుగగా, తీర్మానమును నిరాకరింపవలసినదని వారుగూడ సలహా నిచ్చిరి.

బాపాలాల్ గారి

నగలు,

216, చె నాబాగూడోడు, ౧౬ ను

అధ్యక్షుడు:—అధ్యక్షునికి నైజమును అధికారము లేకుండజేయుటకు మొన్ననే నిబంధన సవరించిరి. ఇంత తీర్పుముగా సభవారి నిబంధనలు దుర్వినియోగపడకుండా సభాధ్యక్షుడు తననైజమును అధికారమును వినియోగించుటకు సావకాశము గలుగుట చోద్యము కదా? ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారును, ప్రతిపక్షులును చూపిన వైఖరినిగూర్చి నేను సానుభూతి కలిగి యున్నాను. స్టాండింగ్ ఆర్డరులో నీవిషయమై నీవియు లేకున్నను తీర్మానములో కొంతభాగమును నేను నిరాకరింపవలెను. అట్లుకానిచో చర్చ వట్టిబాటక మగును. ఈ సభవారి ఆచారములను, నియములను దుర్వినియోగపరచకుండ అధ్యక్షునికి నైజమును అధికారముండవలెను. ఈ అధికారము చాల విశాలమే యైయున్నది. కాని దీనిని దుర్వినియోగము చేయు అధ్యక్షుని సభవారు తీసివేయువచ్చును. కావున రాకుల నైజమును అధికారము ననుసరించి ఈ తీర్మానములో కొంతభాగము ఆక్షేపణీయమని నేను నిరాకరించుచున్నాను. (లామెంబరువైపు జూచి, ప్రభుత్వమువారి విషయమై యొక ప్రకటనమును ఉపాదకుడుచేయుచో తీర్మానము ప్రతిపాదించకనే పోవచ్చును.

లామెంబరు ప్రకటన

శాసనము ప్రకారము నిబంధనలు చేయునధికారము గవర్నరు జనరలుగారికిని, భారత కార్యదర్శిగారికిని కలదు. కాని యికముందు నిబంధనలకు సవరణలు చేయునప్పుడు సభవారి యభిప్రాయమును కనుగొను నాచారము ప్రభుత్వమువారు స్థాపించగలరు. అవసరసమయములలో మాత్రము యిట్లు చేయుటకు వీలులేదు.

శాసనసభవారు ఒక విషయమై జయము గాంచిననియు నింక మైత్రాగారు తృప్తి నొందియుండ వచ్చుననియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

మైత్రాగారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనుచు శాసన సభవారికి అధ్యక్షునిపై సంపూర్ణవిశ్వాసము కలదని చెప్పిరి.

కే. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానము

వివిధ రాష్ట్రములలో గ్రామములలోని సితిగతులను విచారించి ఒక్కొక్క గ్రామమునకుగాని, లేక సముదాయమునకు గాని పంచాయితీల నేర్పాటుగావించుటకు తగిన మార్గములను నూచించుటకు ఒకసంఘము నేర్పాటు గావించవలెను. ఈ పంచాయితీలు ప్రజలందరచేతను ఎన్నుకొనబడవలెను. తగిన అధికారము లుండవలెను. గ్రామపంచాయితీల వ్యవహారములను చూచుటకును, కోర్టులో వ్యవహారములు చూచుటకును వీనికి తగిన ద్రవ్య వసతు లుండవలెను.

ఈ తీర్మానము నుపపాదించుచు రంగస్వామి అయ్యంగారిట్లుపన్యసించిరి.

భారతదేశములో రహితుల యొక్కయు, సామాన్య ప్రజలయొక్కయు రక్షకత్వమును ప్రభుత్వమువారు తొలగించుకొనజాలరు. కొంతమట్టుకు బాధ్యత మంత్రులకు సంక్రమించినది. కాని సాంఘిక పక్షపాతముల మూలకముగా మేలు జరుగుట లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వమును మార్చు నెంచుటయొం యవసరమే సామాన్యప్రజల కేయము నరయుట అంత యవసరము.

ఆచార్యాగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు గ్రామమును చిన్నచిన్న ప్రజాస్వామ్యములు కావలెననియు, అవి బాగుపడినగాని దేశము బాగుపడదనియు, యిందు విషయమై కి. కే. చిత్తరంజనుడు కొనియాడదగినవాడనియు యమ్. కే. ఆచార్యగారు చెప్పిరి.

సభవారు ఫలహారములకు లేచిరి

ఫలహారానంతరము సభాసమావేశ మునొడవనే రంగస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానముపై చర్చప్రారంభమయ్యెను.

సర్ ఫ్రాంక్ నాయిస్

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల యధికారములో నున్న విషయమును భారత ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించవలెనని తీర్మానము కొరచున్నదనియు, గ్రామపంచాయితీలు రాష్ట్రీయకాఖగా నుండుటయే ఉత్తముననియు, భారత ప్రభుత్వము వారు ఈ చర్చను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు పంపుట తప్ప వేరేవియు చేయజాలరనియు సర్ ఫ్రాంక్ నాయిస్ గారు చెప్పిరి.

కేల్ కారుగారు

ఇప్పుడు పంచాయితీలు రాష్ట్ర పరిపాలనమునకు లోబడి యున్న విగాన వివిధరాష్ట్రములలో స్థితిగతులు మారుచున్నవి. కావున భారతరాజనసభ సర్వత్ర అనుసరించదగిన కొన్ని ప్రధాన సూత్రములను నిర్ణయించ దగుదురని కేల్ కారుగారు చెప్పిరి.

స్ట్రెస్

బొంబాయి ప్రతినిధియగు స్ట్రెస్ గారు స్థానికస్థపరి పాలన రాష్ట్రములకు సంబంధించిన విషయముని చెప్పెను. అది గాక స్ట్రెస్ విచారణ జరుగుచున్నది. కావున కమిటీలవలన లాభములేదు.

అబ్దుల్ అజీజ్ పంజాబు అధికారప్రతినిధి తీర్మానము ను ప్రతిఘటించిరి.

పంచాయితీలకు కావలసిన దోహదము నొసంగునను కారణమున యమ్. ఎన్. ఆనీగారు (బేరార్) తీర్మానమును బలపరచిరి.

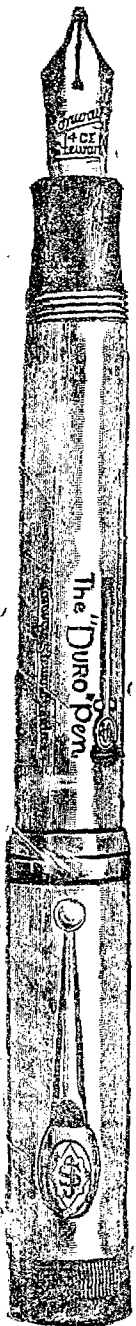
బెంగాల్ అధికారి

బెంగాల్ అధికారప్రతినిధియగు ముఖర్జీ గారు బెంగాల్ గ్రామ స్వపరిపాలన అట్లు చాలునని అభిప్రాయపడిరి.

చర్చ ముగియకమును పే కాననసభ విరమించెను.

శ్రీరంగదాస భజనమందిరము:—కవిభూషణ శతావధాని దోహ వెంకటస్వామి గుప్తగారు 6వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము 7-30 గంటలకు స్వామినాయకము పీఠి చింతాధిపతిలోనున్న ప్రైవేటుభవనమునందు సీతాకళ్యాణము కాలక్షేపము చేయుదురు.

"Conway Stewart"

కాన్ స్టే
స్టూవార్టు
అంతయు బ్రిటిష్
DURO
"డూరో వెన్"

- దీనితో వ్రాయుటకు సంతోషముగా నుండును ప్రత్యేక సదుపాయములు
1. మిక్కిలి మేలైన సరకు, అద్భుతముగా తయారుచేయబడినది.
 2. 14 క్యారట్టు బంగారు వాడియైన నిబ్బితో అమర్చబడినది. ఆస్మి ఇర్రేడియమ్ గలది.
 3. లోన రబ్బరు సక్కు లేక అధిక మైన సిరా పట్టును.
 4. అతి న్యాయమైన ధర
 5. ప్రతియొక్కరి స్థితికి తగిన రకములు పలు ధరలలో గలవు. వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు.
- చిత్రములుగల మా నూతన క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు

Sole Distributors
for Madras Presidency
ORIENTAL MERCANTILE AGENCY,
Dept. A. P.
19/20, Lingha Chetty St.,
MADRAS

ఆటంక పరమట

మానసిక, శరీర పగులకల కష్టాలు ఆటంకపరపచేసిన వారికి

కామకాన్తుమును

కలంపుడు

ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి లక్ష్యములకు చాలా మోపును.

ఇనాముగా తపాలాఖర్చు లేక పంపబడును. దయచేసి ఒక కాన్తును ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. 2-2

ఆటంకనిగ్రహ సార్వసి, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

STANDARD INKS

మద్రాసు గవర్నమెంటు ఫ్యాక్టరీని మేముకొని స్వాధీనపరచుకొనినందువలన యిప్పుడు ప్రస్తుతము ప్లాంట్ ఇంకేబర్న్స్, (L.F. పెకండ్లైస్ దీచ్ మద్రాసులో) అనిపేరుతో వ్యాపారము సాగించుచుంటిమి.

ఫ్లాంట్స్ కలములకు, యితర వ్రాతపనులకుపయోగపడునట్లు బ్లూ బ్లాక్ సిరా, కాపీయింగ్ రబ్బరు ప్లాంపింగుపనులకుపయోగించు సీరాలు ఎంతకావలసినంత సప్లయచేయబడును. ధరలు సరసము.

Order from The Managing Agents:—

NARASIMHAM & Co. Ltd.,

PHONE 2466,

108, Armenian Sreet Madras

Tel. "Advertiser"

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల, సంపూర్ణ రామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొహరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. రు 2-8-0.

అష్టాదశపురాణసారము

పదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభతైలిని వచనములో కథలవలె పండిత, పామర, శ్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. మెల భాగము 1-కి రు 1-0-0 నాలుగుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, మెల రు 4-8-0. రామా అందు కో, ఏలూరు.

ఇ సా నె ఫె లి మ లే రి యా,

వరుసజ్వరములకు అమోఘమైన నివారణ

కమిష్టలందరియొద్దను దొరకును.

పాపురిక:—పనపువన్నె పెట్టెలపైన **SPECIAL FORMULA FOR INDIA** (ఇండియాకు ప్రత్యేక ఫారంలా) అను పదములు అడ్డుముగా ఎటుపులో నుండుదానినేచూచితి యుండు. ఇతరతెలియగలవాటిని తీయనద్దు సోత్ విజుట్టు:—

మెసర్స్. గోరియా, లిమిటెడ్,
పోస్టు బాక్సు నెం. 159, పోర్టు, బొంబాయి

జతీంద్రదాసుగారి విడుదల

ఇంకను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపలేదు

విడువకున్నచో తిరిగి నిరశనదీక్ష

లాహోరు, సెప్టెంబరు 4:—జతీంద్రదాసుగారిని ఎట్టి మరతులు లేక పూర్తి విడచిపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపలేదని రూఢిగ తెలియుచున్నది. అతనిస్థితి చాల చెడిపోయినది. నేడు అనేకసార్లు జ్వరము వచ్చెను. వాంతి చేసుకొనెను.

లాహోరు నిరశనవ్రతుల యిబ్బందులు యింకను తీరలేదు. జతీంద్రదాసుగారి స్థితి బాగుపడనలేదు. ఇతరు లందరు నిన్న భుజించినను అతడు మందుగాని, ఆహారముగాని గైకొనలేదు. దాసుగారిని వెంటనే ఎట్టి మరతులు లేక విడచిపెట్టుట యొక్కటి నిరశనవ్రతము మానిపించుటకు మరతుగ నంగీకరించబడెను. జెయిలు కమిటీ సభ్యులు ఖైదీలతో ముచ్చటించినపుడు తమకు వాస్తవమాలకముగ, అందజేయబడిన మరతులు అంగీకరింపబడుననియు, దాసుగారిని విడుదల చేయించెదమనియు స్పష్టముగ చెలిపియుండిరి.

ఆ విషయమున వారు పట్టుదలతో పనిచేయుచున్నారు గూడను. కమిటీ అధ్యక్షులకు లెఫ్టనెంట్ బార్నర్ గారు యీ విషయము పంజాబు ప్రభుత్వమువారి కెరిగించి నేడుదయము సిమ్లాలో టెలిఫోనుద్వారా మాట్లాడిరి. నేడు సాయంకాలము లోపున ప్రత్యుత్తరము రావచ్చును.

ఖైదీల పట్టుదల

నిరశనవ్రతులుగూడ యేమిచేయవలెనని తీవ్రముగ నాలోచించుచున్నారు. దాసుగారిని యీ సాయంకాలము 7 గంటల లోపున విడుదల చేయకున్నచో తిరిగి తామందరు నిరశన వ్రతము బూనుటకు నిశ్చయించిరి. దాసుగా రేమో త్వరగ కృశించిపోవుచున్నారు. బ్రతుకాశలేదని కమిటీ సభ్యులలో నొకరు చెలిపియుండిరి. ప్రభుత్వమువారిట్లు ఆలించినచో వినవలెప్పించుకొనజాలని క్షిప్తపరిస్థితులలో చిక్కుబడుదురని జెయిలు కమిటీ సభ్యులు దలంచుచున్నారు.

జామీనుపై విడుదల సూచన

467 (1) నెక్స్టు ప్రకారము దాసుగారి తరపున జామీను దరఖాస్తు కోర్టులో దాఖలుచేసినచో దానిని ప్రభుత్వము వారిచెప్పరు. అని ప్రభుత్వమువారి తరపున దాసుగారి సోదరుడు కిరణ్ చంద్రదాసుగారికి తెలియజేసిరి. కాని అతడంగీకరింపలేదు. యెట్టి మరతులు లేక విడుదల చేయవలెననియే అతడు సూచించెను. సాయంకాలము 7 గ. లోపున అట్లు విడువకున్నచో అతని సంరక్షణకు తాను బాధ్యుడను కానని అధికారులకు తెలియజేసెను.

నూతననిబంధనల ప్రకారము విచారణయందున్న ఖైదీ కొసంగవలసిన సౌకర్యములను కుట్రకేసు ముద్దాయిల కప్పుడే ఒసంగబడినట్లు తెలియుచున్నది. జతీంద్రదాసుగారి విడుదల చేయవలసిన దని జెయిలు కమిటీ సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి ఒత్తిడి చేయుచున్నారు. విచారణయందున్న ఖైదీలకు భగతుశింగ దత్తుగార్లను సహా ఒక బారకానులోనే యుంచవలెనని వారు సూచించుచున్నారు.

పోలీసు మాడావిడి

అనర్కలియందు అకస్మాత్తుగ పోలీసువారి సిబ్బంది వచ్చి కాపలాగాయుట మాడావిడిజేయుట అంతయు ప్రజలలో నెక్కుడు ఆందోళనకు వదంతులకు కారణ మయ్యెను. జతీంద్రదాసుగారు చనిపోయినయే వదంతి వ్యాపించి పత్రికాకార్యాలయము లన్నింటిలో ప్రజలు విచారించసాగిరి. వేరొక బాయి కర్మాగారము బయల్పడినది. క్రొత్త అరెస్టులు జరుగు నని కొందరునుకొనిరి. పోలీసు ఉద్యోగుల నడుగక క్రొత్తవా రెవరో లాహోరు వచ్చిరి. వారి చేష్టల సరికట్టుట కట్టుబడిననని చెలిపిరి. రాత్రి 10 గంటలకు పోలీసువారు వెడలిపోయిరి. (ప్రీ. ప్రెసు.)

కేధరిన్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనావాదము. లోకప్రసిద్ధముగ ఒక వీరమాతచరిత్రము. అందరును చదువతగినది. సులభతైలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్న వ లక్షి నారాయణగారి అమూల్యముగ పీఠిక గలదు. ధర 0-4-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మదరాసు.

సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారు

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి యూనియన్ స్టూడెంట్స్

ఉపన్యసింతుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

నిన్న సాయంకాలము ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి యూనియన్ సంఘ యాజమాన్యమున సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారు విద్యార్థులకు ఉపన్యసించిరి. డి. వి. రెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఉపన్యాసకులును శిష్యులకు చిరపరిచితులనియు దేశక్షేమమునకు పీఠ వీకదీక్షతో పనిజేయుచున్నారని అధ్యక్షులు నడిచిరి.

సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారు ఉపన్యసించుచు తమిళనాడునందలి యువకులతో పరిచయము గాంచుటకు యూనియన్ సంఘమువారు అవకాశముగలిగించినది నాభాగ్యముని నేను తలచుచున్నానని నడిచిరి. కళాశాలలోని విద్యార్థులకు నేను ఉపన్యసింతుట యిదిమే ప్రథమపర్యాయమని మీరు నమ్ముచు లేను. నేను నివసించు స్థలమునందు కూడా యిదేలాగున కళాశాలను పాఠశాలలును ఉండినప్పటికిని నేను వాటియందు ప్రవేశించలేదు. గుజరాతుకళాశాలయందు ఏదో ఒక కారణముబట్టి అచటి విద్యార్థులు సమ్మేళింపరించిరి. ఆసమయమున నేను వారికి సహాయపడితిని. నేను ఆంగ్లమున మాట్లాడిన తప్ప మీరు నాభావములను గ్రహించజాలరు. మీ రెల్లరు మహాత్మాగాంధీగారి ఉపదేశము ననుసరించిపొందిభావ నేర్చుకొనియుండిన యీసమయమున నా మనోభావముల మీమనసునందు నాటునటులనేను మాట్లాడియుండవచ్చును. నాకు ఆంగ్లేయభాషకొద్దిగా తెలియును (నవ్వు) నాకు తెలిసిన ఆంగ్లేయభాషకూడ నేను యీ 12 సంవత్సరములనుండి మరచుటకు ప్రయత్నించు చున్నాను. మీకునేను ఉపదేశించుటకు యిచటరా లేదు. ఏలనటలాగు ఉపదేశించుటవలన వివాదమునకు కారణములగును. వివాదములందు పాల్గొనుటకు నేను యీరాష్ట్రమునకురా లేదు. ప్రస్తుత రాజకీయ విషయములగూర్చి మాట్లాడవలెననిన నేను వార్తాపత్రికలు చూచుటలేదు. మీరు సమకాలిక చరిత్రలను వార్తాపత్రికలను చదువుచున్నారు. గ్రామాదులలోనే నాకార్యముల నేను జరుపుచున్నాను. నాశక్తికొలది గ్రామవాసులకు ఆర్థిక సాంఘిక విషయములందు సహాయపడి వారిస్థితులు అభివృద్ధిపరచు ప్రయత్నించుచున్నాను. గ్రామాదులలో జనులు అమితకష్టపడుచున్నారు. అమితముగా ఋణబాధకు లోనై యున్నారు. ఈ కార్యములలో నేను నిమగ్నుడనై యుండుటచే వార్తాపత్రికలు చదువుటకు నాకు అవకాశములేదు. మద్రాసునందు నేను ఉపన్యాసములనియ్యి తలచుకొనలేదు. ఈ రాష్ట్రమునందలి కృషీవలల పరిస్థితులతో పరిచయమొనర్చుకొన అభిలాషకలిగి నేను మీరాష్ట్రమునకు వచ్చితిని. యువకులు తిరుగుబాటు విప్లవము గావించువలెనని తలచుచున్నారు. వీరి పెద్దవా రెల్లరు అవివేకులనియును వృద్ధులగుటచే శక్తిలేని పారనియు యీయువకులు తలచెదరు. నేను వృద్ధుడనుకాను, యువకుడనుకాను. మీలో చాలామందికంటే నేనువేగముతో పరుగెత్తగలను. మన పెద్దవారు అవివేకులని నేను ఎన్నటికిని నమ్ముజాలను. యువకులలోగల ధైర్యసామర్థ్యముల నేను గుర్రెరంగుదును. నేను మద్రాసునకువచ్చిన రెండుమాడు రోజులనుండి యిచటిపరిస్థితులుగాంచుటచే యీరాష్ట్రమునందు సాంఘిక విభేదములు అధికముగా నున్నవని తెలియుచున్నది. ఈ విషయముగా పరిణమించిన యీసంఘ కలహములలో మీలో నెందరు జోక్యము కలుగజేసికొనక నున్నారో నాకు తెలియదు. ఈ విషయమునకుగాను నేను కక్షలనుగాని నాయకులనుగాని తప్పు తలచుటలేదు. తిరుగుబాటులు విప్లవములుగూర్చి మాట్లాడు యువకులగు మీరు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర కలహమునెదు పికావము వినాశ మొందునటుల జేయుట మీ విధియై యున్నది. ఈ కార్యము కష్టకార్యమే, మీ రెల్లరు కొద్దికాలములో కళాశాలలు ఐదలి జీవనోపాయముల వెదకుకొను అవసరము మీకు గల్గుచున్నది. ఆ సమయమున మీమీ సామర్థ్యములపై నాధారపడక మీరుచేరిన సంఘముయొక్క మోగ్యతచే మీయోగ్యత అతిశయింపజేయుట సంభవించును.

ఈ ప్రకారము ఒనరించిన స్వరాజ్యము సమకూరునా? స్వరాజ్య ప్రభుత్వము సాంఘిక విభేదములను, కలహములను ప్రోత్సహించిన నేను ఆ ప్రతిపాదనమును ఆటంకపరిచెదను. సంఘములోని అధికసంఖ్యాకులు అల్పసంఖ్యాకులను బాధపెట్టుటయును, బలవంతులు, బలములేనివారిని హింసించుటయును జరుగు పరిస్థితుల నెలకొల్పుట నిజమున స్యాతంత్ర్యము కాదు.

కలోన్-4711

కలోన్ చరిత్రయందు

యీ రెండు పేర్లు

ఎప్పటికి నిరముగా నుండునట్లు నాటిపోయినవి. గోతికన్తూపము, కలోన్ లోని క్రైస్తవులగడి వాటిమీద యొనర్చిన శిల్ప కళానైపుణ్యమును బట్టియు "4711" ఎడికలోన్ తనయొక్క సుగంధములు వెదజల్లుటవల్లను, అవి పేర్లొందుటకు పేరుపైవని. ఉత్తేజమును, నూతనాశక్తిని గలిగించు పదార్థములు మధురమైన సారస్యమును గలిగించుటకు కారణములు టాయిలెట్ నిర్మలమైనదిగా పరిగణించుటకు ఆ సీతే సాక్ష్యము.

బ్లూ-గోల్డ్ రేఖితమీద అచ్చొత్తించబడిన "4711" రిజిస్టరుకాబడి రిక్విజిట్ పొందినది. అన్నివిధముల మంచిదని తెలియపరచును.

Eau de Cologne

వజ్రెంట్లు:—స్పెస్సర్ అండు కో లిమిటెడ్., మద్రాసు బ్రాంచీలు.

సీమక మలములు

అందరిజేబులకు తగినవి

బోగిలాల్ మంగల్ డి,
89 సాలిపి, మదరాసు.

భారతదేశము దాస్యమునుండి విముక్తిగాంచుటకు ఎల్లరుపాటుపడవలెను. అధికసంఖ్యాకులను బ్రాహ్మణేతరులు అల్పసంఖ్యాకులను బ్రాహ్మణులు ఏలవ్వేపించెనరే నాకు తెలియచున్నది. సంఘములోని వేరుపక్షముల స్వేషించుట ఆత్మగౌరవ మనబడదు. మీరు ఆత్మగౌరవమే వాంఛించిన మీరు బలములేనివారని మీ పట్టు ప్రభుత్వమువారు పక్షపాతమును చూపవలెననుట మీగౌరవమునకు లోపము. ఈలాగు పక్షపాతము కోరుటయందు మీయొక్క హీనత వెల్లడిచును. నేను వేరురాష్ట్రనివాసుడనుటచే మీయొక్క రాష్ట్రరాజకీయములు నాకు తెలియదు. మీరెల్లరు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర కలహముల అంతరింప జేయవలెను. బ్రాహ్మణులు ఉద్యోగములనుగాను బ్రాహ్మణేతరులతో పోటీ చేయగూడదు. బ్రాహ్మణులగు మీరు ఋషులవంశజులు. మీ బౌద్ధత్యపుట్టువు మనములగుండుకొని యీకలహములందు పాల్గొనగూడదు. మీరెల్లరు నిరాడంబరముగ గ్రామాదులలో కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమము కద్దర మొదలగునవి పూర్తిచేసిన మనకు స్వరాజ్యము లభించుటసిద్ధము. మీరెల్లరు మద్యపాన పికావమును అంతరింప జేయవలయును. దేశవిముక్తికై యీకార్యములు మీరు జేయవలెను" అని శ్రీయుత సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారు నడిచిరి. ఉపన్యాసకులగు సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారికి వందనములతో సభముగి నెను.

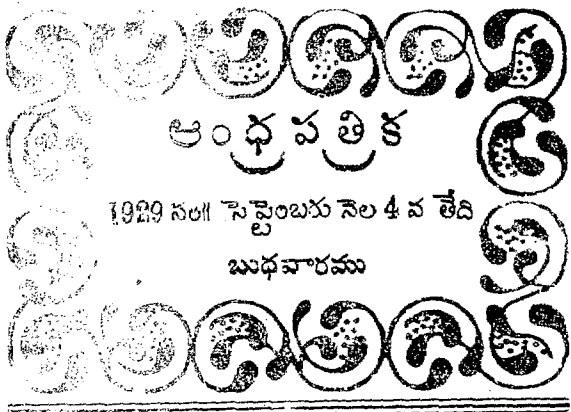
కాంగ్రెసు నాయకులపై దాడి

వంగరాష్ట్రపు కాంగ్రెసునాయకులపై సెడిషను కేసు కలకత్తా, సెప్టెంబరు 8:—ఆగస్టు 11 వ తేదీన రాజకీయ నిర్బంధితుల అభినందన దినోత్సవములు పోలీసుకమిషనరు గారి ఉత్తరువులకు వ్యతిరేకముగ జరుపబడెను. నేటిదినము సి. వి. డి. ఉద్యోగులు కాంగ్రెసు ప్రచారకుల గృహములను కొన్నిటిని సోదాచేసిరి. లిబర్టీ కార్యాయముకూడ సోదాచేయబడెను. అలెగ్జాండు అడిషనలు మాజిస్ట్రేటుగారు కిరక్ శంకరరావు, చిశాయిబోసు, దాక్టరు జె. యం. దాసుగుప్త, బలవంతసింగు, హనుంతబోసు, పురుషోత్తమరావుగార్లపై సెడిషను ఛార్జి మోపి సమ్మములు పంపిరినీ తెలియుచున్నది. ఇట్టి సమ్మనే నుబాష్ చంద్రబోసుగారికి కూడ పంపబడినది. కేసు విచారణ 9 న తేదీనిజరుగును. (ఆ. ప్రె.)

సుబాసు బోసుగారికి సమ్మములు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—బెంగాలు రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు సుబాసుచంద్రబోసుగారికి నేడుదయము 8 గం|| సమ్మము పంపబడెను. పోలీసువారు రెండుసార్లు వారి నివాసమున వుడుబర్గు పార్కునకు వచ్చియుండిరి. కాని చారుకారిక సమ్మేపందర్భమున బజ్జీబజ్జీకి పోయినందున ఆంధలేదు. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసునందు మరణసంఖ్య:—గత ఆగస్టు 31 తేదీతో అంతవైన వారమున మద్రాసునందు వెయ్యికి రెండు మంది చనిపోయిరి. రెండు మహిళలు, ఒకరు కలాఅబారు, ఒకరు ఎంటెరిమెన్సులము, రెండుగురు మలేరియా, 24 గురు తనెతర జ్వరములవలనను మరణించిరి.

1929 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 4 వ తేది
బుధవారము

మహాత్ముని నిరాకరణము

గాంధీమహాత్ముడు లాహోరు కాంగ్రెసు సభా
ధ్యక్ష పదవిని, నైహూగారి విన్నపమునకు
పిమ్మట గూడ నిరాకరించుట జూడ, మొదటనే
దీర్ఘముగ యోచించి వా రట్టినిశ్చయమునకు వచ్చి
రని గ్రహించవచ్చును. మహాత్ముని నిశ్చయమునకు
కారణ మేమి? వల్లభాయిపటేలుగారు, తమిళరాష్ట్ర
యనభలో దీనిని కొంతవరకు సూచించియుండిరి.
దేశము అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యోద్యమముతో
తృప్తి జెందనిమాట నిజమే. ఈసంవత్సరము దాట
గనే కాంగ్రెసు సభ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునే
లక్ష్యముగ గైకొను ననుటయు నిశ్చయమే. మహా
త్ముడు, సంవత్సరాంతమున సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య
వాది నయ్యెదనని యిదివరకు జెప్పియుండెను. అయి
నను ఇంగ్లండుకు అంత్యసందేశ మంపుటకు బూర్వ
ము, హిందూదేశము తగినశక్తిని సంపాదించుకొన
వలయును. పట్టిబూటకములకు, ఇంగ్లండు లొంగు
నని నమ్మ విలులేదు. బ్రిటిషు రాజకీయక్షమములలో
నేకక్ష మయినను, హిందూదేశమువిషయమున
ఏకదృష్టినే చూపుచున్నది. హిందూదేశ సమస్య
విషయమున పక్షభేదములను పాటింపగూడ దను
కట్టి గలదు. సైమను కమిషనును బలపరచుటకు
వివిధపక్షములవారును ఎటుల ఏకమయిరో, సైమను
కమిషను రిపోర్టును బలపరచుటకయినను, అటులనే
ఏకీభవించకమానరు.

వివిధ సమస్యలను పరిష్కరించుట కాతరము
జూపుచున్న లేబరుపక్షమువారు, హిందూదేశము
విషయమున మాత్రము మేనము దాల్చుచున్నారు.
శాసనసభాధ్యక్షుని అధికారమును తగ్గించుటకు,
ఇండియా మంత్రిగూడ తోడ్పడుటచే, భారతీయుల
విశ్వాసము పెరుగజాలదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో, భారతీ
యుల శక్తిసామర్థ్యములే, దేశస్వాతంత్ర్యము
నకు తోడ్పడగలవు గాని, పరుల యనుగ్రహము
గాదు. ప్రజాశక్తిని బెంచు నిమిత్తము, కలకత్తా
కాంగ్రెసు మహాసభ కొన్ని సాధనములను నిరూ
పించెను. విదేశ వస్త్ర బహిష్కారము, కద్దరు
నిర్మాణము, మద్యపాన నిషేధము, మున్నగు
నంశములతో గూడిన నిర్మాణకార్యక్రమమును
పూర్తిజేయవలయునని కోరెను. ఇవి చురుకుగ
కొనసాగి యున్నచో, గాంధీమహాత్ముడు అధ్యక్ష
పదవిని స్వీకరించుటకు వెనుదీసియుండడు. శాసన
సభలలోని కాంగ్రెసు పక్షసభ్యుల కీ సభలపట్ల గల
వ్యామోహ మింకను దొలగలేదు. కొందరుకు
నంబ్రతినదవులపై గూడ మోహము వ్యాపించు
చున్నది. వీరు నిర్మాణకార్యక్రమసాధనమునకు

తోడ్పడెదరని నమ్ముటకు వీలు గనుపించదు. వీరిలో
కొందరు తమ నిస్సహాయస్థితి నిదివరకే వెల్లడిజేసి
యున్నారు. శాసనసభలలో లేనివా రయినను కాం
గ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు తగుశ్రద్ధ
వహింపకున్నారు.

ఇక, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించు
వా రెవరు? ఇదివరకే, విలువయగు కాలము చాల
గడచిపోయెను. కొలది వ్యవధిమాత్రమే గలదు.
దీనిన యినను దేశము నద్వినియోగపరుచుచో,
కొంత యాశ ఏర్పడును. ప్రస్తుతస్థితి యొకసత్య
మును తేటపరచుచున్నది. భారతీయులలో వాగ్వి
జృంభణముపై గల ప్రేమ, కార్యదీక్షవైన లేదని
విదిత మగుచున్నది. సభలకును, ఉపన్యాసములకును
కొదవ యుండదు. తీర్మానముల నెన్నిటి నయినను
కావించురు. కారాగృహమునకు పోవుటకుగూడ
వెనుదీయరు. ధైర్యసాహసములకు గూడ కొరత
లేదు. అయినను, ఏకాగ్రము నయినను కష్టపడి
సాధించుటకు మాత్రము, విద్యాధికులు ముందుకు
రాకున్నారు. ఆవేశమునకును, ఉత్సాహమునకును
దగిన కార్యసానుకూలత లేకున్నది. ఇట్టి స్థితి
మారినగాని, ప్రయోజనముండదు. గాంధీమహా
త్ముడు ప్రధానముగ కార్యవాది. అతడు, ఉపన్యా
సములతోను తీర్మానములతోను తృప్తిజెందడు.
ప్రజలలో కార్యోత్సాహములేనిది, మహాత్ముడయి
నను వారిని నడిపింప బూనుకొనడు. వెనుకటి యను
భవములు వారికి గుణపాఠమును నేర్పియుండెను.
మహాత్ముని యాదేశములను దేశము నిష్కర్షగ
ననుసరించి యున్నచో, స్వరాజ్యము చాలకాలము
క్రిందటనే ప్రత్యక్ష మయ్యెడిది. ఈమా రయినను,
వారి యాదేశములను దేశ మనుసరింపనియెడల్లావారు
స్వరాజ్యమును చేతి కిప్పించజాలరు.

వల్లభాయి పటేలుగారు దెలిసినటుల, సం
పూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కయినను, అధినివేశ రాజ్య
స్వాతంత్ర్యమున కయినను, మార్గ మొక్కటియే
గలదు. మొదటి లక్ష్యము జేరుటకు విశేష
త్యాగములు గావలయును. రెండవలక్ష్యమును జేరు
టకు సామాన్యత్యాగములు చాలును. అంతియే
భేదము. రెండవలక్ష్యమును జేరుటకు వలయు
సామాన్యత్యాగముల నయినను దేశము గావించని
యెడల, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించి
ప్రజలను నడిపించు బాధ్యతను మహాత్ము డెటుల
నిర్వహింప బూనుకొనును? ప్రస్తుతసందర్భ సమయ
మున, మహాత్మునికన్నను అధ్యక్ష పీఠము నాక్ర
మింపగల సమర్థు లింకొకరు లేరనుట తథ్యము.
నూత్నాశయములను వీరు గ్రహింప జాలర నుట
మిథ్యావాదము. స్వేచ్ఛను బడయుటకు, దౌర్జన్య
రహితమగు అసహాయోద్యమము దప్ప వేరు సాధ
నము లేదనుట నిర్వివాదాంశము. దౌర్జన్యమును
ఏపక్షమువారును అంగీకరించుటలేదు. దౌర్జన్య
రహితమగు మార్గములలో, ఫలప్రదమయినది
మహాత్మునిభూగ మొక్కటియే. ఇయ్యది ఎంతలాభ
కరమో, పటేలుగారు బాంధ్లోలో రుజువుచేసిరి.
లాండు రివిన్యూ సంస్కరణము నిమిత్త మవలం
బించిన పద్ధతియే, స్వరాజ్యము బడయుటకును
పనికివచ్చునని, పటేలుగారితోబాటు మహాత్ముడును
చాటుచున్నాడు. లాండు రివిన్యూపద్ధతిని, మద్య
పాన పద్ధతిని మార్పుటకు ప్రజలు కృషిసలుపుచో,
స్వరాజ్యము చేరువకు రాగలదు.

వల్లభాయిగారు సూచించినటుల, రెండును
జనసామాన్యమునకు సంబంధించినవే. ఈ పద్ధతులు
మారుచో, జనసామాన్యస్థితి చక్కబడి, నిరంకు
శాధికారము తొలగును. తద్వారా స్వపరిపాలనము
లభించుట సులభసాధ్యమగును. అందుచే ప్రజలు
సలుపు కృషివైననే, భావిఫల మాధారపడును.
అన్య లెవ్వరో వీరి నుద్దరించెదరని తలచుట సంభ
వము గాజాలదు. మహాత్ముడు బోధించిన పద్ధతు
లబో లోప ముండుటచే, స్వరాజ్యము లభింపలేదని
తలంపజనదు. వీనిని ప్రజలు దీక్షతో కొనసాగింపక
బోవుటచేతనే, సత్యరాభివృద్ధి యుగలేదని నమ్మ
వచ్చును. సిద్ధాంతప్రతిపాదనములనిమిత్తము వ్యయ
పరచుకాలములో కొంతకాలమును నిర్మాణకార్య
క్రమనిర్వహణమునకు వినియోగించుచో, ఫలితము
గూర్చి శంకింప నవసరముండదు. గాంధీమహాత్ముడు
అధ్యక్షపదవి సంగీకరింపకున్నను, ఎవ్వరధ్యక్షులయి
నను, మహాత్ముని తోడ్పాటు వారికి లభింపగలదు.
కష్టసమయములందు మార్గము జూపుటకు మహా
త్ముడు వెనుదీయడు. అందుచే, మహాత్ముడు అధ్య
క్షత వహింపనందులకు విచారపడ నవసరములేదు.
ప్రజలు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుట
లో జూపు శ్రద్ధవైననే, మహాత్ముని సహాయ మా
ధారపడును. ఇకముందుగూడ, ప్రస్తుతపు టుపే
క్షయే కొనసాగుచో, రాబోవు సంవత్సరమున సం
పూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రతిపాదనా వ కా శ
ములు తగ్గి పోవును. అందుచే మహాత్ముని
సంతృప్తహృదయుల గావించు భారము, భారతీ
యులపై గలదు. వీరు అధ్యక్షభారము వహింపలే
దనియు, తమధర్మమును విడనాడి రనియు, ఊరక
వగచి ప్రయోజనము లేదు.

మహాత్ముడు కాంగ్రెసుసభకు అధ్యక్షుడు గా
కున్నను, దేశమునకు సహజాధ్యక్షుడును నాయ
కుడును అతడే నని, కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభ
వ్యక్తపరచెను. మహాత్ముని దేశ మనుసరించుకొల
దియు, అతనికి విశ్వాస మేర్పడును. కాంగ్రెసు
అధ్యక్షు లయినను, మహాత్మునితో యోచించకుండ
దేశమును నడుపబూనెదరని తలంపవీలులేదు. నిర్మాణ
కార్యక్రమముకన్నను గూడ ముఖ్యవిషయ మిం
కొకటి గలదు. గాంధీమహాత్ముడు లక్ష్యమునిమి
త్తము సాధనలను వేసినయినను అవలంబింపవలయు
నను కోటిలో జేరడు. ధర్మమార్గము ననుసరింపని
సాధనలు స్వాతంత్ర్యమును చేకూర్చినను, వాని
నతడు ఉపయోగింప నంగీకరింపడు. భారత దేశము
ప్రపంచమున కీయదగిన సందేశ మొకటి గల దని
యు, అయ్యది అహింసాసం దేశమే ననియు, ప్రపంచ
మీ సం దేశ ము న కై పరితపించుచున్నపుడు,
భారతభూమి దీనిని ఆచరించి చూపుట ధర్మమనియు
ఇతరులకన్న భారతీయుల కిది సులభసాధ్యమనియు,
మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. ఇట్టి సాధనము నవ
లంబించి, హిందూదేశము తానుతరించి, లోకమును
తరింపజేయవలె నని కోరుచున్నాడు. తాత్కాలిక
లాభములతో భారతీయులు తృప్తి జెందవలదని
ఎచ్చరించుచున్నాడు. అందుచే, దేశము దౌర్జన్య
మును ఆంతరంగికముగ వాంఛించినను, బహిరంగ
ముగ వాంఛించినను, మహాత్ముని తోడ్పాటు బడ
యుట దుర్లభమగును. మహాత్ముని తోడ్పాటు గోరు
వారు, అహింసాపథమునుగూర్చి నిండుశ్రద్ధ వహింప

వలయును. సత్యాగ్రహవృద్ధి అహింసకు మూలాధారము. దీని నవలంబింప గోరువారు, అహింసను గమనింపక ప్రవర్తించుటకు వీలులేదు. అందుచే న్యక్షక్షితో గూడిన కార్యక్రమము ననుసరించుచు, అహింసను మూలాధారముగ గైకొని పాటుబడుచో, గాంధీ మహాత్ముడు దేశము నెప్పుడును నడుపుచునే యుండు నని నమ్మవచ్చును. అధ్యక్షపీఠము నలంకరించినను, అలంకరింపకున్నను, మహాత్ముని దృక్పథమునందు భేద ముండజాలదు. మహాత్మునినాయకత్వము బడయుటకు వలయు దీక్షను ఆతురమును జూపుటకు, ప్రజలు యత్నించెదరు గాక!

ఆరువేలనియోగుల చరిత్ర

ఆరువేల నియోగుల చరిత్రను రచించుటకు, శ్రీయుత అంకరాజ సుబ్బరాయశర్మగారు విశేష శ్రమకు లోబై పాటుబడుచున్నారు. ఆరువేలనియోగులు, ఆంధ్రదేశచరిత్రయందు ప్రాముఖ్యస్థానము వహించి రనుటకు సందియములేదు. తెలుగు కవిత్వము, వారిసామ్యు. రాజాస్థానములలో మంత్రులుగ నుండియు, ఆంధ్ర సంస్కృత సాహిత్యము లందు అ స మా న మ గు పా ం డి త్వ ము ను గడించియు, తాకికవ్యవహారములందు నేర్పరితనము జూపియు, వారు ఆంధ్రుల యశమును పెంపొందించుచుండిరి. ఇట్టివారి చరిత్రను రచించుట, మిగుల వాంఛనీయ మనుటకు సందియములేదు. ఆరువేలనియోగి శాఖయులును, వారి సంబంధులును, తమయొద్దగల సాధనములను వారి కందజేయవలయునని, సుబ్బరాయశర్మగారు కోరుచున్నారు. చరిత్ర వ్రాయువారి కష్టములు సామాన్యమయినవి గావు. అందుచే, వీరిప్రయత్నములకు ఆరువేల నియోగు లందరును తోడ్పడ ప్రార్థితులు. వీరు కేవల న్యశాఖాభిమానమును పురస్కరించుకొని అన్యశాఖలను ద్వేషించెద రని తలంచుట కే మాత్ర మవకాశము లేదు. పంచద్రావిడబ్రాహ్మణ శాఖలలో సమ్మేళనము జరిగి, బ్రాహ్మణసంఘ మేకము గావలయునని, వీరిదివరకు ఎచ్చరించి యుండిరి. ప్రాచీనకాలమున, అంతఃశాఖలలో సంబంధబాంధవ్యములు జరుగుచుండె నని, చూపుటకు వలయు సాధనములను వీరు సేకరించిరి. బ్రాహ్మణ సమ్మేళనము గోరువారందరును, వీరి యుద్యమము నకు తోడ్పడ బ్రార్థితులు. సుబ్బరాయశర్మగారి సత్ప్రయత్నములకు తగిన సహాయము లభించి, వీరి మనోరథ మీఁదగుగాక యని కోరెదము.

వంగదేశము: తీవ్రనిర్బంధములు

వంగదేశమునందు, తీవ్రనిర్బంధ పరంపరలు ప్రారంభ మయినవి. కాంగ్రెసుప్రముఖులు పలువుర మైరాజుద్రోహనేరము మోపబడెను. సుభాష్ చంద్ర బోసు, కిరణ శంకరరాయ మున్నగువంగదేశనాయకులు ప్రాపిక్యాటుచేయబడిరి. నిర్బంధవిధానము వలన, వంగదేశోత్సాహము అంతరించునని తలచుటకున్నను ప్రమాదము వేరుండదు. లేబరుపక్షమువారు పరిపాలించుచున్న సమయముననే, బెంగాలు ఆర్డినెన్సు వెనుక ప్రయోగింపబడెను. ఈమారుగూడ లేబరుపక్ష పరిపాలనసమయముననే, నిర్బంధములు దేశమందంతటను చెలరేగుట మిగుల శోచనీయము. మాక్స్ నాల్డుగారు

నిర్బంధవిధానమును నిరసించుచు దెలిపిన వాక్యములను, నేకగుప్తగా రుదాహరించిరి. ఇకనయినను, మాక్స్ నాల్డుగారు తాము ప్రతిపాదించిన సిద్ధాంతములను జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుకొని, హిందూ దేశమున నిర్బంధముల నాపివైచి, స్వరాజ్యమును ప్రసాదించిన మేలుగ నుండును. భారతీయులు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునే పరమలక్ష్యముగ భావించుటకు, నిర్బంధప్రయోగము తోడ్పడినంతగ మరియొక సందర్భము తోడ్పడదని, వీరుగుర్తింపవలయును. నాయకులనిర్బంధములను నివారింపవలెననిన, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ప్రజలు దీక్షతో ననుసరించుట, యత్యవసరమని తెలుపనక్కరలేదు. వంగదేశమున నాయకులు నిర్బంధముల మూలమున తొలగింపబడినను, రాజకీయోత్సాహము చల్లారదనియు, నూతననాయకు లుద్భవించెద రనియు, ప్రాతయనుభవములు తేటపరచియున్నవి. ఈమారయినను, నాయకులు లేకకొరత వంగదేశమునకు వాటిల్లదని నమ్మవచ్చును.

మాక్స్ నాల్డుగారి ప్రసంగము

జీవితలో, బ్రిటీషుప్రధానమంత్రి యగు రామ్స్ మూన్ మాక్స్ నాల్డుగారుచేసిన ప్రసంగము, నౌకానిర్ణయము విషయమున వారికిగలఆతురమును దెలుపుచున్నది. అమెరికా రాయబారికిని, తమకును మధ్య జరుగుచున్న సంప్రతింపులు, ప్రోత్సాహకరముగ నుండెనని, వీరు బలికిరి. అమెరికాకు బోయిన పిమ్మట, వీరి సంకల్పము త్వరితముగ నెరవేరగలదు. కాని, మాక్స్ నాల్డుగారు దెలిపినటుల నౌకానిర్ణయవ్యవహారము, ఇంగ్లండు అమెరికాలతో మాత్రమే ముగియునదిగాదు. ఇతరజాతులవారి యొప్పుదలగూడ యవసరమగును. ఇంగ్లండు అమెరికాల మధ్య ఒడంబడిక గుదురుచో మాత్రము, ఇతరజాతుల యంగీకారము గుదురుట సులభసాధ్యమగును. కన్సర్వేటివుల పరిపాలనకాలములో, ఇంగ్లండు అమెరికా ప్రతినిధుల సమావేశము నిష్ఫలమయ్యెను. ఒడంబడిక కుదురదయ్యెను. లేబరుమంత్రు లీ విషయమున విజయము గాంచు చిహ్నములు గనుపించుచున్నవి. అమెరికావారి దృక్పథమును లేబరుప్రభుత్వమువారు గ్రహించి, స్వల్పలాభములనిమిత్తము పోరాడ రని నమ్మవచ్చును. నౌకానిర్ణయము జరుగుచో, భూసైన్యములనిర్ణయము గూడ జరుగును. తద్వారా ఆయుధవిసర్జనము కొనసాగును. మాక్స్ నాల్డుగారి ప్రసంగము, భావగర్భితమై విశాలాశయ భరితమై యొప్పుచున్న దనుట నిశ్చయము.

కలకత్తా పెన్నినువృద్ధనము

పెన్నినుఆటలందు ప్రపంచమందెల్లను ఫ్రెంచి వారగ్రస్థానము వహించుచున్నారు. వీరు డేవిసు కప్ప పెన్నిను పంచెములలోను, వింబిల్డను పంచెములలోను వరుసగ గెలుపొందుచున్నారు. అమెరికను నిపుణు లిదివరకు పేరు వహించినను, వారిపుడు రెండవస్థానము నాక్రమింపజాలినవారయిరి. ఫ్రెంచి నిపుణులగు కాచెటు, మున్నగు ఆటగాండు ఈ సమయమున హిందూదేశమున కరుదెంచుట అదృష్టమని చెప్పవచ్చును. కలకత్తాలో జరుగబోవు వీరి ఆటలకు, హిందూదేశము నన్నిభాగములనుండియు ప్రేక్షకులు వెడలెదరు. వీరితో నాడుటకు ప్రసిద్ధి

జెందిన భారతీయనిపుణు లాహ్వానింపబడియున్నారు. ఫ్రెంచివారితో నాడుటవలన, వీరుగూడ పెన్నిను ఆటలో నెక్కువనైపుణ్యమును సంపాదించగల రని నమ్మవచ్చును. విదేశములకు బోయి అనుభవము గడించుటకు వీరిలో పలువురకు సాధ్యపడదు. చెన్నరాజధానినుండి వెడలెడి బాలగోపాలను, సి. రామస్వామి, యక. కృష్ణస్వామిగార్లు, తమ చాకచక్యమును, ఫ్రెంచి నిపుణులతో గలసి యాడునపుడు, శక్తివంచన లేక ప్రదర్శించెద రని నమ్మెదము.

నూతననిబంధనలు

భారతశాసనసభకు సంబంధించిన నిబంధనలను మార్చునపుడు, శాసనసభవారి యభిప్రాయ మిక మీద కనుగొనబడునని, లా మెంబరు గారు దెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారి పద్ధతి నిదివరకే యవలంబించియున్నచో, నింత యసంతృప్తి పెరిగెడిది గాదు. శాసనసభవారితో యోచించుకుండ అధ్యక్షుని యధికారమును తగ్గించుట, గొప్పలోప మని చెప్పవచ్చును. ఇకముం దిట్టిలోపము జరుగదని, లామెంబరుగారు చేసిన వాగ్దాన మెంతవరకు నిలుచునో చూడవలయును. కాని ఇది చాలదు. పటేలు గారు దెలిపినటుల, భారతశాసనసభతో యోచించినమాత్రాన తృప్తి గలుగదు. నిబంధనలను గావించుటకుగాని, వానిని రద్దు చేయుటకుగాని, శాసనసభకే యధికార ముండవలయును. ఇప్పటివలె, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును ఇండియా మంత్రిగారును సర్వాధికారమును వహించుట శ్రేయస్కరము గాజాలదు. అట్టి హక్కు శాసనసభకు లభించువరకు, శాసనసభాధికారమును నామమాత్రము గావించుటకు, ప్రభుత్వమున కవకాశ ముండనే యుండును.

మాధ్యస్థ పరిష్కారము

జాతులమధ్య జనించు తిగవులను మధ్యవర్తుల ద్వారా పరిష్కరించుకొను నిమిత్తము, కొన్నిసంవత్సరముల క్రిందట నానారాష్ట్రసంఘ సభలో జినీవా ఒడంబడిక ప్రతిపాదించ బడెను. వివిధ యూరపియను జాతుల ప్రతినిధులు దీని సంగీకరించిరి. బ్రిటీషు లేబరు ప్రభుత్వమువారును అంగీకరించెరి. కాని, కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వము అధికారమునకు రాగనే, ఛేబర్లెనుగారీ ఒడంబడికను నిరాకరించిరి. లేబరు ప్రభుత్వమువారును మరల నీ సమయమునందు ఈ యొడంబడిక సంగీకరించుటకు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. దీనిపై సంతకము బెట్టుటకు, ఇంగ్లండు నిశ్చయించెనని, మాక్స్ నాల్డుగారు హర్షధ్వనుల మధ్య నానారాష్ట్ర సంఘ సభలో ప్రకటించిరి. యూరపుశాంతికిది చాలవరకు తోడ్పడునని నమ్మెదము. మాక్స్ నాల్డుగారు తమ కీర్తి నిందువలన నిమగ్నింప జేసికొని రనుటకు సందియము లేదు. ఇంగ్లండుకీర్తినిగూడ వీరు పెంపుజేయగలిగిరి.

లేబరుపక్షము: సామ్రాజ్యతత్త్వము

ఇకవరకు లేబరుపక్షమువారు అంతర్జాతీయత నాధారపరచుకొనుచున్నారనియు, సామ్రాజ్యతత్త్వము వీరి సంతగ ప్రేరేపించుటలేదని, తలంపబడుచుండెను. కాని, సామ్రాజ్య కార్మికసమావేశములను ఏర్పాటు చేయవలయునని, లేబరు సభ్య

లగు బెటెటిల్లుగారు కార్మికసభ కధ్యక్షతవహించి ఎచ్చరించిరి. స్వామూజ్యుడృష్టి కార్మికులనుగూడ నావహించుచో, కార్మికోద్యమ వై శా ల్యము ప్రిణింపకమానదు. లేబరువత్తునుగూడ స్వామూజ్యు భిమానమునే ప్రధానముగ నెంచుకొని పనిజేయ వలసివచ్చును. కార్మికపక్ష నూతనాశయము, కన్న ద్వైతీపుష్కమువారికి మాత్రము సంతస మొనగక మానదు.

అలీసోదరుల అవమానము

తమపై విధింపబడిన అవమానకరమగు వరతులను గాంచి, మహమ్మదు అలీగారు దక్షిణాఫ్రికాకు బోవ మానుకొనిరి. ఇదివరకే, వయనమయిన మోక తాలీగారు తమపై విధింపబడిన నిర్బంధములు తొల గినగాని, ముందుకు బోవనిరి. దక్షిణాఫ్రికాలోని హైందస్ కాంగ్రెసుసంఘమువారు 7 వ తేదిన గూడి యీ విషయమును విచారించెదరు. వీరివయ త్నములమూలమున నయినను దక్షిణాఫ్రికా ప్రభు త్వము తన యక్రమచర్యను విరమించు నేమో చూడవలయును. దక్షిణాఫ్రికాలోని ఇండియా ప్రభు త్వపు ఏజెంటుగా రీవిషయమున జోక్యము తీసికొని అలీసోదరుల అవమానములను తొలగించుట యత్యవసరము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

4-9-29 తేదీవరకు ఆంధ్రరాష్ట్రములో చేరిన కాంగ్రెసు సభ్యులు

	చేర్చవలసిన సభ్యులు	చేరినసభ్యులు
1. గంబాంజిల్లా	4,589	2,475
2. విశాఖపట్నం	5,580	3,982
3. తూర్పుగోదావరి	3,677	4,000
4. పశ్చిమగోదావరి	2,616	2,573
5. పశ్చిమకృష్ణా	1,414	1,208
6. తూర్పుకృష్ణా	1,305	1,505
7. గుంటూరు	4,524	4,000
8. కెల్లూరు	3,464	1,300
9. కడప	2,220	2,412
10. ఆంధ్రనాదరాజు	500	850
11. కర్నూలు	2,287	500
12. అనంతపురం	3,280	176
13. చిత్తూరు	3,173	186
14. ఏలూరు	298	553
మొత్తం.	38,875	24,875

మద్రాసు, } కా. నాగేశ్వరరావు,
4-9-29. } అధ్యక్షుడు.

వినాహవయోనిర్ణయము

మహాత్మాని అభిప్రాయము

శ్రీలకు 18 సంవత్సరములు పురుషులకు 24

సంవత్సరము లుండవలెను

సిన్హా, సెప్టెం 8:—వినాహవయమును గురించియు పున స్సంధానపు విషయమును గురించియు తన అభిప్రాయములను తెలుప నలయునని భారత శాసనసభ్యులగు పండిత భాగూరు దాసు భార్యవారు గాంధీ మహాత్మునకు తంతివార్త వంపిరి. శ్రీలకు 18 సంవత్సరములు పురుషులకు 24 సంవత్సరములు వయస్సు నిగ్గ యించుట తన అభిప్రాయముగ మహాత్ముడు తంతివార్త వంపెను.

(ప్రీతెస్)

తిరువళ్ళిక్కేణి డివిజను ఎన్నిక

వి. ఎల్. శాస్త్రిగారి విన్నపము

తిరువళ్ళిక్కేణి డివిజను మ్యునిసిపల్ వోటరులకు వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు యీక్రిందివిధమున విన్నవించుచున్నా రు:— నేను కాంగ్రెసు-లేబరు అభ్యర్థి గా యీడివిజను ఎన్నికల లో నిలచుచున్నాను. గత ఎన్నికలందు నేను పడినశ్రమ అంత యు మీ తిరుగుంగదురు. గత 15 సంవత్సరములనుండియు నేను పాకీవాండ్రతోడను వీధులు తుడిచేవారి తోడను కాలంబలు శుభ్రపరచువారి తోడను కలసి నగరపాలకులధ్యమ కారకునుఁ బ్రజారోగ్యమునకును, సలిపిన కృషి యంతయు వేరుగ చెప్ప నవసరము లేదు. ఈ డివిజను కేపుడు నాకు పోటీగ నిలచిన అభ్యర్థులు ఇరువురు కలరు. అందొకరు ఎస్. సత్యమూర్తి అయ్యురుగారు. వీరికి కార్పొరేషను సభ్యత్వమే కాక సెనేటు సిండికేటు, శాసనసభలో గూడ సభ్యత్వము కలదు. వీరు మ్యునిసిపల్ కార్యములు చక్కగ నెర వేర్చజాలరని నేను చెప్పనవసరములేదు. ఇక రెండవవారు వ్యాస రావుగారు. వీరికి ప్రస్తుతము పురపాలకవ్యవహారములందు శ్రద్ధ వహించి పనిచేయుటకు తగిన బలములేదు నన్ను గూర్చి నేనధిక ముగ చెప్పుకొనినచో బాగుండుడు కాని యీ క్రిందివిషయము లనుమాత్రము పేర్కొనకతప్పదని చెప్పుచున్నాను. నాకు సిండి కేటు, సెనేటు, శాసనసభలు, విశ్వవిద్యాలయకమిషన్లు మున్న గువానియందు సభ్యత్వములేదు. కనుక నాకుగల కాలమంతయు పురపాలకవ్యవహారములకు వినియోగింపగలను. నే నెట్టి కష్టత రములగు కార్యములకును వెనుదీయను. పన్నులనుతగ్గించుట, యజమానులకును క్రిందియవోలకును మధ్య మంచిన కలుగచే యుట మున్నగు కార్యములయందు నేను శ్రద్ధవహించెదను. ప్ర జలందరును ఆరోగ్యముగను, బలముగనును ఉండవలెననియే నాముఖ్యోద్యమము. గత ఏడువందలపైర్మిలనుండియు నేను కాం గ్రెసులోచేరి పనిచేయుచుంటిని. ఇప్పుడు ఆ. భా. కా. సంఘసభ్యునిగ నున్నాను. నాకు పోటీగనిలచిన వైయ్యువురు యిదివరకు కార్పొరేషను సభ్యులుగనుండి చేసినకార్యములు మీకందరకును విదితమే. ఇప్పుడు నాకును అట్టి అవకాశమునగి నేను చేయుగలనేమను మీరుకనుగొనదలచి మీవోటును నాకొసగ వలెనని కోరుచున్నాను.

ఇట్లు

వి. ఎల్. శాస్త్రి

కాంగ్రెసు - లేబరు అభ్యర్థి.

గృహలక్ష్మి

శ్రీ ఆయురారోగ్య విశ్వరథముల పెంపొందించుట కేర్పడిన సచిత్ర మాసపత్రిక

విడిసంచిక. ఆ. 6. సం॥ చందా॥ రు. 4.

సెప్టెంబరు, 1929. ముఖ్యవిషయములు.

అననూయ

... శ్రీమతి కామేశ్వరిగారు.

ప్రాయమాధురి

... కామరాజు మైత్రేయగారు.

కారదలేఖలు

... క. వరలక్ష్మమ్మగారు.

చూలాలు నడుచుకొనవలసిన విధులు.

... వావిలగొలను పద్మావతిమ్మగారు.

హీనమై యున్న బ్రతు కేల మానినవలకు?

... మదిన సుభద్రమ్మగారు.

కాంతి

... కంచి మంగళమ్మగారు.

పుత్రికాప్రబోధము

... కేసాప్రగడ సూరమ్మగారు.

ఇదిగాక 16 వ్యాసములు, కథలు, కబుర్లు, పనితాలిక ము, ఆలోచన, ఏకవర్ణ త్రివర్ణ పటములు.

‘గృహలక్ష్మి’ కార్యాలయం,

ఎగ్మూరు, మదరాసు.

నూంటుకోడ్డు, మద్రాస్ న్యూస్ ఏజెన్సీలో దొరకును.

కృష్ణాపత్రిక సన్మానము

బెజవాడ కృష్ణా తీరము. కృష్ణాతీరము ధరించిన కృష్ణా పత్రిక కనుట సన్మానము జరుగనుండుట ఆనంద దాయకము. బెజవాడ, ఆంధ్రదేశమునకు నడిబొడ్డు. ఆంధ్రదేశ మునకు ముఖ్యపట్టణము గావలెనని వాంఛించుచున్న పట్టణము బెజవాడ. అట్లు ఆంధ్రకు సన్మానము జరుగుటయు సముచిత ముగ నున్నది. ఆంధ్ర ప్రపంచమున యీ రెండును సూర్యచం ద్రులలాగు విలసిల్లుచున్నవి. సంపాదుకులూ? శివకేశవులు, ఈరెం డుపత్రికలకును సన్మానము త్వరలో జరుగనున్నది. అట్టితరి యీపత్రికల పుట్టుపూర్వోత్తరముల గురించి యింకా స్మరిం చుట భావ్యము.

కృష్ణాపత్రిక

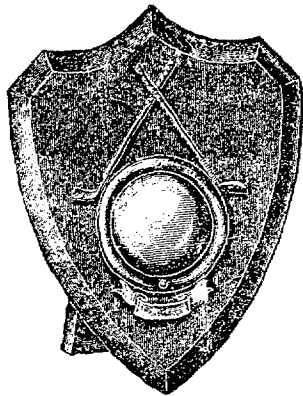
1899 సం॥-లో 8 వ కృష్ణామండలసభ బందరు నోబిల్ కాళేజిలో రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారి ఆధ్వర్యమున సమావేశ మయినది. ఆసభలో కృష్ణా జిల్లా సంఘము వారి ప్రచారమునకు ఒక మద్రాసు యంత్రము ఉండ నలె నని యు అందు ఆయావిషయములనుగురించిన కరపత్రములు మున్నగునవి అచ్చొత్తించి. జిల్లాయంతట విరివిగ పంచిపెట్టవలెననియు, పత్రికాస్థాపన యవసరమనియు అభ్యర్థనలు గంభీరపన్యాస మొసంగిరి. తదుపన్యాసఫలితముగ పాపాపూర్వములు కూడ కరిగినవి. చందాల బాబితాలలో పోటీపోటీగా పద్దులు పడినవి. తర్వాత 1901 సం॥ డిసెంబరువరకు నిది కార్యచరణ లోకి రాలేదు. కృష్ణాజిల్లాసంఘమువారు పత్రికా స్థాపనను గురించి యోచించుటకై మ. రా. శ్రీలు సెడింబి హనుమంత రావు పంతులు, వేమూరి వెంకట సుబ్బారావు పంతులు, కట్ట మూడి చిదంబరావు పంతులు, ఉదయగిరి గోపాలరత్నం గార్లను మరియొకరిని కమిటీగా నేర్పాటు చేసియుండిరి. ఈ సంగతిని కొడాలి శివరామకృష్ణారావుగారు రెరింగి పత్రికను బయ త్వడలలాగు చేయుటకై బందరు ప్రవేశించి కృషిచేసిరి. వారి కృషిఫలితము గ 1902 సం॥ ఫిబ్రవరి నెలలో కృష్ణాపత్రిక కృష్ణా జిల్లా సంఘము వారి యజమాన్యమున పక్షపత్రికగా బయలువెడలినది. అది వరకు సుజనరంజని, దేశోపకారి, బుధవిధేయ, ధీరంజని మున్న గునామములు పత్రికల కడదువారు. వీరికిది రుచించలేదు. అప్పు తబజారు పత్రిక వీరిస్మరణకు వచ్చినది. అప్పుతబజారు పత్రిక మాదిరిగనే దీనికి కృష్ణాపత్రిక నామధేయము గావించబడినది. అప్పటికి ఆంధ్రపత్రికలను చదువుటయన్న హూణవిద్యాధికు లకు న్యూనతగ గన్పట్టెడిది. అట్టి భావమును దొలగించవలయు ననియే కృష్ణాపత్రిక ప్రథమసంకల్పము. ఈ పత్రిక విద్యాధికు లను కోరి తమతమ అభిమానవిషయములపై వ్యాసములు వ్రా చునట్లు పట్టుము గావించుకొనినది. ఒకరిని చూచి ఒకరు ఉత్సాహముతో వ్యాసములు వ్రాయ నారంభించిరి. దీనిని ప్రారంభించునపుడే 1,2 సంవత్సరములకు నష్టమువచ్చినను భరిం చులాగు ద్రవ్యమునుసమకూర్చుకొనియే దీనిని ప్రారంభించిరి. ఆస భప్రారంభమే యిప్పటికిని విద్యాధికులయందు కృష్ణాపత్రిక లీడ్ చే చదువలెనను నభిలాషను నిలుపుకొనజేసినది. కృష్ణాపత్రిక 29 సంవత్సరమునుండి అవిచ్ఛిన్నముగ నడచుచుండుటవలననే అది శుభలగ్నముందు ప్రారంభమైనదని చెప్పవచ్చును. అన్ని పత్రికలన లెకే ప్రారంభమున దీనికిని ముద్రణాయంత్రము కొరతయే. డబ్బి చ్చి అచ్చు వేయించుకొనుటయే. ముద్రాలయాధికారులుచేయు ఆలస్యము పెట్టుకను చెప్పనక్కరలేదు. ప్రారంభమున కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులు బి. ఏ. బి. యల్. దాసు నారాయణ రావుపంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గార్లు సంపాదకులుగను, కొడాలి శివరామకృష్ణారావుగారు సహాయసంపాదకులు గ ను నియమితులైరి. కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారికి పట్టుదల యనునది అప్పటినుంచయు కలదు. క్రొత్తగా నలవడినదికాదు. ప్రాక్టీసుమాట యెట్లున్నా పత్రికనుగురించి శ్రద్ధచేయనిదినుము లేదు. నా రాయణ రావు గారికి నాటక ము ల ధో ర జి యే గా ని ఈ ధో ర జి లేదు. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు సంపాదకత్వమునకు నూతను లైనను వారి కార్యదీక్షయే వారినర్హులుగ జేసినది. కొన్నిమా సములైన పిదప ఉయ్యూరులో కృష్ణా మండల సభను జరుపు వారు లేకపోవుటచే శివరామ కృష్ణారావుగారు వెడలిపోయిరి. వారిస్థానమున అవటపల్లి నారాయణరావుగారు ప్రవేశించిరి. కొ న్నాట్లు అయినదిప దాసునారాయణరావుగారు మృతిజెందు లుచే వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు జాయంటు సంపా దకులుగా నియమింపబడిరి. కృష్ణాపత్రిక వారపత్రిక అయినది

స్వదేశీ యుద్ధములలో కృష్ణాపత్రిక వ్రాతలు తీవ్రముగా నున్నవని భావించి దీని భరతము పట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు యోచించిరి. పొట్టు దొరగారు కలెక్టరు, వీరన్న ఆశోకాలో హడలుగా నుండెను. కృష్ణాపత్రికను ఆరెట్టు చేయవలెనన్న జిల్లా సంఘ సభ్యుల నందరిని ఆరెట్టు చేయవలసిన స్థితి యేర్పడినది. ఈవిధమున జిల్లా జైలులో “స్వరాజ్య” మీదగడి హరిసర్వోత్తమరావుగారు శిక్షితులైరి. వీరికి స్వల్ప శిక్ష విధించిన జడ్జి కరమొగ్గునుగారుకూడ ప్రభుత్వమువారివలన చిక్కులకులోనైరి అప్పుడు పట్టికు ప్రాసిక్యూటరుగను, జిల్లాసంఘముకు ప్రెసిడెంటుగనుయన్న కేసింగి హనుమంతరావు పంతులుగారికిని కలెక్టరుగను సంభాషణ జరిగినది. ఆసంభాషణలో పంతులుగారు ఆటపైని పత్రికయందలి వ్రాతలను స్వయముగ చూచెదమని పూచీపడి పత్రికకు ముప్పును తెప్పించిరి. సంఘముయొక్క గౌరవమును నిలిపిరి. ఇట్లు ఒకసంవత్సరము గడిచినది. ఇంతలో ఈ పత్రిక సి. వి. రామచంద్రులుగారి పరమైనది. జిల్లాసంఘము బాధ్యత తొలగినది. పట్టాభిషేకరామయ్యగారి సంపాదకత్వముకింద కొంతకాలము నడచినది. ఇప్పటికే ముట్నూరు కృష్ణారావుగారికి దీనితోసంబంధ మేర్పడినట్లు తెలంచెదను. రామచంద్రులు గారినుండి కృష్ణారావుగారికి సంక్రమించినది. దీనికి స్వంత ముద్రాయంత్ర మేర్పడినది. కృష్ణాపత్రిక బయలుదేరిన 29 ఏండ్లలోను 25 సం॥ ల నుంచి కృష్ణారావుగారి సంపాదకత్వమే నడచుచున్నది. కృష్ణదేవరాయల దిగ్విజయములాగు నీ కృష్ణరాయుని దిగ్విజయము అంధ్రవార్తా ప్రపంచమున చిరస్థాయియైనది. కాలమా? ఇట్టి యోధుని సన్మానమునకును ఆక్షేపణల? కృష్ణరాయుని లేఖనిని గూర్చియు వ్యాసరాజముల గూర్చియు, చిత్రచిత్ర రచనల గూర్చియు పత్రికాధిపులు, విద్యార్థులు క్లాఫీంపుచు నేయున్నారు. చదివిన బోధపడు నే గాని వ్రాయుటకు వా శక్తి చాలదు. మొదట తెలుగున వ్యాసములు వ్రాయజేసిన కృష్ణారావుగారు నే డెంత విఖ్యాత లేఖకులైరి! కృష్ణారావు గారు ఆరెట్టు కాబడుదురని ఎప్పటి కప్పుడు పుకారే. కాని పత్రిక ను యధాప్రకారము నడుపుచునే యున్నారు. ప్రభుత్వమువారికి కృష్ణారావుగారి పై యొక కన్ను తక్కిన అందరి పై యొక కన్నుని వా నే న్ని హి సు ల గు పో లీ సు ఉ ద్యోగముల తమ రహస్యసంభాషణలలో చెప్పగా వినియుంటిని. వీరిని ఆంధ్రతిలకుగా భావించెదరటం. కృష్ణరాయా? నీవును నీకృష్ణాపత్రికయు చిరజీవులై వర్ధిల్లుదురుగాక.

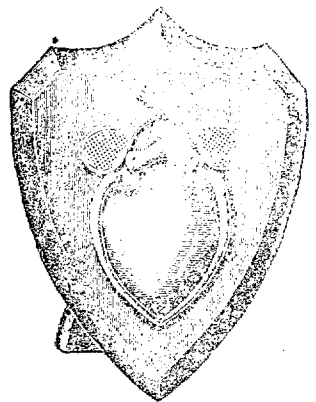
ఆంధ్రపత్రిక

1908 సం॥లో ఆలోచనలు, ఆగష్టులో మద్రాసునుండి బొంబాయికి తెలుగు అచ్చుకూర్చువారిని రప్పించుట, సెప్టెంబరు రెండవవారమున వారపత్రికను వెలువరించుట, ఇది నాగేశ్వరరాయుని కృత్యములు. బొంబాయిలోయేమి తెలుగులేనిచోట ఆంధ్రపత్రికను ప్రారంభించి 22 సంవత్సరములుగా ఆంధ్రపత్రికను నిర్వహించుట నాగేశ్వరరావుగారి అద్భుత ప్రజ్ఞయనియు మూర్తిపంథ మనియు చెప్పక తప్పదు. వారు సంకల్పసిద్ధులు, వా కేపని తలపెట్టినను నిర్విఘ్నముగ జరుగుచుండుట మనము గాంచుచున్నాముగదా. ప్రారంభమున 2, 3 కంపాజిట్లతోను 1, 2 సహాయకులతోను ముద్రాయంత్రములేకుండనే ప్రారంభించబడిన వారపత్రిక నే డెట్టిస్థితియందున్నదియు లోకవిదితమే. బొంబాయియందు 6 సం॥ లు వారపత్రికగ నడచినది. అప్పుడు వెంకటరమణరావు, ఆటపపల్లి నారాయణరావు, ఆదిత్యాడి గోపాలకృష్ణ, కణ్ణాలక్ష్మీనరసింహం, పున్నయ్యగార్లు శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి సహాయులుగా నుండి పత్రికను నడిపిరి. ఇంతలో 1914 సం॥ జనవరిలో ఆంధ్రపత్రిక మద్రాసు ప్రవేశించినది. ఏప్రిల్ నెలలో 1 దినపత్రికగా ప్రారంభమైనది. ఇప్పటివరకు దినపత్రికయు వారపత్రికయు క్రమము తప్పక ప్రచురింపబడుచున్నవి. కొద్దియెత్తున ప్రారంభింపబడిన పత్రిక ఇప్పు డాంధ్రదేశమున గురుస్థాన మాక్రమించియున్నది. ఆంధ్రుల ప్రతిభను వైకి గొనివచ్చినది. నెలకు 4, 5 వేలు ఎస్తా బ్లిషుమెంటు ఖర్చు. బ్రహ్మాండ మైన ముద్రాయంత్రములు గలిగి తన రావుచున్నది. తెల్లవారుసరికి పత్రిక రాకున్న కలువరించని మానవుడు లేడు. ఇప్పుడు నాగేశ్వరరాయుని సహాయముగాంచని సంస్థ ఆంధ్రదేశమున లేదు. సహాయముగాంచని పత్రిక లేదు. సహాయముగాంచని గ్రంథకర్త లేడు నాగేశ్వరరాయుని చేయూతలేని ఉద్యమ మేదియు ఆంధ్రదేశమున లేదు. ఆంధ్రదేశమని నాగేశ్వరరావును, ఆంధ్రపత్రికయు నని వచించిన చాలును. ఈ రెంటిని మినహాయించిన ఆంధ్రదేశము లేజోవిహీనము.

అచ్చమైన వెండి చిత్రమైన డాల్సు, మెడల్సు, పోటీ కందజాలని ధరలు

E 1671 అచ్చమైన వెండి చిత్రములైన హాకి, గల్ఫ్ డాల్సు. ర్పు. 12

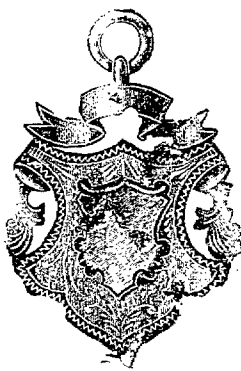

E 1673 అచ్చమైన వెండి చిత్రపతి ముఖ పెన్నివ్ అండ్ నూటింగ్ డాల్సు ర్పు. 12

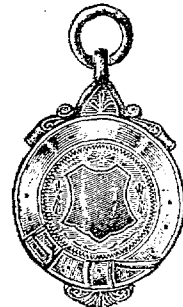

E 1616

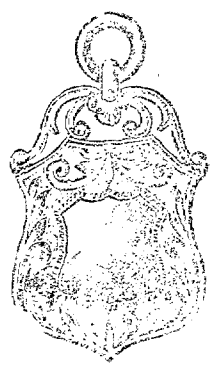
అచ్చమైన వెండి ర్పు 2-8
మధ్య బంగారం ర్పు 3-8

E 1617 అచ్చమైన వెండి మధ్య బంగారంతో ర్పు. 5
ర్పు. 6

E 1628 అచ్చమైన వెండి మధ్య బంగారం కలది. ర్పు. 3-8

E 1620 అచ్చమైన వెండి ర్పు. 7
మధ్యబంగారం గలది. ర్పు. 8

ఎక్స్ గ్రావింగ్-24 అక్షరములకు ర్పు. 1

డిటూ మధ్యవెండి కలది. ర్పు. 2-8

దీప్యమైన పనికనము

జనరల్ కేటలాగులోనివి కొద్దిమాత్రం యిందు చూపబడినవి.

కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

P. ORR & SONS., Ltd.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

ఆంధ్రపత్రికయందు సహాయసంపాదకులుగా నుండిన వారెందరో అచటచట యుచ్చదేశకేయం దున్నారు. ఆంధ్రపత్రిక నిట్టి యుచ్చదేశకేయ గొనివచ్చుటలో నాగేశ్వరరావుగారికి తోడ్పడిన సంపాదకులలో శ్రీయుత చల్లా కేశవగిరి రావుగారిచేరు చిరస్మరణీయము. ఆంధ్రదేశకేయ ప్రజాభిప్రాయము కనుగొనవలెనన్న ఆంధ్రపత్రిక చూచిన జాలును, ఆంధ్రపత్రిక వోటిమన్న యిత్తును, లేకున్న మానుదురు. అంత పలుకుబడిగలిగియున్న దని చట్టనిర్మాణ సభా సభ్యులు గోలబెట్టుట వినియున్నాను. సర్వవిషయాల యందును ఆంధ్రపత్రిక ఆంధ్రులకు అత్యద్భుత ప్రబోధము కలిగించుచున్నది. దీనిపై ప్రభుత్వమువారు కన్నుకేసి ప్రాసిక్యూటర్ జనరల్ చేసియు తమపరి నిర్దుష్టమొనరి. పత్రికానిగ్రహణ మన్న ఒక కాలు యిట్లోను ఒక కాలు జయిలులోను గదా! అట్టి స్థితిలో దైవకృపవలన ఈ రెండు పత్రికలు యింతవరకు తప్పించుకొని సంచారము చేయుచున్నవి. ఈరెండుపత్రికలను గూర్చి ఒక మాటలో చెప్పి ముగించెదను. ఆంధ్రదేశమునకు కృష్ణాపత్రిక, ఆంధ్రసరస్వతి, ఆంధ్రపత్రిక ఆంధ్రలక్ష్మి యని చెప్పిన సబబుగా నుండును. ఆంధ్రపత్రికయు, దేశోద్ధానమును ప్రయత్నించుట గాంచి ఆంధ్రమాతకు మాలకందములై చిరకాలము మనియెదరు గాక! వీరి విజయములను విజయవాడలో తమ సన్మానములను కల్గింపబూనిన ఆంధ్రమహాశయము ధన్యులు.

(లోకసంచారి)

కాశీ విద్యాపీఠము

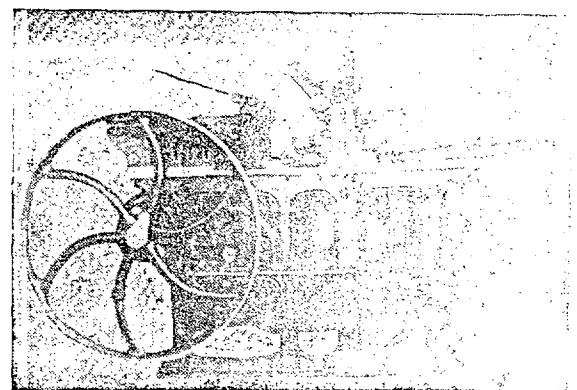
మహాత్ముడు పట్టభద్రుల కుపన్యసించెదరు
వారణాసి, సెప్టెంబరు 3:—కాశీ విద్యాపీఠపు పట్ట ప్రదానముచేసిన సెప్టెంబరు 21 వ తేదీని జరుగను. గాంధీ మహాత్ముడు పట్టప్రదాన ఉపన్యాస మొనగెదరు. (ఆ. ప్రె.)

పునస్సంధానవయోనిర్ణయ సంఘమువారి సూచనలు

బ్రాహ్మణేతరులు ఆమోదింపవలయునని

రామస్వామి నాయకరుగారు కోరుట

ఈకోడు, కేంద్రం 3:—ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారి క్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నాను:— తమిళనాడునందలి బ్రాహ్మణేతరులందరు అన్నిచోట్ల సభలు జరిపి పునస్సంధానవయోనిర్ణయ సంఘమువారు గావించిన సూచనలను ఆమోదించుచు తీర్మానములను గావించవలయు ననియు ఈ సూచనలను ఆక్షేపించుచున్న బ్రాహ్మణులు తమిళనాడు పొరుల ప్రతి నిధులు కారనియు తీర్మానములను గావించి రాజప్రతినిధికిని ధీల్లియందున్న మణ్యుగంకెట్టి గారికిని లింతిద్వారా తెలుపవలయునని కోరుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

అయ్యయంత్రములకు సుప్రసిద్ధమైన భవనము
అన్ని నెజలందును ప్రాకులో గలవు. అగ్నిపల్లె కేయంత్రములు, కెమికల్స్ మొదలగునవికూడ గలవు. భయశేషవిచ్చి, ఒకసారి పరిశీలన చేయుము.
నెం 123/124 మూర్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

బొంబాయిలో సమైక్యత

మీరటు కేసులో సాక్షులు

మీరటు, సెప్టెంబరు 3:—నేడు ముంబైలో విచారణ యందు మేజరు డాహలా, బొంబాయి జైల్లో ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు గారు సాక్షిగా హాజరై పరిశీలించిరి. సాక్షి పూనాలో యర వాడాజియలు మావర్సెంటుగ 1927-28 సం॥ పనిచేసెను. అప్పుడు జార్జి అలిసనుగారు ఉద్యోగి. కాంబెలుగారు ఖైదీగా నండిరి. ఆతడు 476 రోజుల ప్రకారము శిక్షింపబడెను. పాను పార్ట్ మెంటు ప్రకారము గూడ నిందితుడే. గడి మరాజుకరు తెండ్రి, జోగ్గకరుగారు ఆతని దర్శింపగోరుచు సాక్షికి లేఖలు వ్రాయుచుండిరి. కృష్ణాబు గోపాగారు కాంబెల నేటి ప్రాసిన లేఖను సాక్షి గుర్తుపట్టెను. స్పృహగారు వ్రాసినకాగితములనుగూడ సాక్షి గుర్తుపట్టెను.

పరిశోధన సి. ఎ. డి. ఇన్ స్పెక్టరు జగజ్జింసు 1929 మార్చిలో జరిగిన రోటుకు కృషివశుల సభకు బోయి సోహను సింగు, జోషిగార్లు ఉద్యోగములు రిపోజ్ డేషన్లు సాక్షులు మొసంగెను. గోరీకంకరుగారు మీరటునుండి కేవారి సైగలు గారికి తంతద్వారా వనితర్లకు పంపినట్లు లాహోరు పోస్టాఫీసు హెడుగుమాస్తా అబ్దులు హాజీఖానుగారును, పోస్టుజవానును సాక్షులు మొసందిరి.

లాహోరు సి. ఎ. డి. ఉద్యోగి ఫణిభూషణుగారును మరికొందరు పోలీసు జనులను స్వామిగారు లాహోరు వచ్చియుండుట కై ఎడమైగలు అబ్దులు గార్లు వారిని జూచుట వ్యతిరేకధర్మ ధానాలు బోవుటనుగూర్చి చెలిసిరి.

అధికారిగారు బొంబాయిలో దిగుతునే వారిని సోదాచూచి వారివద్ద కొన్ని గంభములు కాగితములు కొంపోవుటను గూర్చి బొంబాయి కృష్ణుకాఫీసు ఉద్యోగిలు యరువురు సాక్షులుమొసంగిరి. స్వామి, గాటి, జోగ్గకరుగార్లు తమహోటలలో నిసిందిచిన విషయము రాయలుహోటలు మేనేజరు చెలిపెను.

విచారణ యరునాటికి నాయుదా వేయబడెను.

బొంబాయి సమైక్యత

2 వ తేది విచారణయందు సి. ఎ. డి. డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు హాసను అలికారే దినమంతటికి విచారింపబడిరి. ప్రాసిక్యూషను సీటు జే. పి. మిత్తరుగారు వీరి ప్రధానపరీక్ష గావించగా సాక్షి యిట్లు చెలిపెను. 1928 మార్చి జూను మాసము లో సాక్షి కాగ్జికాఖను జూచుచుండెను. నేరపనివాండ్రలో రెండుసంఘము లుండెను. ఎ.కా. ఎం. జోషిగారి నాశక క్షయను నున్న బొంబాయినేరపనివాండ్ర సంఘము. రెండవది ముద్దాయి ఆల్ఫ్రెడూ అధ్యక్షతనకున్న గిక్కర్మకారల యూనియను. మయకరుగారు దీనికి కార్యదర్శిగనుండిరి. ఆల్ఫ్రెడూగారికి మయకరుగారికి తగవులండెను. ఆ విషయమై ప్రశ్నించుట అసంభవమని డాంజిగారు నూచింపగా, అసభ్యము కాదని యా, యూనియనులోను కమ్యూనిస్టులుకానివారిని తరిమివేసి కమ్యూనిస్టులను చేర్చుటకు జరిగిన యత్నములగూర్చి సాక్షిచే జెప్పించెద నని మిత్రగారు నిరి.

మయకరుగారు ధనము దుర్వినియోగపరచుచున్నారని ఆల్ఫ్రెడూ అనుమానపడి ఆతని డిస్మిస్ చేసినట్లు ప్రకటించిరి. గిక్కర్మకారుల సంఘమువారు అన్ని మిల్లులు సమైక్యతవలె నని యత్నించిరి. ఏప్రిలు 8 వ తేదీన కాకపోయినను 26 వ తేదీన అట్లు చేయగల్గిరి. సమైక్యతకు సమయమున 170 సభలు జరిగెను. అందు ముద్దాయిలు పలువురు పాల్గొనిరి. జాబ్బాగారు కార్మికరాజ్యము స్థాపించవలెనని హెచ్చరించిరి. ఇతరు లగుడ ఆల్ఫ్రెడూ ఉపన్యసించిరి. మయకరుగారిని తరిమివేసిన పిదప జోగ్గకరుగారు తమ మిత్రులగు బ్రాడ్వే నింబుకరు మున్నగువారిని కర్మగార సంఘమునందు చేర్చిరి. డాంజిగారు రషియాలోనున్నట్టి కార్మికరాజ్యము స్థాపించవలెనని ప్రచారము చేయుచుండిరి. తెండ్రి గారు ఒక గ్రామ సభకు వచ్చియుండిరి.

సాక్షిని జబ్బాగారు (చేక) క్రాసుపరీక్ష చేయగా జోషిగారికార్మికసంఘమునకు జబ్బాగారు ఉపాధ్యక్షులని తెల్పెను. ఆతడు గిక్కర్మకారు యూనియనునుండి విరమించెనో లేదో చెప్పజూననెను. జోషి, జిన్హామన్నగు కార్మికసంఘ నాయకులు జనరలు వైకునఠ ప్రతిపాలురు కాని పిదప అన్ని మిల్లుల సమైక్యకరింపవలసినట్లును. జనరలు వైకు సంఘము నకు ఎం. ఎం. జోషిగారే అధ్యక్షులని సాక్షి చెలిపెను. మిల్లుయజమానులు ఏప్రిలు జూనుమాసములలో పరీక్షించు చేయలేదు.

పనివాండ్రలో యాంకోశన మిల్లులందు మాత్రమేయంత్రములు ప్రవేశపెట్టుచే సాగింపు మయ్యెను. కొత్తపద్ధతి కం నకు అంగీకరింప నవసరములేదు. ఇట్లున్న వారే అంగీకరింప నచ్చునని తెలిపినపిదప నింబకరుగారు అపోహలు, తొలగించిన పిదప సమైక్యత అంతయిందెను. కన్నూరుందు మిల్లులో నేరపనులు తగ్గించుటచే సమైక్య సాగింపుయ్యెను. అది తరు కారణమేయని సాక్షి చెలిపెను.

మిల్లుసమైక్య జాయంటుకమిటీలో ఎ.కా. ఎం. జోషి గారు, నలుగురు శాసనసభ్యులు ముద్దాయిలగు ఆల్ఫ్రెడింబుకరు డాంజి జబ్బాగారు, గాటి, మింజరుగారు సభ్యులుగ నుండిరిని యు వారి కృషివశు సమైక్య అంతరించెననియు, సాక్షి క్రాసు సరీక్షయందు తెలిపెను. మరియు తనక సంక్షిప్తలేఖనము తెలి యననియు, సభలలో యేనులతో నిల నింబికిపోయి రిపోర్టు వ్రాసి అధికారులకు సంపుటంజే వాడననియు సాక్షి చెలిపెను.

అమెరికానుండి సహాయము

మీరటు ముద్దాయిల డిఫెన్సుకుంటే కార్యదర్శియగు లాలా గిరిధరలాలుగారు యిట్లు చెబుచున్నారు:—డిఫెన్సు కేంద్రసంఘమువారికి అమెరికాలోని అంతర్జాతీయ రాజ కీము ఖైదీల సహాయ సంఘమునుండి 100 సవరలు, లండనులోని మీరటు ఖైదీల సహాయసంఘమునుండి 100 సవరలు వచ్చినవని చెబుచున్నారు. లండను సంఘ కార్యదర్శియగు బ్రిడ్జిమను గారు గిరిధరలాలుగారికి యీ ద్రవ్యము పంపుచు యిట్లు లేఖ వ్రాసిరి:—

ప్రియసోదరా, అమెరికా అంతర్జాతీయ రాజకీయ ఖై దీల సహాయ సంఘము కార్యదర్శియగు గు రాజు బాడ్వినుగారివద్దనుండి మీకు పంపవలసినదిగా 100 డాలరులు (రూ 300) చెకు మాకుచేరినది. బ్రిడ్జిమనుగారు మీర టుసహాయసంఘమునకు పంపసహాయమును చెలపవలసినదిగా యీదినువరితి వ్రాసిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునుండి వీడి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మునకు పాటుబడుచున్న భారతీయులకు మాసానుభూతి చెల పుచు అన్యాయపుకేసులను అమెరికామిత్రులు నిరసించుచు న్నారు. ఇట్లు సానుభూతి చెలపుటలో అమెరికావారికి ప్రత్యేక రాజకీయోద్దేశ మేమియులేదు. మా అమెరికాసంఘము నందు వివిధ రాజకీయ కక్షలకు చెందినవారుగలరు. ఒక జాతిగూడ గలరు. భారతీయులయెడ అమెరికాలో అన్ని పక్షములవారికి సానుభూతిగలదని చెబుట కివీషయము నూచించితిని. మీకు మాసహాయము తప్పక చేపరగలరు. ఇప్పుట ఆందోళనసలిపి వాషింగటనులో బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతి నిధిద్వారా విన్నపములు బంపెదము". (ఫీ చెను)

రాజపుటానాలో నూలువడుకుట

శ్రీయుత మూల్యందుజీగారు చేయుచున్నకృషి

1928 మార్చిలో నూలువడుకు పద్ధతి రాజపుటానాలో ప్రారంభింపబడెను. మొదట నొక పాఠశాలలో ప్రారంభింప బడెను. పిమ్మట పెద్దవారినిగూడ ప్రోత్సహపరచుటకు ప్రచారకులు యిండ్లకువెళ్లి బోధింప పాలములకు వెళ్లిన రైతు లు సాయంకాలము యిండ్లకు వచ్చిన పిమ్మటనే వారికి బోధిం ప నారంభించిరి. వారి యిండ్లలో రాట్లము లున్నవిగాని అవి మూలబడునట్టి స్థితి కలిగినది, మొదట యేకులను చేయువనిని రాత్రి 7-10 గంటల మధ్య నేర్పనారంభించిరి. అందువలన తమకు నష్టము కలుగునని దూది నేకుట యే వృత్తిగాగల దూదేకుల జాతివారు (పింజారీలు) లేనిపోనివదంతులు వ్యాపింపచేసిరి. ఆసంగతి తెలియగా ఒక గొప్ప సభచేసి ఆసభలో నిజస్థితిని మేము వెల్లడించితిమి. అందు వలన ప్రజలకు మామైన నమ్మకముకలిగినది. 61 గ్రామముల లో 988 కుటుంబములలో 5289 మందినుండిరి. 988 కుటుం బములలోను 410 కుటుంబములలో రిప్పటికి దీని నారంభించిరి. 67 కుటుంబములవారు ఆనగా 349 మంది స్వయముగా వడికిన నూలుతోనే తమకుగావలసిన బట్టల నన్నింటిని నేయించుకొను చున్నారు. అనగా అంతనూలు వడుకుచున్నారు. 595 మంది కొన్ని బట్టలకు చాలినంత నూలునుమాత్రమే వడు క గ లి గి రి. 8 నెలలలోను 915 మంది ఏకులనుచేయుట నేర్చుకొనిరి. మొత్తము 2898 గజముల ఖద్దరుబట్టలు నేయబడెను. రింగా గుకు చుట్టుపట్ల గ్రామములలో నీపని జరుగుచున్నది.

(ఎంగుయిండియా 29-8-29)

సానికవార్తలు

రాకపోకలు:—గొల్. ఎస్. ముత్తయ్యమొదలిగారు, రాజా సర్ వాసుదేవరాజు కొల్లెంగోడు రాజుగారు. ఎం. ఎ. ముత్తయ్యచెట్టిగారు నేడుదళమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు ఎన్నికలు:— ఈ ఎన్నికలలో రిజిస్ట్రార్ గ్రాడ్యుయేటుల తరపున ప్రతిపాటి సత్యనారాయణరావుగారు అభ్యర్థులుగా నిలచుచున్నార కావున వీరినెన్నుకొన వలసినదని మద్రాసు ఆంధ్రవిద్యార్థ సంఘకార్యదర్శి ఆసంఘము తరపున ప్రాయశ్చయిస్తారు.

అడినన్ అందు కంపెనీ లిమిటెడ్:—ఈ కంపె నీవారిచే తయారచేయబడిన 'డాడ్డి న్యూసిక్సు' అనుపేరుగల కొత్త మోటారుకారులు మద్రాసు బ్రాంచియందు అమ్మకము నకు సిద్ధముగానున్నవి. పెద్దపక్షములు, మొదటిరకము టైర్లు, మున్నగునవి గలిగి యీమోటారుకారు చాల బలముకలవని చెప్ప బడుచున్నవి.

జాతీయ ఆరోగ్యమునుగూర్చి ఉపన్యాసము:— పచ్చయ్యప్ప కళాశాల యూనియను యా జమాన్యమున డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారు జాతీయ ఆరోగ్యమును గూర్చి రేపు గురువారము 5 వ తేదీని సాయంకాలము 4 గంటలకు పచ్చ య్యప్ప కాలేజి హాలునందు సినిమాఫిల్ముల సాహాయ్యముతో ఉపన్యసించెదరు.

ముత్యాలపేట ఉన్నతపాఠశాల సారస్వతసంఘము: ముత్యాలపేట ఉన్నత పాఠశాల సారస్వత సంఘము సంస్కృతశాఖ యాజమాన్యమును పి. వి. ముబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి బి. ఏ. యం. ఏ. యం. ఆర్. ఏ. యస్. గారు సంస్కృత మృతభాషయా అనువిషయముగూర్చి రేపు గురువారము సా యంకాలము 4-45 గంటలకు పైమ్మూలు హాలునందు ఉప న్యసించెదరు. శ్రీ కే.వి. కేవల్యంగారు యం.ఏ.బి.ఎల్. ఆడ్వాకేట్ అధ్యక్షతనహించెదరు.

ఒక ఉపాధ్యాయిని దుశ్చీలత:—శివకామి సుందరిఅమ్మ అనునామ పెరంబూరు కార్పొరేషను మోడలుస్కూలునందు ఉపాధ్యాయినిగనున్నది. ఈమె 30-4-29 తేదీని 7 ఏండ్లబా లికు తీసికొనిపోయి దాచివేసెనని యీమెపై ఎగ్జ్యూరు కోర్టునందు కేసుచేయబడెను. ఆ కేసులో ఈమెనేరము ఋజు వైనందున రూ 500 లకు స్వంతజామీను, ఆమె తమనకే మరి యొక జామీను యీ రేండు జామీనులును రెండేండ్లవరకుండ వలెనని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పుచెప్పిరి.

గుజరాతీలకు వల్లభాయిగారి సందేశము:—

శ్రీయుత వల్లభాయి పటేలుగారు నిన్నఉదయము మద్రాసులో నున్న గుజరాతు దేశీయుల సభలో గుజరాతీ గ్రంథాలయమున నుపన్యసించిరి. గోవిందలాల్ పురమోత్తమలాల్ బేంక్ గారు అధ్యక్షుల వహించిరి. మహాత్మాగాంధీగారి సలహాను శిరసావహించి గుజరాతీయు లందరును ప్రప రించవలెనయు, మహాత్ముడు విదేశ వస్త్రబహిష్కారమును ఖద్దరువస్త్రధారణమును కొరుచున్నాడ నియు, సింధుదేశమున వరదలచేతను సోదరదేశీయులు పలుబా ధల నొందుచుండుటచే వారి సహాయార్థము గుజరాతీయు లందరు ను విచిల్లధనము నొసంగవలె ననియు పటేలుగారు నడిపిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

ఈ నెల 9-వ తారీఖు మధ్యాహ్నం 1 1/2 గంటలకు బెజ వాడలో దుర్గావిలాసమందు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకవర్గసభ జరుగును. గాన సభ్యు లెల్లరు తప్పక దయ చేయవలయును.

- విషయములు
- (1) రాష్ట్రములో చేర్చునలసిన కాంగ్రెసు సభ్యుల నిర్ణీతసంఖ్యను పూర్తిచేయుటకు తగిన ఏర్పాట్లు గావించుట.
 - (2) మధ్యపాననిషేధము గురించి కమిటీవారితో సహ కారము చేయుటను గురించి ఆలోచించుట.
 - (3) బెజవాడలో పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ మునకు జరిపిన ఎన్నికలు సరియైనవికావని తెలిపిన ఆక్షేపణ.
 - (4) ఇతరవిషయములు.
- కా. నాగేశ్వరరావు,
అధ్యక్షుడు, మదరాసు 4-9-29.

శ్రీ వేంకటాచలం కళాభవన్ ప్రారంభోత్సవము

శ్రీ శివుడు శివరావుగారిచే నిర్మింపబడినది

శ్రీ సామవేదం సత్యనారాయణగారి రథ్యక్షత వహించుట

(కొవ్వూరు పల్లి గోదావరి 29-8-29)

శ్రీయుత సామవేదం సత్యనారాయణగారిని శ్రీ శివుడు శివరావుగారు (శ్రీ వేంకటాచలం కళాభవనం నిర్మాణకులు) నేటి ప్రారంభోత్సవమునకు అధ్యక్షత వహించి యీ నాటక కళాభవనమును బహిర్గతము గావించవలెనని కోరుతూ సభికులకు శ్రీ సత్యనారాయణగారిని గూర్చి యిండుక ఎరుకపరచిరి. శ్రీ సత్యనారాయణగారు అసహాయోద్యమమునకు పూర్వము నాటకకళయందు ఎక్కువగా కృషిచేసిన వారనియు అసహాయోద్యమములో అనేకపనులలో నున్నవారంతా భారతదేశ విముక్తికై పాటుబడుటకు వచ్చినవారిలో వీరికరనియు ప్రస్తుతము వీరు కాంగ్రెసు ప్రచారమున కో ఆపరేటివు ఉద్యమమును సాగించుచున్నారనియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

నన్ను నేటి ప్రారంభోత్సవమునకు అధ్యక్షునిగా పెట్టుటలో సేవంతగా నాటకకళయందు పరిపూర్ణమైన కాననియు వామితులు శివరావుగారు నన్ను యీపనినిర్వహింపవలసినదిగ కోరగా నేను వెనుదీసినను తిప్పనిసరి యైనందున నేను యీ అధ్యక్షతను వహించితిని. నాటకము లనినను నటకు లనినను ఆంధ్రదేశములో యిదివరలో చాల నిరసనముగా జూచేవారు. కొంతవరకు యీకళను ఆంధ్రదేశములో శ్రీయుత కృత్తివెంటి నాకేశ్వరరావు గారున్న కీర్తిశేఖరైన శ్రీ సత్యవోలు గున్నే శ్వరరావుగారి పుణ్యము నాటకరంగము లేర్పడినది బంధులలో జాతీయనాటకరంగము అనుపేరిట కీర్తిశేఖరైన లక్ష్మణస్వామిగారు రనువారు నొకదానిని స్థాపించి అందు శివాజీ పీఠానారాయణరావునధ, ప్రతాపరుద్రయ్య, అను చారిత్రికనాటకములను ప్రదర్శించి అప్పటి రోజులలో ప్రజలకు చారిత్రికాంశములను వెల్లడింపజేసిరి. వీరి వెనువెంట ఎల్లప్పుడున్న సి. బి. డి. ఉద్యోగియులు వుంటూనే వుండేవారు. అయినను వీరి ఉద్యమ విజయమునకై వెళ్ళకంజవేయక పాటుబడిరి. ఆంధ్రదేశముకన్న బంగాళా, మహారాష్ట్ర, దేశములందు నాటకరంగము లేకుండా వుండినది ప్రజలలో మత, సాంఘిక రాజకీయాంశములను బాగా వెల్లడించినటుల ఆయా రాష్ట్రీయ చరిత్రనల్ల తెలియుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందు యిటీవలనే నాటకరంగమునకు తావు గలిగినది. ఈ విషయంలో యింకా పిన్న వయస్సులో నేనున్నాను. ఇట్టి కళాభవనములు పెక్కులు బయలుదేరినగాని మన మింకా యీవిషయములో వృద్ధికాలేము.

మహాత్మాగాంధీగారి జీవితచరిత్రలో వారు గావించుచున్న కృషికి వారు చిన్నతనమున హరిశ్చంద్రనాటకమును జూచి అందు యీ అనుభవమును సంపాదించితినియు వ్రాసిరి. దీనినిబట్టి నాటకరంగముయొక్క ఫలితమును తెలిసికొందురుగాక! శ్రీ శివరావుగారు జాతీయవాదులు. వారుకూడ దేశభక్తుడయ్యుననుకుపకరించునటులనే యీ కళాభవనమును వినియోగించురని నా నమ్మకము. అటులనే వినియోగించవలసినదిగ మా అందరికీతరపున వారిని నేను కోరుతూ వారు ఎక్కడ వ్యయప్రయాసలకులైనై యిట్టి భవనమును కట్టినందుల కెంతయు వారి నభినందుచు వారి కాయురారోగ్యము లాసంగవలసినదిగ భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

అధ్యక్షకోపన్యాసము ముగిసిన వెనుక కొవ్వూరునందున్న న్యాయవాదులలో నాయకులుగానున్న శ్రీ మామడన్న వెంకట సుబ్బారావుగారున్న శ్రీ నాదెళ్ల వెంకట్రావుగారు (వకీలు)న్న శ్రీ శివరావుగారి సభినందించుచు ఉపన్యసించిరి.

వీరి ఉపన్యాస అనంతరము అధ్యక్షులవారు యీ కళాభవనమునకు తయారు చేసిన శ్రీ కోటమర్తి బ్రహ్మానందరావుగారు (రాజమండ్రి) వ్రాసిన చిత్రలేఖ తెరలనుగూర్చి తెలిపి ఆతెర లన్నిటిని బహిర్గతము గావించజేసిరి.

అధ్యక్షులవారికి సభికులకు వందనము లర్పించుచు శ్రీకేశిరాజు నరసింహంగారు (మలకపల్లి) ఉపన్యసించిరి.

సభా అనంతరము అల్పాహారవిందు జరుపబడెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

వసంతవాడ

(ఏలూరు తాలూకా)

మా గ్రామమున 31-8-29 శనివారం వసంతవాడ లోకల్ కో ఆపరేటివు యూనియన్ అనుపేర నూతనముగ సహకారసంఘముల యూనియన్ ఆఫీసు ఒకటి స్థాపించబడినది. యూనియనును ప్రారంభించుటకుగాను మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బోర్డు బాలురపాఠశాలాభివనమున సభ గావించబడెను. శ్రీయుత కవులూరి వెంకటసుబ్బయ్యగారు సభకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీ అసిష్టాంటు రిజిస్ట్రారుగారును ఫెడరేషన్ సెక్రటరీగా రగు గారపాటి ఆంజనేయ చౌదరిగారును ఏలూరునుండి వచ్చిరి. ఇంకను యూనియనులో గల సంఘప్రతినిధులును పలువురు సహకారాభిమానులును సభకు వచ్చి యుండిరి. శ్రీయుత సామవేదం సత్యనారాయణగారును పరిశ సుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారును యూనియను ఆవశ్యకతను గురించి ముచ్చ

టించిరి. యూనియన్ కు దిగువవారు ప్రెసిడెంటు సెక్రటరీలు గను, డైరెక్టరులుగను యేకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిరి.

1. గారపాటి రామస్వామిగారు (ప్రెసిడెంటు)
 2. సామవేదం సత్యనారాయణమూర్తిగారు (సెక్రటరీ)
 3. పరిశ సుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారు
 4. నోరి వెంకట్రామయ్యగారు
 5. వేగుంట పుల్లయ్యగారు.
- సామవేదం జానకిరామశర్మ.

ముఖ్యమగు మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:—

1. శరభరాజీయము:— బసవరాజీయమునం టి డి. కులభయోగములు కలవు. 340 పేజీలు, క్యాబిన్ కోటైండు వెల రు. 2/
 2. చారుచర్య:— అరోగ్యవిధులను బోధించును. 0-6-0
 3. కూటముద్గరము:— త్రివోష త త్వ వి చా రము. 8-97 0-4-0
- ఆర్షవైద్యగ్రంథమాల, ముక్త్యాల (కృష్ణ)

పోయిన యౌవనమును తిరిగి సంపాదించుకొనవచ్చును

పురుషులలో కుష్టివాండ్లు, నయస్సు వచ్చినవారు చాలమంది పుంస్త్ర్యము లేమిచే సంసారసౌఖ్యము ననుభవించ నశక్తులై వర్తించుచుండిరి. వారు బొత్తిగా క్రుంగిపోయి, నిత్యకృత్యములు వెరవేర్చజాలక, మందులను నేవించుటకు ప్రయత్నింపరు. వాటివలన చెడు తప్ప లాభము కనిపించుట లేదు. ఇట్టివారలకు జగత్ విఖ్యాతిగాంచిన వైద్యప్రముఖు డొకరు. "ఫైలోసన్" అను దానిని కనిపెట్టెను. నపుంసకత్వము పోగొట్టుటకు, అకాలవృద్ధాప్యమునుండి తప్పించుటకు, పలచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు యిది తప్ప మరీ శ్రేణ్యము లేదు.

ఫైలోసన్ లో మందులు, మామలు ఏమియు కలియవు. పిన్నపెద్దలందరు నిరభ్యంతరముగా ఎంతకాలముచర కైనను నేవించవచ్చును.

మీరు పై చెప్పబడిన ఫిలిలోనుండి బొత్తిగా నశక్తులై నట్లయిన, ఫైలోసన్ బిళ్లలను, నిత్యము చూడుపూటలు భోజనాహ్వార్యము నేవించుటచి తము. యౌవనసంపదను, దానివలన గల్గుసౌఖ్యమును బాగుగా గుర్రెఱుంగుదురు.

నేటి నుండియే

'PHYLLLOSAN'

వై-లో-సన్

నేవించు టారంభింపుడు.

ఫైలోసన్ కెమిక్సులందరినీ వోరను. వెల 1-కి రు 2-6-0, రు 4. రు 4. దానిలో కెట్టింపు సరుకుండును.

పంపకదారులు

వాలకార్డు బ్రదర్సు,
బొంబాయి అందు బ్రాంచీలు.

Issued by:
NATURAL CHEMICALS LTD,
LONDON E C 1

28 St, John's Lane

549

చిరవార్తలు

హైగుచట్టము

ఆంధ్ర నలు క్లాజు

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—మంగళవారము నాడు జన్మి చాలా జాతీయమితి అసంఖ్యలో హైగు చట్టములో నున్న ఆంధ్ర నలు క్లాజును సంతకము చేయుటకు బ్రిటను నిశ్చయించె నని తెలుపుటకు సంతకించుచున్నాడని రాంసే మన్రో నాల్డు గారు తెలిపిరి. ఒకవంబడిక ఆర్థమును గూర్చి భిన్నా భిప్రాయములు గల్గినపుడు మధ్యవర్తిత్వమును ప్రకారము అంగీకరించుటకు హైగు చట్టమును సంతకము చేసినవారు సమ్మతించిరి. అంతర్జాతీయ శాసనములను గూర్చి మధ్యవర్తిపరిష్కారమును ఒప్పుకొనెద మనిరి. 20 విషయములలోను 8 విషయములే పరిష్కారము గావలసి యున్నవి. 20 విషయములతో గూడుకొన్న ఒక ప్రకటనమును గావించెదరు. ఈ అసంఖ్య సమావేశము పూర్తి యగులోపుగ ఈ ప్రకటనము జరుగగల దనుకొనెదను.

పలనైను పరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—పలనైను పరిస్థితులు మంగళవారము రాత్రి నెమ్మదిగానే యున్న వని అధినివేశకార్యాలయమువారు తెలుపుచున్నారు. కాని అక్కడక్కడ కొంచెము అల్లరి జరుగుచున్నది. బ్రాస్సుబాద్దానియా తెగల వైఖరి తృప్తికరముగానే యున్నది. ఒక్క రెండు ప్రదేశములందు ఉత్తర భాగమున తొందరగా నున్నది. ఈ నెల పలనైనుకు ఈ అల్లరులకు కారణమును గనుకొనుటకు విచారణసంఘ మేగును. సర్ వాలరుమెగారు అధ్యక్షులుగ నుండురు. వీనితో కామస్యసభలో 8 గురు సభ్యులు లేరు. వీరు ముగ్గురు మాడు రాజకీయపక్షములకు జెందినవారు. పలనైను గూర్చి బాల్బర ప్రకటనమును మార్చు నక్షేత్రము లేదనిరి.

స్నో డనుగారు

(వైల్డెన్)

నవ్వపరిహారములు

రగ్స్, సెప్టెంబరు 3:—37 సంవత్సరములకు ప్రతిసంవత్సరము 2400000 పానుల చొప్పున ఎంగుకమిటి విభజనముచేయుటకు నష్టము. ఇది ఇటలీకి లాభము. కాని తుదకు సాలు 1 కి 2000000 పానులు లాభమునుబొందెను. యూరపు దేశము బన్నియు అధిక పున్న ర్షామునకు గడంగుటకు వీలైనదని యు స్నో డనుగారు తెలిపిరి.

మగ్గొనాల్డుగారు

జాతీయమితి అసంఖ్య

రగ్స్, సెప్టెంబరు 4:—ఈజిప్టు ఒకవంబడిక వరకుల ప్రకారము ఈజిప్టు జాతీయమితిలో సభ్యత్వమునకు దరఖాస్తు చేయుకొనుటకు వీలగునని మగ్గొనాల్డుగారు జాతీయమితి అసంఖ్య సభలో తెలిపిరి. పలనైను అల్లగులు జాతీయమితితో గూడు తొన్నవిగా వనిరి. ఏవో అల్లరిమూకలచే తటస్థించిన దనిరి. ముస్లిముగాని, యూదులుగాని, క్రైస్తవులుగాని, క్రైస్తవతరులుగాని ఎవరైననుపరే, బ్రిటను మిన్నకుండదు. శీతించితిరును. ఉత్పత్తికేయు దేశములు, ఉత్పత్తిచేయబడిన వస్తువులను కొనుదేశములకు నురికముల సమస్యను ఆసంఖ్య వారు పరిష్కరించవలెనని మగ్గొనాల్డుగారు రనిరి.

పలనైను సహాయము లేక బాధపడుచున్న ముసల్మానులకు సహాయము చేయవలెనని ఆగాఖునగారు గోరుచున్నారు.

వాతావరణస్థితి

1929సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యస్థానములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	బాష్పశక్తి 1-వ తేదీనుండి సగటు	సంవత్సరమునకు సగటు
గోపాల్ పూర్	91	80	...	18.9	- 2.5
విశాఖపట్టణము	89	79	...	20.9	+ 5.5
కాకినాడ	91	79	...	18.1	+ 1.0
మచిలీపట్టణము	90	79	...	17.3	- 1.5
కర్నూలు	92	76	...	8.2	- 5.4
బళ్లారి	92	74	...	0.4	- 6.1
అనంతపూర్	2.2	- 7.4
కడప	97	76	...	7.6	- 5.9
నెల్లూరు	100	86	...	3.9	- 3.9
మద్రాసు	99	80	...	7.8	- 3.3
కడపూరు	95	77	...	12.8	+ 2.6
వెల్లూరు	98	80	...	6.8	- 8.2
నెలము	97	75	...	5.9	- 8.5
కోయంబత్తూరు	88	71	...	5.8	+ 1.4
తిరుచనాపల్లి	98	78	...	1.7	- 5.8
నాగపట్టణము	95	80	...	6.9	- 0.5
మధుర	99	79	...	2.1	- 6.3
పాంబన్	87	80	...	0.2	- 1.3
పాలంకోట	0.4	- 1.2
తిరువేండ్రము	81	74	0.8	31.3	+ 6.3
కొచ్చిన్	82	73	0.8	76.1	+ 10.8
కాలికట్టు	86	74	0.4	99.2	+ 18.3
మంగళూరు	82	73	0.6	120.0	+ 21.9
బెంగళూరు	88	66	...	4.4	- 8.9
మెర్కాత	68	62	0.9	107.2	+ 12.5
కొడైకనాల్	65	53	+	15.1	+ 1.9
కూనూర్	69	60	0.5	9.9	-

సర్కారులు:—ఉత్తరమున మబ్బు ఒకవిధముగా నున్నది. దక్షిణమున మబ్బు ఎక్కువగా నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

డక్కన్:—శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

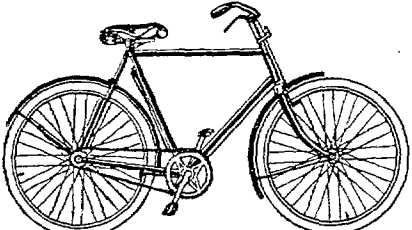
కర్నాటకము:—అంతటను పగటివేడిమి 2 మొదలు 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి మద్రాసులో 3, నెల్లూరులో 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,

సహాయవాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

దేశాయి నైకిల్లు

“దేశాయి” పిట్టింగు లన్నిటితోను, “దేశాయి” టైరులు, ట్యూబులతోను “దేశాయి” నెం 152 సాడల్, లాంపు, డెక్, పంపు, టూల్-సంచి, పూర్తిపరికరములు మొదలగువాటితో గలది.

“దేశాయి పాపులర్” నైకిల్లు	ఖరీదు నగదు ధర రూ	75
“స్పెషల్”	”	75
“రోడ్ స్టర్”	”	65
“ఎమ్. ఎస్. రోడ్ స్టర్”	”	60
“ఎస్. వి. డి. పాపులర్”	”	55
“ఎస్. వి. డి. స్పెషల్”	”	65
“దేశాయి స్పెషల్” లేడీస్ మాడల్	”	85
“దేశాయి రోడ్ స్టర్”	”	70

ఈదిగున విలాసమువద్ద దొరుకును.

మణిలాల్ నేమేచంద్ అండు కో,

7, బి. బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మాషపు ఆదివారమునాడుకూడ పగలు 9 గంటల నుండి మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు. యితరదినములందు పగలు 9 గంటల నుండి సా. 6-30 గంట వరకు.

నాగాయలంక-(దివి అయిలెండు)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఆ 1929 సంవత్సరం ది 1 కెప్టెంబరు తారీఖున నాగాయలంక మహాజనసభ శాంతిపూర్వక ఆవరణలో డాక్టరు కె.కుటుంబరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. 10 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరిరి. కాంగ్రెసు సభ్యులను ఎక్కువగా జేర్చుటకు పుష్కలూరు వెంకట శీతారామయ్యగారు డాక్టరు కె. కుటుంబరావుగారు ప్రచారము ప్రారంభించిరి. మహాత్మాగాంధీగారు యీ గ్రామమునకు వచ్చి వెల్లనతరువాత యీ గ్రామములో యితరవకు నూటయేబదిపయిన రాటుములు పనిచేయుచున్నవి. 2 మగ్గుములుమీద శిర్డూరుబట్టలు లేయారు చేయుచున్నారు.

శ్రీ గోపాలకృష్ణ గ్రంథాలయము

యీ గ్రంథాలయము స్థాపించినది మొదలు కొంతకాలము జయప్రదముగా జరిగినది. ఇప్పుడు ప్రజలలో వుత్సాహము. తగ్గుటవలన పని కొంచెము మాంద్యముగా యున్నది. 22-8-29 తేదీని గ్రంథాలయ సంఘసభజరిగినది. తిరిగి యెక్కువగా గ్రంథములు సంపాదించుటకును ఘండ్సు వసూలుచేయుటకును ప్రయత్నము చేయుచున్నారు.

దర్శిబంధవ బేషధ భాండార్

డాక్టరు కె. కుటుంబరావుగారు వై. పేరుతో ఒక ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాలను సంవత్సరముక్రిందట స్థాపించి యున్నారు. నాగాయలంక గ్రామములోను చుట్టుప్రక్కల పల్లెలనుంచి అనేకమంది రోగులువచ్చి ప్రతిదినము చికిత్స పొందుచున్నారు. వారు చుట్టుప్రక్కల గ్రామములందుమాత్రా స్వల్ప సహాయముతో ధర్మవైద్యశాలను స్థాపించుటకు పెద్దలతో సంప్రదించుచున్నారు. కొద్దికాలములో పేదలకు వైద్యసహాయము పొందుటకు వీలుకలుగునని తెలుచుచున్నారు. (గ్రామవాసి.)

గొప్ప లాభము

“శిల్కు వంటి మజిలిన్లు”

దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కడ లేనివో డబ్బు వాపసు పంచెదము. ప్రసిద్ధిజెందిన మజిలిన్లని మీకు తెలిసియే యుండును.

12 గజముల లాను 6 కమాజులగును రూ 7-2-0

15 ,, మెడగల పనితనమును 6 మాజులగులపై 9-0-0

పట్టువి 5 కమాజులగులపై 16 ,, మెడగలవి. 10-0-0

పోస్టేజీవేరు. క్యాటలాగుయినాని.

గుప్తా అందుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

POLINES

GONO MIXTURE

“పాలి నీన్ గనో మి కచర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి ఛోస్ తోపెంటనే విముక్తిగలుగును.
2. 12 గంటలలో స్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుట.

ఒకమారు వాడిమూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 ఛోసులకు సరిపోవు నీసా 1 కి రూ 3/-

పోస్టేజి ప్రత్యేకం రూ 0-7-0 120

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA.

విష్ణుస్మృతి

ఈస్మృతి మొదట మనుస్మృతికి సమకాలీనమైయుండవచ్చునుగాని దానివలెనే యిదియు నిటీవల చాలా మార్పులు పొందినట్లు స్పష్టముగా కనుపడుచున్నది. కృష్ణయజుర్వేదము లో చారాయణీయకమును కాఖిలోచేరిన ఋషి దీని గ్రంథకర్తయని పరిశోధకుల యభిప్రాయము. తక్కిన స్మృతులు భర్తృమూత్రములలోవలెనే దీనిలోని సివిలు, క్రిమినల్ నిబంధనలు ఆచారకాండ ప్రాయశ్చిత్తకాండ రాజులవిధులు స్వర్గవర్గవిషయములు మొదలగునవి ప్రస్తుత ములులో లేనందున దానిని వదలివేసి వర్ణములు, వివాహములు, భోజనములు మొదలగువానితో సంబంధించిన సాంఘికవిషయములనే దీనిలో నుండి కొన్నిటి నిక్కడ యెత్తివ్రాయుచున్నాను.

(1) బ్రాహ్మణుడు వేదముచదువుకొని భిక్షుటనముచేసి యితరులకొరకు త్యాగమొనరించుట క్షత్రియుడు శూరుడై జగత్తును రక్షించుచు, పన్నులను వసూలుపరచుట, వైశ్యుడు పశుపాలనము, వర్తకము, వడ్డీకి అప్పులనిచ్చుట, శూద్రుడు ద్వీజులనునేలించి చిత్రలేఖనము మొదలగుకళలను నేర్చుకొనుట ఆయా వర్ణములవారి ముఖ్యధర్మములు. (II 5 to 14)

(2) కష్టసమయములలో ప్రతివర్ణమువారును తమ క్రింది వర్ణములవారి పుత్రుల నవలంబించవచ్చును. (II-15)

(3) ఇందియనిగ్రహము, సత్యము, శుచిత్వము, ఔదార్యము, అహింస, గురభక్తి, యాత్రలనేలించుట, ప్రేమ, దురాచారాహిత్యము, ఋజుమార్గప్రవర్తనము, దైవబ్రాహ్మణభక్తి, క్షమ-యీ మొదలగు సద్గుణములు అన్ని వర్ణములవారికి నుండవలసినవే. (II 16, 17)

(4) గొప్ప నేరములకుకూడ బ్రాహ్మణులకు దెబ్బలెత్తుకూడదు. అతనియాస్తితో దేశమునుండి వెడలనడచుటయే శిక్ష. (V 2, 3)

(5) క్రిందివర్ణమువాడు పై వర్ణుని తన యేయగమంతో హానికల్పించునో ఆ యంగమును నరికవేయవలెను. అతడు పై వర్ణమువారితో సమానముగ హత్యపన్నయెడల పిర్రలమీద వాతలుచేసి దేశమునుండి వెడలగొట్టబడవలెను. అతడు తిట్టినయెడల నాలుకను కోయవలెను. నీచవర్ణుడు బ్రాహ్మణునకు అతని విధానకర్తవ్యమును జ్ఞాపకముచేసినయెడల వానినోటిలో నలఘుకాచిన చమరు పోయవలెను. అతడు పైవర్ణమువారిపేరుగాని వర్ణముగాని తృణీకరించినయెడల యెర్రగాకాల్చిన పది యంగుళముల యినుపఖడ్గిని వానిగొంతుకలో దూర్చవలెను. (V 19 to 25)

(6) ఈ క్రిందివిధములగు కొమాళ్లలో ఒకరితరువాత తొకరు తండ్రియాస్తికి కర్తలు. (1) తొలగడు (2) నియోగమువలన భార్యకుగాని, వితంతువుకుగాని కలిగిన పుత్రుడు (3) పుత్రికపుత్రుడు (4) పౌనర్వపుడు (5) కనీసుడు (6) గూఢజుడు (7) సహోధుడు (8) దత్తుడు (9) కొనబడినవాడు (10) స్వయందత్తుడు (11) అపవిత్తుడు (12) కృత్రిముడు వీరి లోదాదార్హ్యుడగువాని తరువాతి వారు మనోవృత్తి మాత్రమైయు (XV 2 to 30)

(7) బ్రాహ్మణుడు నాలుగు వర్ణముల స్త్రీలను వివాహముచేసికొని, వారందరివలనను, పుత్రులను కన్నయెడల వారు తమ తల్లుల వర్ణముల ప్రకారము 4, 3, 2, 1, భాగములుగా తండ్రియాస్తిని పంచుకొనవలెను (XVIII 1 to 40)

(8) ప్రతివర్ణమువారును, తమవర్ణముల సమీక్షులు చనిపోయినపుడు సూతకము పట్టవలెను. (XXII 20 to 24)

(9) బ్రహ్మదైవ, ఆర్షప్రాజాపత్య వివాహములు బ్రాహ్మణులకును, గాంధర్వవివాహము క్షత్రియులకును విధించబడినవి (XXIV 18 to 27)

(10) అవివాహితకన్య మూడుసార్లు బహిష్కరియైన తరువాత, తన పతిని స్వయముగ నన్వేషించుకొనవచ్చును. రజస్వల కాకపూర్వము కన్యకు వివాహమును నిశ్చయించినయెడల, ఆమె పతితురాలగును. అప్పుడామెను తీసికొనిపోయినవాడు అపరాధిగా నెంచబడడు (XXIV 40, 41)

(11) స్త్రీయెల్లప్పుడు స్వతంత్రిహినురాలుగానేయుండవలెను. పెనిమిటి చనిపోగానే సహగమనమునైనను చేసికొనవలెను. లేక పతివ్రతగానైనను, తనకాలము గడపవలెను. (XXV 13, 14)

(12) ద్వీజులు, అగ్రవర్ణపుభార్యలేనపుడు తరువాతి వర్ణపు భార్యతో అగ్నిహోతకర్మల నాచరించవచ్చును. శూద్రభార్యతో కూడదు. (XXVI 3)

(13) మంత్రములతో చేసెలకు నివేదింపబడని మాంసమును బ్రాహ్మణుడు తినకూడదు. క్రొత్తపార్శ్వజములలో మాంసమును తప్పక తినవలయును. (LI 59 to 61)

(14) నూనె, అన్నము, పప్పు, ఉదకము, నేళ్లు, పండ్లు, కాయవూరలు, గోధుమలు మొదలగు వానివలన ఒకనెలయు, చేపవలన రెండునెలలు, జింకమాంసమువలన మూడునెలలు, గోరెమాంసమువలన నాలుగునెలలు, పక్షిమాంసమువలన అయిదునెలలు, మేకమాంసమువలన ఆరునెలలు, చారలలేడి మాంసము

చోద్యమైన పోటీ పరీక్ష

ఇండియా, బర్మా, సిలోను దేశస్థులకు మాత్రమే

రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బును

తయారొనర్చినవారలచే యీక్రింద సుదాహరించిన బహుమతులు యివ్వబడును.

ప్రథమ బహుమతి రు. 340

రెండవ బహుమతి రు. 140

మూడవ బహుమతి రు. 70

మరియు ఊరడింపుగా 1-కి రు 18 చొ॥ 50 బహుమతులు యివ్వబడును

కర్తవ్యము

ఈమాదిరి 2 ప్రకటనలు గలవు. రెండు ప్రకటనలు పదినెలలవరకు వేచియుండి రెంటినుండి పజిల్ బొమ్మలను కత్తిరింపుడు. రెండుబొమ్మలను ముక్కలుగా కత్తిరించి, వాటిని సరిగాచేర్చిన హిందూదేశములోని నొకప్పుడై యవనికగా తేలగలదు.

ఈముక్కల నన్నిటిని కాగితముమీద అంటింపుడు. ఆబొమ్మ క్రిందనే, ఆకాగితము మీదనే ఎల్లప్పుడు రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బునే ఏల ఉపయోగించవలెనో, అనుసంగతిని తెలుపుటకు ఒకవాక్యము వ్రాయుడు. మీపేరు అడ్రసుకూడ ఆకాగితముమీదనే వ్రాయుడు.

రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బునకు పైన చుట్టబడియుండిన కాగితములను మూడింటిని మీకాగితముతో చేర్చి పంపుడు.

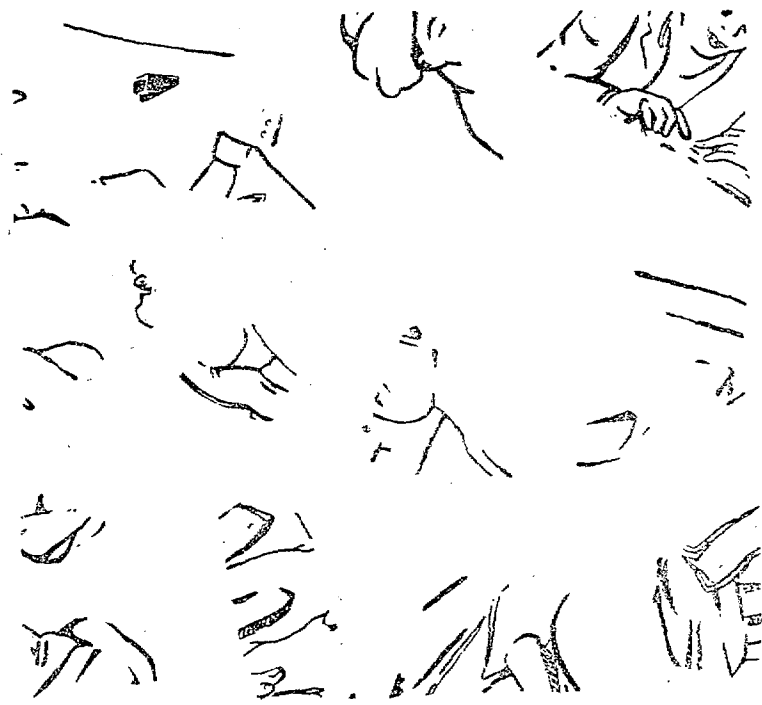
మీ బొమ్మకాగితమును, 31 శేషర్షను ఒక కవరులోనుంచి “రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బు” పోస్టుబాక్సు నెం 652, పోస్టాఫీస్ హౌస్, బల్లార్డ్ ఎస్టేటు బొంబాయికి పంపుడు. సరియైన ప్లాంపులు అంటించినయెడల, మీరు ఎన్నికవర్గ నైనను పంపవచ్చును. అన్నిటిలోను శేషర్ష తప్పక ఉండవలెను.

నియమములు

బొమ్మను సరిగానుంచి పంపినవారికి, పని అందముగా చేసినవారికి, చక్కనివాక్యమును వ్రాసినవారికి బహుమతు లియ్యబడును.

దీనిపరిష్కారవిషయములలో రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బు, ప్రాప్రైటర్లకు పూర్తి హక్కు గలదు. ఈనియమముమీదనే ధరఖాస్తులు అంగీకరింపబడును.

ప్రవేశములు పంపగోరువారు బొంబాయి అడ్రసునకు అక్టోబరు 31 వ తేదీలోగా చేరునట్లు పంపవలెను. పోటీపరీక్షయొక్క ఫలితములు డిశంబరు 18 వ తేదీ వేపరునందు ప్రచురింపబడును.

వలన యేడునెలలు, గొడ్డుమాంసమువలన తొమ్మిదినెలలు, దున్నపోతు మాంసమువలన పది నెలలు, కొమ్ములులేని మేక మాంసమువలన పదునొకండునెలలు, ఆవుపాలువలన ఒక సంవత్సరము, ఖడ్గమృగము మహాశిల్పముల మాంసమువలన యెంతకాలము నరక్షేనను, పితరులు శ్రాధములందు తృప్తి నొందుదురు. (LXXX 1 to 14).

వల్లారి సూర్యనారాయణరావు.

**The Asiatic Government
Security Life Assurance Co. Ltd.
Bangalore.**

A First Class Indian Life Office offering
Maximum Benefits at minimum cost. Increase
of nearly 86 per cent in business.

SPOKEN WELL

Both by Press and the Public.

Write for Agency terms & other particulars:

V. RANGASAMY Esq.,

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore.

Messrs. P. K. RAU & Sons.,

Chief Agents, Madras Presidency

33, Mukernallamuthu St., G. T. Madras.

“నేను భారతదేశమును
ప్రేమించుచున్నాను”

బంగారపతకము సమర్పించదలచిన జమీందారులకు

రామైమాన్డనాల్డుగారు పంపిన ప్రత్యుత్తరము

దేరా ఇస్మాలుఖాను, సెప్టెంబరు 2:—సరిహద్దు రాష్ట్రములందలి జమీందారుల తరఫున ఇంగ్లండునకొక రాయబారమున విభారతదేశమునకు మాన్డనాల్డుగారు రావచ్చిన నేను ప్రశంసించు వారికొక బంగారుపతకమును సమర్పింప నుద్దేశించి తెలిపి రామగంగారావుగారు ప్రధానమంత్రి రామైమాన్డనాల్డుగారికి తేఖ్వ్రాసియుండిరి. గంగారాముగారికి మాన్డనాల్డుగారు యీక్రిందిప్రత్యుత్తర మంపిరి:—

మీరు మీమిత్రులు నాకొక బంగారుపతకమును సమర్పింప నుద్దేశించినందుల కెంతయోక్త్యాత్మకము. నేను భారతదేశమునకు చేసిన అల్పసేవను మీరు పెద్దచేయుట సంతోషకరముగ విషయము. నేను భారతదేశమునందు పర్యటన మొనర్చితిని. భారతదేశముపై ప్రేమ నాకు దినదినము అధికమగుచున్నది. మీరు నాకివ్వదలచిన పతకము అభినందనపత్రము నాకు నా కుటుంబమువారికి గౌరవనూచకముగ నుండగలదు. మీకు ఏవిధమున భార్యముగనుండునో ఆవిధమున వాటిని నాకంపచేయవచ్చును.

(శ్రీ ప్రెస్.)

జాబులు

గ్రంథస్వీకారము

జ్యోతిషమున "లగ్న సర్వస్వ మను సర్వమహార్త గ్రంథ సారము" ఒక ప్రతి మాతాశాస్త్రమును నలంకరించినది. పూర్వపు ప్రతికన్న నల్లకాయక్రమముగా యశశాంతములు యభివృద్ధిజేసి ముద్రించబడినది. ఆ స్థితిలోనున్నది ఒక్కొక్క ప్రతి యుంచదగిన గ్రంథముగను. పాడశకర్మలకేగాక సర్వవిషయములకును స్వతంత్రముగా సుముహూర్తము లేర్పాటుచేసికొనుటకు సులభతైలిని ఉదాహరణచక్రముతో పటములను వేయబడినది. ౧౫౧ పుటలుగల క్రానువైజు, చిన్న గ్రంథము. వెల ఆరూపాయలు ౧-౧౨-౦ (పన్నెండు అరూపాయలు మాత్రమే) ముహూర్త గ్రంథములలో యిది మిన్నయని జెప్పవచ్చును. కావలసినవారు సమైక్య రంగయ్యనాయుడు, ౨౦౩ చెసిడెంబిజూరు హైదరాబాద్-దక్కన్ అని వ్రాసికొనిన బడయగలరు.

ఆంధ్ర యాజ్ఞ వల్క్య చరిత్ర

ఇందు యాజ్ఞ వల్క్య లనబడు ప్రథమశాఖయొక్క గురువగు శ్రీ సూర్యుడు, వంశమాలపురుషు డగు శ్రీ యాజ్ఞ వల్క్యుడు మొదలగునవి యిప్పటివరకు బ్రాహ్మణాశ్రమము లలో రాజకీయ నేతృత్వము, మతకర్తృత్వము, చరిత్రకారులను, చిత్రకారులను, కవులను, భక్తులను, భూపాలకులను, సాంఘిక ప్రవక్తలను ఇతర మహా పురుషులను గూర్చియు, మహాపురుషులను గూర్చియు, ఈశాఖయొక్క యాత్మ చరిత్ర, గోత్రములు, ఇంటి పేర్లతో సహా మహాపురుషుల జీవిత చరిత్రమును ౩ భాగములుగ విభజించిన చరిత్రను శ్రీ యాజ్ఞ వల్క్య మహాసభా తీర్మానము సారము వ్రాయ బూనినాడనుగాన ఈశాఖయులు ద్రవ్య సహాయముతో గూడ వారివారికి తెలిసిన మహాపురుషుల చరిత్రములు, ఘోటోలు, గ్రంథములు, కావనములు, మొహూర్తము, మొదలగు సాధన సామగ్రిలను పంపియు ఈ మహా గ్రంథము త్వరలో ప్రచురింపబడునట్లు యీ శాఖయులను సహాయము చేయ ప్రార్థించుచున్నాడు.

చండ్రవల్ల బాపిరాజు,
ఆంధ్రచిత్ర కళాపరివత్, ఏలూరు.

ఏజన్సీ కాంగ్రెసు సంఘము, పోలవరం

1-9-29 తేదీన సమావేశ మయిన ఏజన్సీ కాంగ్రెసు సంఘము కావించిన తీర్మానములను తమకు పంపుకొనుచున్నాము.

1. రాజ్ పు ఆంధ్రసభలను ఏజన్సీకి ఈ సంఘమువారు ఆహ్వానించుచున్నారు.

2. బెజవాడలో జరగనున్న ఆంధ్రసభలకు శ్రీమతి సరోజినీదేవి, శ్రీయుత కోటిరెడ్డిగార్లు ను ఎన్నుకొనుటకుగాను నూచించుచున్నారు.

3. ఈడినువారిని ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొని నూతనముగా రానున్న దరఖాస్తులను పరిష్కరించుటకు ఏజన్సీ కాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షునకు అధికార మిచ్చియున్నాడు.

1. శంకరమంచి వెంకట సుబ్బారాయుడు

3. తూము రామారావు పంతులు

8. తూము రంగయ్యప్పారావు

4. చౌల్ లి దాసన్న పంతులు

4. అనిసెట్టి నూరయ్యగార్లు

.పునులూరి కోదండరామయ్య.

TEXACO

మేలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిప్సమ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి వనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తపేటి, మద్రాసు.

THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
Bombay, Madras, Etc.,

టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరసర్కారులకు సోల్ ఏజంటు.

ఇన్సూరెన్సు విశేషాలు

అమెరికాదేశములోని జనాభా 12 కోట్లు. యీ 12 కోట్లలోను పిల్లలు స్త్రీలు పురుషులు కలిసి 10 వేల కోట్ల డాలర్లును తమ జీవితాలను భీమాచేసిరి. అనగా సుమారు 30 వేల కోట్ల రూపాయలకు భీమా చేసిరి. దామాయిమను కుటుంబానికి 5 గురు చొ॥ వుండురు. ఈ లెక్క ప్రకారం 2 కోట్ల 40 లక్షల కుటుంబాలుండును. ఒక్కొక్క కుటుంబము 4165 డాలర్లకు అనగా 12495 రూపాయలకు భీమా చేసిరి. ఈ లెక్క ప్రకారం మన హిందూ దేశమును యీ భీమా వ్యాపారాల్లో సరిపోల్చి జూస్తే మన భారతదేశములో 82 కోట్ల జనాభాలో 6 కోట్ల కుటుంబాలు గలవు. వీరిలో భీమాచేసిన మొత్తము 60 కోట్ల రూపాయలు గావున కుటుంబానికి రు 10 లే భీమా చేసినట్లయినది. అమెరికాలో కుటుంబానికి రూ 12½ వేలకు చేసిన మన దేశంలో ఒక్క రు 10లకే భీమాచేయడంలో మనవారు సామ్యము కూడబెట్టుటలో ఎంత వెనుకబడియున్నారో గ్రహించి వెంటనే ప్రతి ఆంగ్లండు తన జీవితాన్ని భీమాచేయుటకు ప్రయత్నించు గాక!

పాటపాడేవారు, సెనిమా ఫిల్ములకొరకు నాటకాలు వేయువారు, గోల్ఫ్ అనేబంతి ఆటను ఆడేవారు అమెరికాలో

తమ అవయవములలో ముక్కు, కాళ్లు, చేతులు, పాదములను భీమాచేయుచున్నారు. అమెరికాదేశములో ఒక్కోహోమా అనుపట్టణములో బ్లాన్ చి కాలెట్టు అను స్త్రీ తన ముక్కును 10 వేల పౌనులు అనగా రూ 40 లక్ష 40 వేల రూపాయలకు భీమాచేయించెను.

1928 సం॥రంనుంచి టర్కీలోనున్న విదేశభీమాకంపెనీ లన్నియు వారి వ్యాపారమును ముగించుకొనిరి. ఇందుకు కారణము స్వదేశీ భీమాకంపెనీల అభివృద్ధియే.

తన జీవితాన్ని భీమాచేయడంవల్ల ధనమును కూడిక చేయడంలో తరిగితు అగునుగాని ఖర్చుచేయడంలో కాలేదు. బ్యాంకులలోను, నేవీంగుబ్యాంకులలోను పెద్ద మొత్తా లగువరకు ఆదాయంచేస్తుంటే ఆ పెద్ద మొత్తానికి సరిపోయే పెద్ద ఖర్చువచ్చి అది ఖర్చు అయిపోగలదు. భీమాలోవుండే తమాషా ఏమిటంటే కూడిక కేగాని ఖర్చుకు సావకాశం వుండదు.

ఇంగ్లండులో పోస్టాఫీసు ఇన్సూరెన్సు 1928 సం॥ రాంతముతో రద్దుచేసిరి. అనగా 1929 నుంచి క్రొత్తపనిని చేయుట మానిరి. 1928 వరకు జేసినపని ముగియువరకు పని జరుగుచుండును. భారతదేశంలో కూడ పోస్టల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీని ఎత్తివేసి స్వదేశీభీమా వ్యాపారాభివృద్ధికి ఏల గవర్నమెంటు తోడ్పడరాదు!

(శి॥ సుబ్బారావు.)

టాయిలెట్ల సహాయం

ప్రపంచము దంతటను మొదటినుంచి టాయిలెట్ల సహాయమునల్ల స్త్రీలు అందము నభివృద్ధిపరచుకొనుచున్నారు. కాస్త్రీయపరిశోధనలల్ల టాయిలెట్లలో మంచివి తయారుచేయుటకు వీలగుచున్నది.

అందమును చేహర్చుటకు టాయిలెట్లన్నిటిలోకి శ్రేష్ఠమైనవి ఓటైన్ క్రీమ్, ఓటైన్ స్నో. వేలకొలది స్త్రీలు నిత్యము ఓటైన్ క్రీమును రాత్రియందు, ఓటైన్ స్నోను పగటి యందు, చర్మములోనికి యింకునట్లు రుద్దుకొనుచున్నారు. ఫలితాంశ మేమన, చర్మము మృదుత్వమునుసాంది ముఖము ప్రకాశవంతముగా నుండును. ఓటైన్ క్రీముగాని, స్నోగాని వాడని స్త్రీ అందకత్తె అని చెప్పకో దగదు. వీటి నుపయోగించినస్త్రీలు అందముగా నుందురు.

ఓటైన్ క్రీములందు జంతుకొవ్వుపదార్థ మేమియు చేరదు.

తెమూరగునప్పుడును ప్యాకు చేయునప్పుడును చేతులతో తాకబడవు.

యీక్రింది మాపస్ పూర్తిచేసి పంపినయెడల బ్రయత్ సాంపిత్ సాందవచ్చును.

ఓటైన్ క్రీమ్

రాత్రి ఉపయోగమునకు

ఓటైన్ స్నో

పగటి ఉపయోగమునకు

కూపస్:—ఓటైన్ క్రీమ్, ఓటైన్ స్నో, ఓటైన్ సబ్బు, ఓటైన్ పాడరు, ఓటైన్ హంపుపాడరు పంపగోరాను. అందుకుగాను 6 అణాల స్టాంపులు యిందుతో పంపుచున్నాము.

M. A. 2.

పేరు _____
విలాసము _____

THE OATINE CO.—Prinsep St., Calcutta.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1939 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 4వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

మియ్యముబస్తాలు

గునుమ తెనాలి ౨, ౪ 45 కలవి	౧౨ ౮ ౦	12 12
గెల్లూరిని ,, డిల్ 42	13 4 ౦	14 ౦ ౦
ఫిల్లి ,, డిల్ 46	15 ౮ ౦	16 ౮ ౦
కాగులు ౪, 164 బస్తా 1-1	11 ౦ ౦	12 ౦ ౦
శువ్వలు ,,	21 ౦ ౦	24 ౦ ౦

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-1 ర 205	16 ౦ ౦	17 ౦ ౦
సెనగలు ,, డిల్	15 ౮ ౦	17 ౮ ౦
శనలు ,, డిల్	16 ౦ ౦	17 ౮ ౦
మినుములు ,, డిల్	17 ౮ ౦	18 ౦ ౦
ఉలవలు ,, ర 195	9 ౮ ౦	10 ౦ ౦

3. నూనెవస్తువులు

శువ్వలనూనె బా 1-1	85 ౦ ౦	145 ౦ ౦
సెయ్యి మ 1-1	1 ౦ ౦	19 ౦ ౦
జీడినెనగపప్పు బా 1-1	46 ౦ ౦	47-0-0
జీడినెనగనూనె గానుగ బా 1-1 ర 104 మినుకూన 96		
అనుదము బా 1-1	96 ౦ ౦	98 ౦ ౦

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయనకుపు బా 1-1	119 ౦ ౦	122 ౦ ౦
హారనకుపు ,,	65 ౦ ౦	67 ౦ ౦
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-1	105 ౦ ౦	112 ౦ ౦
దనియాలు ,, బా 1-1	82 ౦ ౦	42 ౦ ౦
గుంటూరుపాడుకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-1 ర 40	50	
చిల్లమ బా 1-1	౪ 28 ౮ ౦	49 ౦ ౦
అమ్మచక్కెర బస్తా 1-1	25 2 ౦	25 6 ౦
దింతవండు బా 1-1	80 ౦ ౦	40 ౦ ౦

5. ఇనుము

కట్టారక బా 1-1	88 ౦ ౦	84 ౦ ౦
చదరం ,,	27 ౦ ౦	84 ౦ ౦
రవుండు ,,	82 ౮ ౦	85 ౦ ౦

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంబూటె	౪ 7 15 ౦	
నెం 6 ,, కటార్	5 ౦ ౦	
నెం 24 ,, లా	8 10 ౦	
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	10 7 ౦	
నెం 20 1/2 రబ్బలేడి	5 ౦	
నెం 40 రా	11 1 ౦	
నెం 4 బెన్ని మసీడు	4 12 ౮	

7. రోహములు

బెండి 100 కలం 1-1	౪ 58 ౦ ౦	౪ 59 ౦ ౦
బెండారుకలం 1-1	21 ౮ ౦	21 14 ౦
బెండూ 1-1		18 9 ౦
బెట్టి బా 1-1	258 ౦ ౦	255-0-0
రాగి బా 1-1	815 ౦ ౦	818-0-0

8. రంగులు

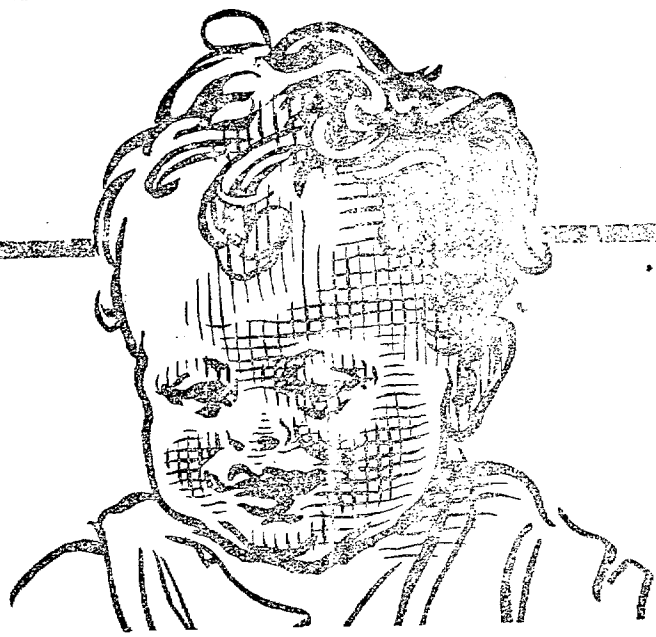
అతి సెలు స్వీట్లరులాండు అతిజరంజక సింహంబూటె

పిపా 1-1 గ్రీలు 200 ౮ ౪ 47 ౦ ౦

పిపిరబా 1 రతి	౨ ౫ ౦	
పిపి రతులు	౩ 20 ౮	
పిపి రతులు	౨ ౦ ౦	
పిపి రతులు	౩ ౮ ౮	
1 అండు	౩ ౮ ౦	

నక్కలు పాన్డుసా-రెడ్ అనగా (బట్టి-రెడ్)

కాంగో ౩ ౮	1 ౦ ౦	
నీడ 4 ౮	1 ౮ ౦	

అ దృష్ట మై న రో జు.

మీ బిడ్డ పుట్టినరోజు చాల అదృష్టమైనది. ఎవరు చెప్పగలరు? వెద్దవాడై, బలాభ్యుదయమొదల, అందరిని మించగలిగినప్పుడు, మీరు ఎంత ఆనందముతో, గర్వముతో వానిని పరికింపనెందుకు, అప్పుడు గదా మీరు మీ పేరు, ప్రఖ్యాతలు చిరస్థాయిగా నుండగలదని నమ్మగలరు.

మీరే తెలివిగలవారైన యెడల, మీ బిడ్డకు గ్లాక్సో నిచ్చెదరు. రాజకుటుంబము లయిందింటిలో వాడ బడుచున్నది యిది మాత్రమే.

గ్లాక్సో, ఆరోగ్యకరమైన పోషక పదార్థము గలిగిన పాలాహారము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

7306

కృష్ణాపురం (కందుకూరు తాలూకా)

28-8-29 తేదీన బోర్డు పాఠశాలాధనమున పౌరజన సమావేశము జరుపబడెను. పుమారు 150 మంది హాజరైరి. శ్రీమాన్ కందాడై నరసింహాచార్యులుగా రధ్యక్షత వహించిరి. గ్రామపునర్నిర్మాణమును గురించియు, గ్రంథాలయముల వలని ప్రయోజనము, గ్రంథపతనమువలని లాభములు, అనువిషయమును గురించి స్కూలు మాస్టరు గారు పర్యవేక్షించిరి. పిమ్మట "శ్రీరాధాకృష్ణ గ్రంథాలయమ్" అను పేరుతో నొక గ్రంథాలయము స్థాపింపబడెను. చందాదారుల జేర్చుకొనబడెను. కార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పడెను. పిమ్మట రాజకీయ టైటిల్సు పానుభూతిత్వార్థము మొకటిన్ని, బాలికా వివాహనిషేధకానమున కయ్యవృత్త నూచించుచు నొకత్వార్థమును జేయబడి సభ ముగింపబడెను.

సూ. కోటయ్య.

వైట్సుకొన్నిలు సభ

రాంచి, సెప్టెంబరు 1:—వైట్సుకొన్నిలుసభ ఎన్నికల లోక్ శిల్పి దర్శంగ మహారాజుగారి స్థానమున సుర్వతోసింగు గారు వైట్సుకొన్నిలు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి 581 వోట్లువచ్చెను. ప్రత్యక్షులగు రాంకరాజుగారికి 338 వోట్లు వచ్చెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

మీకు ఇది ఔసరం

కో-ఆయల్ పెంట్రుకలను కాక్రేతముగా మొలవకుండ చేయును. రు. 2. నపుంసకత్వం నరముల బలహీనతకు నెక్స్. రు.2 ధన్యత్రాయం, వేటపాలెం పోస్టు.

142

అ పూ ర్వ మై న ర క ము

సీమకమలములకు, మణులకు

న్యాయ మై న ధ ర ల చొప్పున

ఈ దినపరిపాలననుకు న్నాయుడు, లేక ఖద్దన మీశ దయచేయుడు.

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ ఓసన్

కంఠివిలాసము "పిపత్"

ఫోను నెం 8477

పార్కు-టౌను, మద్రాసు.

మా న స్తో ల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెల నులభము! (హాస్టలుబులుప్రత్యేకము) గుణ మధికము! కఠినములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్ని నూంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పాచ్యములు, కిరస్సు, నేళ్లు, అగులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నోవ్యులను బోగొట్టి డోహమును కుంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాలినోవ్యులను వెంటనే నశిస్తూను. ఇందు అనేక ఔషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడెచూచిన నిజము తెలియుగలదు.

చిరునామా:—

(93)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

1 శేరు రూ 1-12-
5 శేరు రూ 7-8-0

సాలామి శ్రీ సంచీవి.

(రిజిస్టర్డ్)
1 శేరు రూ

దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్ల వస్త్రము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రేష్ఠ మైన తలనూనె

కుంతలకౌముది తలనూనె

నవీన ఆవిరి పద్ధతులవల్ల మంచి సువాసన
గలిగియుండునట్లు జిడ్డురహితమై యుండునట్లును,
పరిశుభ్రముగా తయారైనది. అందులో చందన
తైలము, పువ్వులనుండితీయబడిన నూనెలు చేరి
యుండుటవలన మెదడునకు చల్లదనము గలిగించు
గుణములను గలిగియున్నది.

ఉష్ణప్రదేశములకు

చాల ఆహ్లాదకరమైనది.

ప్రోరు లన్నిటియందును

దొరకును.

R. C. Sen & Co., Ltd.,

Calcutta

ఇనాము శాంపిల్ కాపీ

శేరు.....
విలాసము.....

R. C. SEN & Co, Ltd., 259, Upper Chitpur, Calcutta

తరుణము మించిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగ్గుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వనతో ఉడిమిచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు
వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యరథే యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

న శేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికీ

దివ్యావృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విడ
నుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలై, తుమ్మెదరక్కలవలె
నిగనిగలాడించును. ఈమలభవదధిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక
లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు
గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు అధి
క్యము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతివెండ్రుకలను, వల్లెలోను,
దుకాణాదారులందరినంద్రును, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువారలందరినంద్రును దొరకును, మీయూరినవర్తకులయొద్ద కొనునప్పుడు,
కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రూ 1-0-0; పొట్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రూ 2-10-0; పొట్టేజి ఆ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట ముతవకుడు.

మీదుస్తులమీదగాని, జేబు రుమాలుమీదగాని రెండుయూను చుక్కలు ఆటోదిల్ బ
హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి సునోహరమైనట్టి మల్లె, దైతీపువ్వుల పరిమళములు, వెనజల్లి
న ట్టినట్లును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు
తప్ప మరెవరయూ కానరాదు. నేడే ఒకసారిని కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించు.

శ్రీ టౌన్స్ ఓటోదిల్ బహారు రూ. 2-0-0
1/2 " " 1-4-0
1/4 " " 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును
సువాసన కార్డు 1-కి లగా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ,

285, బామ్మామనేడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

90

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన

జర్మనీ గనేరియా క్యాపుయెల్లు

భయంకరమయిన సెగరోగములను ప్రపంచములో

అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంత కాలమునుండి
కాపుర మున్న రోగమునను 9 ట్యూబులతో ఆరోగ్య
పంతులుగా చేసి యెక్కువవలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్ర
పరచును. మాత్రవాళమునుండి వెలువడు ప్రవాహము నిలిపి
జేయును. మంట ఉత్పన్నించును. స్త్రీలకు గర్భముచేడి తెలుపు
విస్తారముగా పడడ, మాత్రసంబంధమును యితర జాడ్య
ములు బర్మా గనేరియా, అనుభవించలేని సెగరోగములు
వగైరా నాయమగుచున్నవి. సం దేహించిన వారోగ్య
పంతులు కాలేరు, విస్తారపాగడ్డ లనవసరము.

80 క్యాపుయెల్లు అమరియుండు 64

పెట్టెరు రూ 2-9-0, 8 పెట్టెలు రూ. 8-12-0!

Dr. A. S. MURTY COY.

Chicacole City, Gan am Dt

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కుపోడి

గాటు కమ్మదనం సువాసన అన్నిటిలో ఈదుకానిది

ధర నెం 1. పీకె 1-కి 4-0-0. నెం 2. 8-4-0.
(120 తులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కుపోడి

బాటలు దజక 1-కి 2-4-0 24 తులం టిన్ను 1-కి 1-12-0

రైలుచార్జి పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

విలాసము:—పి. వి. రాజన్ అండ్ కో,
44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

సతీపతికుటుంబాల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాంధ్రభాషలో వెలువడియుండ
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యాయప్రేమ
తో వర్ణింపబడిన విధులు, శ్రేయతత్వము, స్త్రీజాతులు, పురుష
జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాఠశాలములు,
వానియొక్క అభిప్రాయము, శిష్యాగృహసారస్వములు, వాని
లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతోషము గలుగునను విష
యము, గర్భవిషయములు, గర్భస్త్రీ లనుసరింపవలసిన విధు
లు, గర్భవతుల యారోగ్యవశ్యకత, శిశురక్షణ, అత్యశ్శాం
ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని శమింపజేయు సుపా
యములు, వారికుండవలసిన స్నేహావశ్యకత, మున్నగు 280 విష
యములతోను, సంపర్కానుసారముగ గల ఆఫ్టోకా, రైకాబా
కులు 25 తోను గ్లజా 410 శేటిల పైబడిన సీమకాలికోతోను
చక్కని లైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక
చదివియే తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

పుస్తకము 1-కి రూ 2-0-0; తపాల ఖర్చు 7 అణాలు
రెండుపుస్తకము లొకేసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు
చూచిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో.
19 తాండవరాయ మొదలిపేట, తిరువళ్ళూరి, మద్రాసు.

యువజన కర్తవ్యము

సర్దార్ వి. జె. పటేలుగారి గంభీరోపన్యాసము

“నిర్దాణకార్యక్రమమే శరణ్యము”

గాంధీజీమహాత్ముడు - కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు

బాల్ గాల్ సత్యాగ్రహోద్యమ వాయకుడును, మహాత్ముని శిష్యులలో ముఖ్యుడైన సర్దార్ వల్లభభాయ్ పటేలుగారు నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నపురి సమద్రతీరమున జరిగిన గొప్ప సభయందు సుమారు రోకగంటకాలము గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. మొట్టమొదట కోఖలే భవనమునందు సభ జరుప నిశ్చయించిరి గాని సభ ప్రేక్షకులచే కిక్కిరిసిపట్టికిని, సభవెలుపల నింకను వేలకొలది పటేలుగారి యుపన్యాసము విని కతూహలులై వేచియుండుటచే సమద్రతీరమున బహిరంగ ప్రదేశమునందు సభ జరుపబడవలసినట్లెను. సభకు వేలకొలది పౌరు లరుదెంచిరి.

శ్రీయుతులు సి. రాజగోపాలాచారి, యస్. యస్. వరదాచారిగార్లు పటేలుగారితో నరుదెంచిరి. శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారు సభ కధ్యక్షతవహించి పటేలుగారి సామర్థ్యాతిశయములను దేశసేవల నుద్ఘాటించిరి.

శ్రీ వల్లభభాయి పటేలుగారు

అత్యంత హృద్యములు చెలగ సర్దార్ పటేలుగారు లేచి సుమారు రోకగంటసేపు గంభీరోపన్యాస మొనంగిరి.

“ఇట్టి బహిరంగ ప్రదేశమున నింతటి జనసమదాయము నందు, ఇట్టి సభ్యుల సమక్షమున ఉపన్యసించుటకు నే నుద్వేగపడలేదు. ఈ ప్రకారము సమద్రతీరమున మీ రిదివరలో పెక్కిండు మహావక్త్ర ఉపన్యాసములను విని యున్నారని నే నెరుంగుదును. ఆవిధముగ, గొప్ప వాక్పాటవమును నావలన మీరాశించుచో మీకు ఆకాభంగము కలుగుననుట నిస్సంశయము. వక్తృత్వమునకును, భ్రమకొల్పజాల ప్రసంగములు గావించుటకును నే నలవడి యుండలేదు. అట్లు ప్రయత్నింపబూనుటయు నామతమునకును, నా ప్రకృతికిని గూడ విరుద్ధముగ నుండగలదు అనుచు ఉపన్యాసములు తమ ప్రసంగము నాశంభించి యింకను యిట్లునుడిచిరి. “రైలుమార్గమునకును తదితర నవీన సౌకర్యములకును కడు దూరస్థములై యుండెడి దేశములయందు, పల్లె గ్రామములయందు, అధునిక నాగరకయన నెట్టిదో యెరుంగని సామాన్య పాటకజనులతో గలసి నేను కృషిచేయు ప్రాంతములకు మీరెవరేని యరుదెంచినచో ఉత్సాహశ్రద్ధలను బురికొల్ప జాలరును, అచట నాతో గలసి పనిచేయు నా సహచరుల కృషిని తిలకించితిరేని నిర్భాగకార్యక్రమమే మనయువజనుల కర్తవ్య మని మీకు నచ్చుచెప్పగలనని నా నమ్మకము. ప్రకృతకాలముందు దేశమునంతటను యువకులు పల్లెటూళ్లను విడి పట్టణపాఠశాలముల కాకర్షింపబడుచున్నారు.

నవీనపరిస్థితులు

సుమారు రారులక్షల జనాభా గల మదరాసునంటి పట్టణమున విను చక్కని కళాశాలలను మరియు నెన్నియో ఉన్నత పాఠశాలలను గలవు. వీనియందు విద్యనభ్యసించెడి విద్యార్థులందఱికభాగము ఈ రాష్ట్రమునందలి వివిధ గ్రామముల నుండియు నరుదెంచినవారై యున్నారు. వీ రందును తమవిద్యను ముగించిన పిదప చేయబోవున దేమి? తాము పుట్టి పెరిగిన తావుల నుండి, పట్టణముల కరుదెంచి యిప్పుట తమ యభ్యాసములు, తమ పద్ధతులు, తమ దృక్పథము, తమ యభిప్రాయములను సర్వము మార్చుకొని తిరిగి తమతమ నెలవుల కరిగి, స్వజనముతో కలిసి జీవించగలరా? లేరని నానమ్మకము. పట్టణములందు వారు కించుచుండెడి జీవితముతో సుల్యముగు జీవితమును వారాశించెదరు. ఇచ్చట ప్రజలనుభవించెడి కష్టభాగములు, ఇచ్చటి అస్వాభావిక కృత్రిమ జీవితపద్ధతులే నారి నా కర్షించుచుండును. తమ పూర్వ పద్ధతుల ద్వేషింప నారంభింతురు. తమ తలితండ్రుల, తమ పూర్వ పరిచితుల, తమ బంధుగుల సాహచర్యమును నిరసింప గడంగెదరు. వేలకొలది యువకు లీతీరున, యిట్టిస్థితిలో విద్యాబుద్ధుల గలపబడినచో నీక నీ జాతియొక్క భావిదశ ఎట్లుండగలదో యూహించుట కడుసులభ్యము.

గ్రామజీవనమే కర్తవ్యము

ప్రస్తుతము దేశమందలి యువకుల ధర్మ మేమని నన్నడిగినచో పట్టణములను వదిలి గ్రామనీచుల కరిగి పాటుపడుట యనియే నే సమాధాన మొసంగెదను. మీ రభ్యసించిన విద్యను మరచి, మీ రలవరచుకొనిన యభ్యాసముల నెల్ల మార్చుకొని, మీ స్వస్థలములందు, మీ స్వజనముతో కలిసిమెలసి, వారు జీవించు రీతి నే మీరును జీవించుటకు వారిసుఖదుఃఖములందు పాల్గొనుటకు, వారితో నుండి, మానవసేవ జేయుటకు నుద్వేగపడెడి యుండవలెను. యువజనుల కర్తవ్యము ప్రస్తుతము దిదియే. కాని మీ కీమాటలు ఉత్సాహజనకములు గాజాలవని తలంచెదను. విముక్తల నుక్తే ప్రాంతములకు నొనర్చజాలు ప్రసంగము లేనైన మీరు విన్న నభీషించురు. తాత్కాలిక దేశము తత్సమయమునకు తన్మయత్వమును ఆవేశమును కలుగజేయునట్టి ఉడుకుమాటలు మీరు విన్నగోచెదరు. కాని నాకట్టి యుపన్యాసము లొసంగు సమర్థత లేనందున మీరు భగ్నములయ్యెదరు. మీ కర్తవ్యమును తెలిసికొనవలెననిన మీరై మీరు స్వతంత్రముగ నాలోచించుకొనవలెను.

ప్రస్తుతస్థితి—సంఘద్వేషము

ఈ పట్టణమునందును, యింకను యీరాష్ట్రమునందలి తదితర పెద్దపట్టణములందలి వేలకొలది విద్యార్థు లభ్యసించెడి విద్య యొక్క పరిణామ మేమి? ప్రస్తుతము దేశస్థితి ఎట్లున్నది? ప్రస్తుతము మీ చెన్నరాష్ట్రమునందలి వాతావరణ మంతయును అవిశ్వాసము, అనుమానము, అనూయాద్వేషములచే విషపూరితమై యున్నది. అట్లు కాదని మీలో నెవరైనను, మీరాష్ట్రములో వారెవరైనను రుజువు జేయగలరా? మూడుదినముల యనభవనముతో నేను ఉక్కిరిబిక్కిరియై గ్రుక్కఁబ్రతిష్ఠాకొనలేక పోతిని. మీవాస్తవ ప్రతికలయందలి నాదప్రదివాదనలు దుస్సహములై యుండెను. నిజముగ వానివలన భయవిస్మయపడ నైతిని. ఇట్టి దుర్గురవాతావరణముందు మీరు పెంపబడు దౌర్భాగ్యము పట్టినచో నేను నాసానుభూతిని వెలిబుచ్చుచు మీరై మీగుల చింతించెదను.

సాంఘిక ద్వేషమును తఱచిమిచేయుదు

కావున మీ ప్రప్రథమ ధర్మము సాంఘిక ద్వేషానలము నణచివేయుటయే. సాంఘికపంచెములందు జొరకుడు! (వినుడు వినుడు) “మనదేశ మిప్పుడు బ్రాహ్మణులచే గాని, బ్రాహ్మణేతరులచే గాని పాలింపబడుచుండుట లేదు” అను విషయమును మరుచుకును. అనుచో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరు లాకరి కుత్తుకల నొకరు త్రొంగుట కేల ప్రయత్నింపవలెను. విషక్షణాజ్ఞానము, సూక్ష్మపరిశీలనా శక్తిసంపన్నులగు మీ రివిషయమును గూర్చి తలపోసితిరేని విద్యాధికుల మని అడంబరముగ చెప్పకొనవారే వారికే తెలియదుగు కారణములకై యిట్టి పరిస్థితి కలుగచేసి రని తెలిసికొనకపోరు. పదివత్సరముల క్రిత మీ సంస్కరణములు ప్రసాదించబడక పూర్వము దక్షిణదేశ మందును, మహారాష్ట్రమునందును బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులెల్లరు కాంతియుతముగ జీవించుచుండిరి. అప్పుడును ప్రభుత్వము పరిపాలనకై యుండెను. మీరు వారిని విదేశీయులనవచ్చును. నేను వారిని బ్రాహ్మణులని పిలుతును. ఈ దేశమందు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు తప్ప ఇతర బ్రాహ్మణు లున్నారని నే ననుకొనను. బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణు లభియులును నారిని దేవతలవలె గొల్తురు. శివుడుగాని, కేశవుడుగాని ఆగ్రహించినచో వారంతగా పాటించరు. కాని సర్వసమర్థుడగు “శివీ” సర్వీస్ సాహెబ్ (దొర) యొక్క అనుగ్రహ మొకత తప్ప నా యిక నిద్రాహారములు మాని శుష్కించిపోదురు. దొరగారు కోరినచో బ్రాహ్మణుడు తానెయ్యది మహాభోగముగా పరిగణించుచో అట్టి పాప కార్యమును జేయుటకైనను నెనుడి యడు. దొర గారికి కోడిగ్రుడ్లను, మాంసమును సప్లయజేయు బ్రాహ్మణులను జూచి యున్నాను. సారాయములను, మేకపోతులను సాహెబుగారి యనుగ్రహ సంపాదనకై బ్రాహ్మణులంపుట నేనెరుంగుదును. బ్రాహ్మణులొక్కరేగాదు సాహెబు (దొర) గారిని సంతృప్తిపరచు విషయములో నన్ని సంఘములవారును “నేను నేనని” పంపొందుదురు. అట్టిస్థితిలో ర వేల మైళ్లదూరమునండి యరుదెంచి మనల నీయభ్యోగికి దెచ్చి వారిని జూచి యనూయజెందక

మనలోమన మొకరిపై యొక రనూయనహించుటకు గతమేమి? ఈ రాచకీయ సంస్కరణములే యిందులకు ముఖ్యకారణము. ప్రతివారును అధికారవాంఛాలోలులైరి. మంత్రపదవి చేజిక్కినచో కొన్ని నామిశేషములు కల్పించుటయో, కొలదిమందికి ఉద్యోగము లొసంగుటయో, స్వసంఘీయులలో కొందరు బాలురకు విద్యార్థివేతనము లొసంగుటయో, స్వకాభియుల కళాశాలయందు తావిచ్చి యితర సంఘములవారికి నిరాకరించుటయో (నవ్వు) సాధ్యమగును. కాని దీని కంత మెచ్చట? దీని పర్యవసానమేమి? దేశమునం దెన్నియో త్యాగములు గలవుకనుదరాను యూనివర్సిటీయందు సంవత్సరమునకు తయారగు రెండులేక మూడుకార్ల పంటయం దెందరుయువకుల కుద్యోగములు లభించును? (నవ్వు) ఒకటి, రెండు మూడు లేక నాలుగు సంవత్సరములవర కట్లుజేయ సాధ్యమగునేమో! బ్రాహ్మణుల గాని బ్రాహ్మణేతరులగాని కొంతకాలమువర కీ స్థానములందు నింపవచ్చును. కాని తుదకు మీరెంతయు నగచెదరు. ఉత్తమ బ్రాహ్మణులు (సివిలుసర్వీసు దొరలు) సాందగిన పదవులు మీకు లభ్యముగాజాలవు. వారు మీకంటెను ఉత్తమోత్తములు. వారు భగవత్పూజ్యులు. మీ వివాహసమయములందు మీ మామగారిని దబాయించి వరకట్నములుగొని, యింగ్లండుదేశమేగి సివిలుసర్వీసుపరీక్షయందు తీర్థులై సత్పత్తి మోక్షములేదు. (నవ్వు)

హిందీభాషావశ్యకత

మరియు చెన్నరాష్ట్రమే భారతదేశమంతయు గాదు. మీలో మీరే ఎడతెగని పరస్పరకలహములందు నిమగ్నులై యుండెదరేమో! యానద్భారతవర్షమును స్వాతంత్ర్యమును సాధింప సంకల్పించి యున్నది. నిరంతర దాస్యము ననుభవించుటకు ఒకవంక మీలోమీరిట్లు పోటీలుపెట్టుకొనుచున్నప్పటికిని, దేశము స్వాతంత్ర్యస్థితిని గాంచగలదు. మీ రాస్వాతంత్ర్యవాహిని కడ్డకట్టు జేయజాలరు. ఏసంఘముగాని స్వాతంత్ర్యదేవతకు దారి కడ్డనిలచునేమో చెప్పడు మాతము! కాని స్వాతంత్ర్య మరుదొంచినపిదప మీస్థితి ఎట్లుండును? మీరాష్ట్రపు సరిహద్దులను విడచిపెట్టినచో యితర రాష్ట్రప్రజలతో సంభాషించుటకు మీ రసమర్థులయ్యెదరు. మదరాసు దాటివెళ్లినచో మీరు నూతనులను అపరిచితులు నయ్యెదరు. ఒక్క చెన్నరాష్ట్రమందు తప్ప యావద్భారతదేశమందును హిందీభాషామాత్రమే సర్వజనవ్యవహారిక భాషయై యున్నది. రేపటిదినము మీకు స్వపరిపాలన యరుదెంచి కేంద్ర ప్రభుత్వ మేర్పడినచో ఉద్యోగములందు మీరెచ్చటనుండురే? స్వరాజ్యప్రభుత్వము ఆంగ్ల భాషాద్వారా పరిపాలనను నిర్వహించునని తలంతురా? ఆహా! మన దాస్యమునకు మూలకారణమే ఆంగ్ల భాషాభ్యాసము. హిందీరానిచో బ్రాహ్మణమంత్రిగాని, బ్రాహ్మణేతర మంత్రిగాని, విముక్త ఉద్యోగములందు జేర్పజాలడు. కావున హిందీభాషాభ్యాసన మవశ్యక కర్తవ్యము. స్వరాజ్యప్రభుత్వమందు ఎంత యున్నతోద్యోగ కేసను మనదేశ స్థితి గతులకు మించిన వేతనము లొసంగబోము. మంత్రులకు విదులేల మానవేతనము చెల్లించగల శక్తి మన పేదదేశమునకు లేదు.

దేశదౌర్భాగ్యము

నేను నాజీవితములో కనివినియెరుంగని దృశ్యములను నేలములో నే స్వయముగ గాంచియుంటిని. స్త్రీలు, పురుషులు శిశువు లాబాలగోపాలమును గడచిన నాల్గు వర్షములనుండి నీటికి కరుడై వానచినుకుకై ఆకసమువంక దృష్టి నిగడ్చి తపించుచుండుటను గాంచితిని. వర్షాధికృతచే బాధపడుచుండు దేశమునం దీ ప్రాంతమున పశువులకు, మానవమాతృలకు త్రాగుటకు నైతము నీరులేనిస్థితి వట్టినది. మంత్రిగారికి మాత్రము గ్రామములు జలసమృద్ధములై యున్నవనుచు జిల్లాఅధికారుల నిచేది కలరుదెంచును. అట్టి ప్రభుత్వము లబ్ధచే తలవంచుకొనవలెను. నేను యీ ప్రజలచే బొరుసాగింపబాలురునని వీరీచే తిరుగుబాటు చేయించుటకు నాకేరీరములో తుదకొక రక్తపుబిందువుండెడి వరకు ప్రయత్నింపగలను. (వినుడు, వినుడు) నాల్గుసంవత్సరములు ఎరుగుగా కాటకములచే పీడింపబడుచుండ భూమికిష్టు చెల్లింపవలె? ఈరిపోర్టులనంపు జిల్లాఅధికారులు మీవారే ఇంకను, కల్యమాత్రావశ్యమై, సర్దుమునకు ఎముకల కట్టి పొంతనలేక, రక్తపీనమై తన దృష్టుల బరపుచున్న వృద్ధులొకరు కొంతితరముతో నాగడకరుడెంచి తన జీవితమును దానితో గడుపుకొనజాలకున్నానని తెల్పును. మీలోమీరు మంత్రి పదవులకై, ఉన్నతోద్యోగములకై పోటీలు పడుచుండ మీ స్వజనమే నిర్భాగ్యదేవతకు బలియగుచున్నారు. కావున యువకులు మున్ముందీ కులద్వేషవిశాదమును సంహరించుటకు కృతసంకల్పులుగావలెను. అది యొనర్చినచో నింక జేయగలిగిన పని ఎంతయోగలదు.

“ఆత్మగౌరవము”

నే దెచ్చటకేగినను యువజనులు కాంతిత్వములను వహింపజాలకున్నారు. తిరుగుబాటు విప్లవము మొదలగునానినిగూర్చి

మాటాడుచున్నాడు. అట్టివారు ముందే పాఠశాలలో పోరాడనిండు. విద్య విప్లవ మనకేమో తెలియగలదు. ప్రస్తుతము దేశమునందు గల అపవిత్రత విద్య బ్రాహ్మణేతరులను నేను నాకు మారు నభ్యసించినారు. బ్రాహ్మణేతరులను మనయందు దేమా శ్రమైన అత్యంతము ముండినచో యోగ్యతచే అట్లులమైనచే తప్ప లేనిచో దేనినైనను నిరాకరించుటకు నేర్చుకొనవలెను. దాక్షిణ్యభావముచే పదవుల బడయవలెననితలంపు పెంచుటకు? అట్లులేనచో అత్యంతము మని పిలువనేల? అత్యంతము మని మీరు బోధించినను అయ్యది అగౌరవమే యగును. బ్రాహ్మణేతరుల తత్వవిశేషములను గూర్చి నున్నాడు. అత్యంతములను పదునరు బ్రాహ్మణులను బోధించుటకు? మీరింత యధికసంఖ్య గలిగియుండి ఇంకను ప్రత్యేకసౌకర్యములు, ప్రత్యేకసంరక్షణల నొందుచున్న మిమ్ములను మీరు హిందవమునకును, ముస్లిములను బ్రాహ్మణేతరులను గానె కెప్పుడు న్నాను. మీరు మిత్రులందు నన్ను కసిదీరదూషించినను సత్యముని నేనెప్పుడూ దానిని చెప్పకమానజాలను.

బ్రాహ్మణులు ప్రభుత్వోద్యోగములను తమకే గత్యంతములేదని తలచినచో నిజమును బ్రాహ్మణత్వము నశించినదనియే తలంపవలెను. ప్రభుత్వోద్యోగములకై ప్రాకులాడెడి బ్రాహ్మణత్వమును నాశనమొందినదనినదే. కాని అయ్యది తనంతలానే నశించగలదు. దేశమునందుండెదగనిచో వెంటనే అయ్యది నశించిపోవును. తమ పూర్వీకులెందులన మహాత్ముల పనవినదికో బ్రాహ్మణులెందులన? కేమదూది పద్ధతి ములగలిగి సాధ్యమిదియే సమస్తజనులకును విద్యాదాతలై పరిశ్రమకర్తలై యుండును నిమిత్తమై యుండెడివారు. నేడది యంతయు మారినది. మీకు జీవనాధారము లేదనలే? గ్రామ సీమలకేగి పాఠశాలలు పెట్టుకొనరాదా? పట్టులలేకుండా మీకు జీవితముగడుచును. మాడు గుడ్డలభించుచును. కాని బోగ్ బాగ్యములు లభింపజోవు. బోగ్ బాగ్యములు కాగోరినచో జన్మమాత్రము చేతనే బ్రాహ్మణాధిక్యము బాంధగ్యము! బోగ్ బాగ్యముల త్యజించజాలనిచో బ్రాహ్మణుల డివిషియకొనజాలదు.

ఖద్దరు ఉద్యమము

ఈ రాష్ట్రమునందు గ్రామములలోని జనాభా యంతయు ధికసంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణేతరులు. ఈ అశేష జనసమూహమునకు పుకరించెడిది ఖద్దరు ఉద్యమము తప్ప మరొకటి లేదు. తనతండ్రి లేక అల్లుడు నిర్భాగ్యులను కొకప్పుడు తిండిని గల్పించున దీ ఖద్దరుద్యమ మొక్కటియే. మహాత్మునివంటివాడే ఈ విషయమై మిమ్ము మెప్పించజాలనిచో నేను కడుంగడు అసమర్థుడను. వేలకొలది కార్మికులచే పని జేయించుచు, అహోరాత్రములు హోరుమున కట్టుములతో ధూమము నెగ జెమ్ముచుండెడి కర్మాగారములతో సబర్బుల నది కావలెనైతే అహమ దాబాదు పట్టణమును, కుటీరము నొకదానిని నిర్మించుకొని, కొల్లాయి గుడ్డ కట్టుకొని అహారము రాత్నము ద్రిష్టము 70 పానులు తూనికగల మానవమాత్రు డీవలదరియందును నున్నాడు. మరొక దేశములో నైనచో ఈతని వెట్టివాడని తలంతురు. మీరందరూ “గాంధీకి జై” యని అరచు పెంచుటకు? మీకు ఉన్నాడ మెత్తినదా? “మాకు గాంధీపిచ్చి పట్టిన”దని సభ్యులందొకరువల్లిరి. అట్లునమ్ముజాలను. మీకు గాంధీ పిచ్చియే బట్టినచో యిప్పటికి స్వరాజ్యమును సాధించెడిదే. (వినుడు వినుడు) మీకు ఖద్దరునందు విశ్వాసము గలదేని వెంటనేగరింపుడు!

“గాంధీ-కాంగ్రెసు అధ్యక్షత”

దేశమంతయు నిప్పుడు గాంధీమహాత్ముని కాంగ్రెసు అధ్యక్షతపదవి నంగీకరింపవలసినదిగా కోరుచున్నది. వారిని అనుసరించుచున్న ముగ్ధులుగా నెఱింగి, వారిని అధ్యక్షపదవియందు గూర్చుండజేట్టినచో ప్రపంచమునందు మనజాతి కెట్టిగౌరవ యుండగలదు? అట్టిప్రమాద మేలచేయవలెను? మంత్రులలో నెవరినైన అధ్యక్షాధిపతియందుండును. అధికారపదవులచే స్వరాజ్యమును బడయజాలదుమను విశ్వాసముగలవారి నేరి నైన అధ్యక్షులు గ నెన్నుకొనుడు. దేశమునందు మరెయిరకార్యక్రమముగాని మహాత్ముని నిర్మాణకార్యక్రమమునకు ప్రత్యామ్నాయముగ నుండగలదేమో చెప్పడు. నిర్మాణకార్యక్రమవిధాన మెద్ది? దాని నానరించుటెట్లు? స్వరాజ్యము సృష్టమునందే యూడి పడ జాలదు. అధ్యక్షుని నిర్ణయములచే సాధింప బడ జాలదు. (నవ్వు) అసెంబ్లీ యందు బాంబులు విసిరివేయుటచే నై నా లభ్యముగాదు. బాంబుపతనమునలన కొందరు సభ్యులు మడిసినను వారిసాసముల నాక్రమించుట కింకెందకో సంస్థితై యుండగలదు. మన పరిపాలకుల మనముతలంచినంతవలభముగా మనల విడదాడిపోరు. మనలో మనకు విద్యవములు రగల్గిల్చి నాశనమొందుటకు తగినయధికారమునుమాత్రమే మనకొసంగెదరు. స్వరాజ్యమును సాధించుటకు ఇయ్యది మార్గముకాదు.

బాక్స్ లో విజయము

బాక్స్ లో గ్రామములయందు స్వల్పమున ప్రజాసేవ జేసి నందులకే నేను మీ కీమాత్రము పరిచితుడనైతిని. నే జేసినది నిర్మాణకార్యక్రమములను జేసిండుకాదు. బాక్స్ లో ప్రజల నీ సంరంభమున కాయత్తులజేసిన దీనిర్మాణకార్యక్రమమే. 88 వేల జనాభాగల బాక్స్ లోవంటి చిన్న తాలూకాయే మహాత్ముని సంపన్నమును నీ ప్రభుత్వమును డీకొనజాలేనేని యువజనులగు మీరేల చేయజాలరు. అత్యవినాశకరమును సాంఘికపు పోటీలయందు పాల్గొనెదరు? బాక్స్ లో ప్రజలు కన్పరచిన వికమత్వ భావమే ప్రభుత్వమునంతను గజగజపడకొనెను. జిల్లాకలెక్షను ప్రభువైన కలెక్టరు దొర గారికి బండిగాని కూలివాడుగాని లభింపక పోయెను. ప్రభుత్వమువారు వేలమునైచిన సాత్తులను మోయువారు లేకపోయిరి. ఇదియంతయు నెట్లు సాధ్యమయ్యెను. ప్రజలు విద్యాధికులు గానందువలననే (వినుడువినుడు) వారిలోపట్టభద్రులు లేరు. (నవ్వు) వారాప్రతికలు చదువువారు లేరు. విప్లవము తరుగుబాటులను గూర్చి మాటాడు వారే వికమత్వమును సాధింపలేనివారగు నున్నారు. నానంద గ్రామములలో నాలోపాటు పని జేయువారు నూర్చురయవకులు గలరు. వారందరూ కళాశాలలందు విద్యలందు తీర్చులెనను నావలెనే తమగతమును మరచి పల్లెలందు సామాన్యజీవనమును సాగించుచున్నారు. పరప్రభుత్వమునకు ప్రత్యామ్నాయముగా స్వపరిపాలనము ప్రతిష్ఠించుచున్నారు. మీరైనను మీగ్రామములందట్టి స్వపరిపాలనాసంస్థాపనకు సంసిద్ధులై యుండవలెను. శాసనసభల విశేషముగాని వారినివీరిని తరుగుకొట్టెదమని మీరు నాదీంపవచ్చును. కాని నిర్మాణకార్యక్రమములననే మీకి స్వపరిపాలనాసిద్ధి సాధ్యమగును. నేడు శాసనసభలములనుననే దేశమునందు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ నశించినది. ఇతరుల ననలే? ఇట్టిస్థితిలో సాయుధ విప్లవము సాధ్యమగునని చెప్పగలవా రెవరైన నుందురా? శాసన సభాప్రవేశముచే ప్రభుత్వమును లొంగజే నెదమనిన విశ్వసింపజేడి అమాయకులెవరు నుండ బోరు. మహాత్మునికంటె సాధ్యసాధ్యములను సాధక బాధకములను నూత్నముగా నెరింగినవారిని మరొకరిని నేజూడలేదు. గజ కీయములందు వారిపాదములకడ కూర్చుండుటకైన మనమర్హము కాదు. ప్రభుత్వమువారి దేశమున నెవరిపై నైనను లక్ష్యముంచి నచో అట్టివాడు మహాత్ముడొక్కడే. 1921 వ సంవత్సరములో స్వరాజ్యమునచిహ్నములను మీరు గాంచి యుండలేదా? నిర్మాణకార్యక్రమము నములలో పెట్టిన నేటికిని మీ రాచిహ్నములను గాంచవచ్చును. స్వరాజ్యము విద్యాధికులచేగాని ప్రజా సామాన్యముచేగాని సాధింపనగును, విద్యాధికులు చెడిపోయిన నుట నిశ్చలము. ప్రభుత్వనిర్మాణమునకు కళాశాలలు మొదలగు విద్యాసంస్థల శాసనసభలు అసెంబ్లీ సభయందు న్యాయ సాములను విదేశీప్రముఖులను యీనాలుగును మూలస్థంభములు. వీనిలో దేనిని మీరు కూలద్రోయెదరు. (సభ్యులలో నొకరు అన్నిటిని) అట్లులేనచో స్వరాజ్యము రేపేరగలదు. కాని శాసనసభల నాక్రమించి చూతము అని మీరనెడి పక్షమున మీతనివిడిచినట్లు ప్రయత్నించిచూడుడు. ఈ శాసనసభలే స్వరాజ్యోద్యమమును భిన్నాభిన్నముగ చీల్చివేసినది. సంపూర్ణ ప్రతిష్ఠంభనలు గావించుమని శాసనసభల ద్రోశింప మీరలు నేడు మంత్రపదవుల నాక్రమించుచునున్నారు. వెంటపలనండి మాత్రమేగాక శత్రువులకొటలలోనికరిగి యెదిరింతుమని ప్రమాణములు చేసినవారేకదా వీరలు. స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డిప్పుడు శాసనసభాప్రవేశమున ఉత్సాహించుచున్నాడా? డిప్యూటీనాయకుడు విక్రాంతి కై వెంకటాచలనకరిగ నాడు. (నవ్వు) ఇక నాపక్షమువిషయమేమి? మదరాసు ప్రతినిధిఒకరు దీర్ఘమ గుదాడితో ప్రభుత్వపక్షముందు గూర్చుండుట మాడ బాంబు పతనముకంటె నాకెక్కుడు భయాత్పర్యము కలిగెను. (సభలో యం. కే. ఆచార్యులు అనుకేలు) సంయుక్తపరగజాలయందలి స్వరాజ్యసభ్యులొకరు తపతననాయకునివైననే అభివ్యాజ్యము తెచ్చెను. ఇన్నిలోపములుండినను తమ శక్తివందనలెకుండా స్వరాజ్యపక్షముదేశమునకు అత్యంతము సేవజేసినను విషయము మాత్రము ఒప్పుకొనకతప్పదు. వారు సమర్థులగుటతోడనే సభలలో చిచ్చురసునిజమే. కాని దేశముపై నెట్టిమోసమును ప్రయోగించుటమాత్రము నేసహింపజాలను. శాసనసభలం దింకేమైన సాధింపజాలదురేమో చెప్పనిండు. సాధింపలేమందు రాన్విణకార్యక్రమము నవలంబించి చూడుడు. ఆరమాసలలో 1921 వ సంవత్సర స్వరాజ్యము సమాప్తమయ్యెయ్యండగలదు. స్వరాజ్య సాధనకు బార్ డోలీమార్గమును జూ పెట్టినది. అమార్గము తప్ప ఆయుధవిహీనము మనదేశమునకు జేరినదుమార్గము కన్పించుట లేదు. తరుణ మానస మగుచున్నది. త్వరలో కాంగ్రెసు జరుగునున్నది. గాంధీమహాత్ముని అణగారిన గ నుండగోరుదురేని వారిసమసరించుటకు వారినాయకత్వము నామోదించుటకు సంసిద్ధులగుండు వారినామ విక సేమాత్రమును స్వప్రయోజనములకై యితరులచే చుర్చినియోగము గావించబడ జాలరు. మహాత్మునకు వృద్ధాప్యమురుదించినది. నెలదినముల

అరుదవయ్యెడు పూర్తిగానున్నది. శరీర మాకు స్క్రి-భూతము. 80 పానులకంటె నెక్కువ బరువులేని శరీరదారుధ్యము కలిగియున్నాడు. అట్టిస్థితిలో నుండియు శాంతిమార్గమున విప్లవముద్వారాగాని మరెద్దాని నైనను స్వాంత్యత్వమునకు నడిపింపగలవా డాతడొక్కడే అనిరి. విదప ఉపన్యాసమును సంపూర్ణ స్వాంత్యత్వము అధినివేశస్వా త్యత్వములనుగూర్చి ఉపన్యసించుచూ యీవాదము నిరుపయోగమనియు గమ్యస్థానములు చిన్ననైనను యిరువురు కలసి నడుప జాలినంతవరకు అట్లు గావించిన అటనుండి మారమేగుటకు జనసభ్యులు కలవారు ఆనమెట్టును చేరవచ్చుననియు నూదించిరి. దేశములో నిరాడంబరముగ కృషిసలుపుచున్న వారెందకోలరు. వీరి కీశాసన సభలగారరదీతో సంబంధములేదు అనిరి. విదప ఉపన్యాసములు మదరాసు ప్రభుత్వమువారి మన్యకాభావరీపాలనా విధానమును తీవ్రముగ విమర్శించుచు నిషేధప్రచారమునకై మంత్రులగు 4 లక్షల రూపాయలను వెచ్చించుటను ఖండించి యిందియెంతయు కేవలముబూటకమనిరి. ఆబ్జె-రికాఖిపైని ఆదాయమునిలబడియినచో వానిని పూరించుటకు ఎన్నియో మార్గాంతరములుగలవనిరి. ఉన్నతోద్యోగల వివరీత వేతనములను చాలవరకు తగ్గించవచ్చును. పటెలుగారు ఉపన్యాసమును ముగించుచూ రాబోవు మహాసంరంభమునకు డెల్టరును తమ యాధాశక్తి దేశసేవచేయ నుచ్చుటకుండని యుద్వృద్ధించిరి.

అధ్యక్షులు ఉపన్యాసములకు కందనము లర్పించిన విదప “పజీల్ కి జై” అను జయజయధ్వానములతో సభ ముగింపబడెను.

“శారదా బాల్యవివాహ నిషేధక చట్టము నామోదించుడు”

శాసనసభాద్వారమునద్ద స్త్రీలప్రదర్శనము

సభకు స్త్రీలు ఆసరిమితముగా వచ్చుట నిన్ను, సెప్టెంబరు 4:—ఈ రోజు భారత శాసనసభ ప్రారంభమున సమయమున ద్వారముకడ నిదనరకు కని వినియెరుగని యొక మహాదృశ్యము గోచరించెను. శారదాగారి బాల్య వివాహ నిషేధక శాసనము నామోదించవలసినదని ఆనేకమంది స్త్రీ జనము పెద్ద అట్టలను చేతబూని కేకలు వేయుచుండిరి. అట్టల మీద “రజస్వలా పూర్వ వివాహము మహాపాతకము” అపాపమును పోగొట్టుటకు శాసనము చేయుడు! శారదాగారి బిల్లును మార్చుట దాని నామోదించక పోవుటకంటె చెడ్డది. “మీరు ఈ శాసనమును నిరాకరించి తిరా ప్రపంచమంతయు మిమ్ము జూచి నవ్వును, “భారత స్త్రీలందరూ మీరాబిల్లును ఆమోదించ వలెనని కోరుచున్నారు” ఎంతయంది స్త్రీలు దాని ప్రతిఘటించుచున్నారు? ఎవ్వరు లేరు. అనుమాలులు పెద్ద అక్కరములతో వ్రాయబడి యుండెను. భారత శాసనసభ్యులు సభకు వచ్చుచుండగా “శారదాబిల్లును బలపరుచుడు” అను నుగుఁడర గంభీర స్త్రీ కోకిలా ఋతుములు పీనులకు విందుచేసెను.

ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటించరు. ఆమోదించెదరు నేడు శాసనసభ సమావేశమైనప్పుడు ప్రేక్షకసాసములలో నిన్నటికంటె హెచ్చుప్రజ లుండిరి. అందులో చాలమంది స్త్రీలుండిరి. శారదాగారిబిల్లు విషయమై మహమ్మదీయ వేదాంతుల యభిప్రాయమును కనుగొనుటకై బిల్లు నాపుచేయ వలసినదని మహమ్మదీయసభ్యులు ప్రతిపాదించెద రని వదంతి లాబీలలో గలదు. ప్రభుత్వమువారు బిల్లు నామోదించెదరని తెలియుచున్నది. బిల్లు ఉపపాదకులగు రాయ్ సాహెబ్ హరి విలాస్ శార్దాగారు లాజీలో నగువడిరి. వారి మనోభిప్రయమును నీచట్టము ఆమోదించబడునని వారెంతయు విశ్వాసముతో నున్నారు. (శ్రీ. ప్రె.)

“వశీకర లేహ్యము”

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడ గల శక్తి నిచ్చును. సంసార సౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించ వలగును. రక్తము శుభ్రపరచును. గొఢ్రాండకు సంతానము కలిగించును. స్త్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిమాలయ పర్వత వనమూలికలతో, బంగారుతో చేయబడెను. గుణము లేదన్న వారికి డబ్బు వాపసు అంపెదము. దేనిగుఱుమర్రించుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాడితిరుడు. డబ్బా 30 తురు 8, 60 తు. 5-8.

డాక్టర్. A. S. మూర్తి, చికాకోల్